

ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
ในจังหวัดนครนายก

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา

สิงหาคม 2556

ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
ในจังหวัดนครนายก

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา

สิงหาคม 2556

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
ในจังหวัดนครนายก

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา

สิงหาคม 2556

อำภา แสงระวี. (2556). *ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดนครนายก*. ปริญญาโท กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา).

กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรรมการควบคุม:

อาจารย์ ดร. อธิสิทธิ์ สุวทันพรกุล, อาจารย์ ดร. รณิดา เขยชุม.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการ ได้แก่ อคติโนทัศน์ สัมพันธภาพในครอบครัว ความเชื่อมั่นในตนเอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กับความซื่อสัตย์ของนักเรียน และศึกษาคำนำหนักความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดนครนายก จำนวน 328 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบสองขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวัดอคติโนทัศน์ แบบวัดสัมพันธภาพในครอบครัว แบบวัดความเชื่อมั่นในตนเอง แบบวัดความซื่อสัตย์ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.64 , 0.88 , 0.87 และ 0.89 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือการวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยด้านอคติโนทัศน์ สัมพันธภาพในครอบครัว ความเชื่อมั่นในตนเอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความซื่อสัตย์ของนักเรียน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ 0.53 ซึ่งปัจจัยทั้ง 4 ด้าน ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความซื่อสัตย์ของนักเรียน ได้ร้อยละ 27.60

2. ปัจจัยด้านสัมพันธภาพในครอบครัว ส่งผลทางบวกต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 สำหรับปัจจัยความเชื่อมั่นในตนเองและอคติโนทัศน์ ส่งผลทางบวกต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัจจัยด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ส่งผลต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียน โดยที่สัมพันธภาพในครอบครัว ส่งผลทางบวกต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียนมากที่สุด รองลงมาคือ ปัจจัยด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งมีคำนำหนักความสำคัญในรูปคะแนนมาตรฐาน เท่ากับ 0.49 และ 0.13 ตามลำดับ

SOME FACTORS AFFECTING TO THE HONESTY OF LOWER SECONDARY STUDENTS
IN NAKHON NAYOK PROVINCE

AN ABSTRACT
BY
AMPA SANGRAWEE

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education degree in Educational Research and Statistics
at Srinakharinwirot University

August 2013

Ampa Sangrawee. (2013). *Some Factors Affecting to the Honesty of Lower Secondary Students in Nakhon Nayok Province*. Master Thesis, M.Ed.(Educational Research and Statistics). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University.
Advisor Committee: Dr.Ittiphat Suwatanpornkun, Dr.Ranida Cheuychoom.

The purposes of this research were to study the relationships between some factors and the honesty and to study the beta weight of factors contributed to the honesty. The samples consisted of 328 lower secondary students in Nakhon Nayok Province and were selected by using two – stages random sampling. The research instruments were questionnaires self-concept, family relationship, self-confidence and honesty. The reliability of questionnaires were 0.64 ,0.88 , 0.87 and 0.89 respectively. The data were analyzed by using multiple correlation and multiple regression.

The research results were as follows:

1. The multiple correlation coefficient between relationships between self-concept, family relationship, self-confidence, achievement and the honesty were 0.53 which statistically significant at .01 level. All factors explained variance of honesty at 27.60 percentage.
2. Family relationship was positive contributed to the honesty statistically significant at .01 level. Self-confidence, Self-concept were positive contributed to the honesty statistically significant at .05 level. Achievement was not contributed to the honesty. The beta weight of family relationship and self-confidence to the honesty were 0.49 and 0.13 respectively.

ปริญญาานิพนธ์

เรื่อง

ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ในจังหวัดนครนายก

ของ

อำภา แสงระวี

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

วันที่..... เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2556

อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ที่ปรึกษาหลัก

.....ประธาน

(อาจารย์ ดร. อิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล)

(อาจารย์ ดร. ละเอียด รักษ์เฝ้า)

.....ที่ปรึกษาร่วม

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร. รณิดา เขยชุ่ม)

(อาจารย์ ดร. อิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร. รณิดา เขยชุ่ม)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร. สุวพร เข้มเฮง)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้เนื่องด้วยความกรุณาอย่างยิ่ง จากอาจารย์ ดร.อิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล ประธานควบคุมปริญญาานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.รณิดา เขยชุ่ม กรรมการควบคุมปริญญาานิพนธ์ ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่า เพื่อให้คำแนะนำ คำปรึกษาให้กำลังใจและข้อเสนอแนะในการทำปริญญาานิพนธ์ พร้อมทั้งพิจารณาแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดีเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.ละเอียด รักษ์เฒ่า และ อาจารย์ ดร.สุวพร เข้มแข็ง ที่ได้กรุณาเป็นกรรมการสอบปริญญาานิพนธ์ พร้อมทั้งพิจารณาแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ให้คำแนะนำ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาวัดผลและการวิจัยทางการศึกษาที่ได้อบรมสั่งสอนให้วิชาความรู้ซึ่งเป็นประโยชน์จนทำปริญญาานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.อรอุมา เจริญสุข อาจารย์ ดร.วิไลลักษณ์ ลังกา อาจารย์ ดร.มณฑิรา จารูเพ็ง อาจารย์ ดร.ศรชิต แสนอุบล และอาจารย์ ดร.ยุวรี ผลพันธิน ที่ได้กรุณาสละเวลาอัน มีค่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะ อันเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีความเที่ยงตรง ในการวัดยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียน คณาจารย์ และขอบคุณนักเรียนทุกโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี และขอขอบคุณเพื่อนร่วมชั้นเรียน สาขาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา ทุกคนที่ให้กำลังใจ คอยช่วยเหลือ และร่วมประสพการณ์อันทรงคุณค่าในการศึกษาเล่าเรียนด้วยกัน

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อประจวบ – คุณแม่ลำไย แสงระวี ตลอดจนญาติมิตร ที่อบรมเลี้ยงดูมาเป็นอย่างดี รวมทั้งให้กำลังใจ กำลังทรัพย์และสนับสนุนส่งเสริมการศึกษาของผู้วิจัยอย่างดียิ่งตลอดมา จนปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์อันพึงได้รับจากปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัยขอน้อมรำลึก และบูชาพระคุณแต่ บิดา มารดา ครู อาจารย์ ที่ได้ให้ความรู้ และให้การอบรมสั่งสอนแก่ผู้วิจัยตลอดมา

อัมภา แสงระวี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประชากร.....	4
กลุ่มตัวอย่าง.....	4
ตัวแปรที่ศึกษา.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	5
สมมติฐานในการวิจัย.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์.....	8
ความหมายของความซื่อสัตย์.....	8
ประเภทและพฤติกรรมความซื่อสัตย์.....	9
ความสำคัญของความซื่อสัตย์.....	11
แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องด้านความซื่อสัตย์.....	12
การวัดความซื่อสัตย์.....	17
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์.....	19
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	22
ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	22
ประเภทและพฤติกรรมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	25
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอัตตมโนทัศน์.....	27

ความหมายของอัตมโนทัศน์.....	27
ประเภทและพฤติกรรมอัตมโนทัศน์.....	29

สารบัญ

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
ความสำคัญของอัตมโนทัศน์.....	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอัตมโนทัศน์.....	31
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธภาพในครอบครัว.....	33
ความหมายของความสัมพันธภาพในครอบครัว.....	33
ปัจจัยที่มีส่วนในการสร้างสัมพันธภาพในครอบครัว.....	34
ลักษณะของครอบครัวที่มีสัมพันธภาพในครอบครัวที่ดี.....	36
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธภาพในครอบครัว.....	40
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเอง.....	42
ความหมายของความเชื่อมั่นในตนเอง.....	42
ลักษณะของบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง.....	43
ความสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเอง.....	44
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเอง.....	45
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	46
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	46
การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	49
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	54
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	58
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
สัญลักษณ์และอักษรย่อในการวิเคราะห์.....	64
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	69
ความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีการวิจัย.....	69
สรุปผลการวิจัย.....	70
อภิปรายผล.....	70
ข้อเสนอแนะ.....	74
บรรณานุกรม.....	76
ภาคผนวก.....	88
ภาคผนวก ก.....	89
ภาคผนวก ข.....	91
ภาคผนวก ค.....	102
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	112

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จริยธรรมและขั้นการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก.....	16
2 จำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก.....	46
3 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	49
4 ค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC) ค่าอำนาจจำแนก(r) และค่าความเชื่อมั่น(α) แต่ละด้านของแบบวัด.....	53
5 ค่าสถิติพื้นฐานและการประมาณค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่างที่ความเชื่อมั่น 95% ของปัจจัยแต่ละด้านและความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก.....	65
6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรปัจจัยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างตัวแปรปัจจัยความซื่อสัตย์.....	66
7 ค่า Tolerance และ VIF เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัย.....	67
8 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุระหว่างตัวแปรปัจจัยกับความซื่อสัตย์ของนักเรียน.....	68
9 ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก.....	68
10 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามวัดทัศนคติ.....	92
11 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดสัมพันธภาพในครอบครัว.....	93
12 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดความเชื่อมั่นในตนเอง.....	94
13 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดความซื่อสัตย์.....	95
14 ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบวัดทัศนคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก.....	96
15 ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบวัดสัมพันธภาพในครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก.....	97
16 ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบวัดความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก.....	98

- 17 ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบวัดความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก..... 100

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	6
2 ลำดับขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม.....	51

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในสภาพการณ์ปัจจุบันคนไทยกำลังประสบปัญหาวิกฤตค่านิยมที่เป็นผลกระทบจากการเลื่อนไหลทางวัฒนธรรมต่างชาติ เข้าสู่ประเทศทั้งทางสื่อสารมวลชน และเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยขาดการ คัดกรอง และเลือกรับวัฒนธรรมที่ดีงาม ทำให้คุณธรรมและจริยธรรมของคนไทยลดลง โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน เนื่องจากวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปทำให้สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา และสถาบันศาสนามีบทบาทในการอบรมเลี้ยงดูให้ความรู้ ปฎักฝังศีลธรรมให้มีคุณภาพและจริยธรรมน้อยลง นำไปสู่ค่านิยมและพฤติกรรมที่เป็นวัตถุนิยมและบริโภคนิยมเพิ่มมากขึ้น (ศิริพรรณ เจริญใจ. 2551: 1) ซึ่งในภาวะที่บ้านเมืองปกติสุขหรือรุ่งเรือง น้อยคนนักที่จะยอมรับว่าปัญหาด้านคุณธรรมและจริยธรรมเป็นส่วนหนึ่งของแรงผลักดันที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ได้ เช่น ในกรณีของประเทศไทยในช่วงหลาย ปีที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่า ปัญหาทั้งหลายที่เกิดขึ้นกับประเทศไทยนั้น ล้วนแต่เป็นปัญหาเนื่องมาจากความตกต่ำทางคุณธรรมและจริยธรรมของบุคคลในสังคมแทบทั้งสิ้น (ดิเรก พรสีมา. 2543: 18-20) เนื่องจากถ้าเรามองย้อนหลังไปในอดีต จะพบว่า คนไทยในอดีตเกรงกลัวต่อบาป เป็นคนซื่อสัตย์ มีน้ำใจ รักใคร่ สามัคคีกัน ชยัน อดทน ไม่ฟุ้งเฟ้อ เหนือหมิ่นจนลิ้มตัว เป็นคนมี จริยวัตรอันงดงามทั้งทางด้านกาย การเดิน การนั่ง การนอน การพูดจา การแสดงออก ล้วนแฝงไปด้วยความงาม น่ารัก จากการพัฒนาวัฒนธรรมบริโภคและวัตถุนิยมของตะวันตกให้เข้ามาทับถมคุณธรรมและจริยธรรมที่เราเคยเชื่อว่าเป็นสิ่งที่ดีงามทำให้สังคมไทยเกิดความสับสนวุ่นวาย คนในประเทศตกเป็นทาสของวัตถุหลงใหลกับการบริโภค ไม่ได้คำนึงถึงระเบียบ กฎเกณฑ์ ศีลธรรม ความดีงาม ความซื่อสัตย์ ไม่มีความรับผิดชอบหน้าที่ เห็นแก่ตัว เอาจัดเอาเปรียบ ขาดความรัก ความสามัคคี ความเห็นอกเห็นใจกัน ซึ่งปัญหาเหล่านี้มีผลกระทบต่อความมั่นคงและการพัฒนาประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่า “ชาติของเรากำลังล้มละลาย และต้องการการกอบกู้วิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจเท่าๆ กับที่กำลังป่วยหนักทางสังคมและจริยธรรม ซึ่งต้องการการเยียวยา อย่างเร่งด่วน” (สิปปนนท์ เกตุทัต. 2541: 7-8)

จากปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมไทยชี้ให้เห็นว่าคุณธรรมและพฤติกรรมความซื่อสัตย์ของคนไทยได้เสื่อมถอยลง มีการทุจริตคอร์รัปชันมากขึ้น ในระดับรุนแรงเกิดขึ้นทั้งในระดับบุคคลและระดับองค์กร ด้วยวิธีการที่ซับซ้อนแยบยลมากขึ้น เมื่อมีปัญหาที่เกิดจากความไม่ซื่อสัตย์สุจริตของคนและประเทศชาติจะต้องพัฒนาให้เจริญรุ่งเรืองเท่าเทียมอารยประเทศต่าง ๆ จำเป็นที่จะต้องมีประชาชนที่มีคุณภาพ คือ ต้องมีความเป็นเลิศทางวิชาการ มีความสามารถในการปฏิบัติงาน มีวินัย มีคุณธรรม

จริยธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณธรรม เรื่องความซื่อสัตย์สุจริต การสร้างบุคลากรให้มีความซื่อสัตย์ในการทำงาน มีความสำคัญอย่างยิ่งในยุคเศรษฐกิจใหม่ ความก้าวหน้าทันสมัยของเทคโนโลยี บุคลากรที่มีคุณธรรม ความซื่อสัตย์เป็นคุณสมบัติ สำคัญอย่างยิ่งต่อกระบวนการทำงานทั้งองค์ภาครัฐและเอกชน (ขวัญรัก สุขสมหทัย. 2547: 1)

ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณธรรมที่จำเป็นในการอยู่ร่วมกันสังคม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชรัชกาลที่ 9 ทรงเน้นถึงความซื่อสัตย์สุจริตมาก พระบรมราชาโชวาทซึ่งพระราชทานแก่ปวงชนชาวไทย 4 ประการ คือ 1) การรักษาความสัตย์ ความจริงใจต่อตัวเอง ที่จะประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรม 2) การรู้จักข่มใจตนเอง ฝึกใจตนเอง ให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในความสัตย์ 3) การอดทน อดกลั้น และอดออมที่จะไม่ประพฤติปฏิบัติล่วงความสัตย์สุจริต ไม่ว่าจะด้วยเหตุประการใด 4) การรู้จักละวางความชั่ว ความทุจริต และรู้จักสละประโยชน์ส่วนน้อยของตนเพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง (บุรุษศิริ มหาสาร. 2546: 53-55) การพัฒนาบุคคลในด้านที่สำคัญที่สุดคือ การปลูกฝังให้คนเป็นพลเมืองดีของชาติ มีคุณธรรมอันก่อให้เกิดความสงบสุขในสังคม มีจริยธรรมสูงคือมีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบต่อนานาชาติ มีระเบียบวินัย (ดวงเดือน พันธมนานิน. 2534: 19)

สถาบันที่จะเป็นตัวแทนทางสังคมที่จะรับหน้าที่ในการกล่อมเกลาพฤติกรรมคุณธรรม ความซื่อสัตย์ของเด็กต่อจากสถาบันครอบครัวจึงเป็นสถาบันการศึกษา โดยโรงเรียนที่ต้องรับหน้าที่ในการจัดการศึกษาให้แก่เด็ก และทำหน้าที่ในการพัฒนาคนให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาคนให้เป็นคนดี มีคุณธรรมและสามารถดำรงตนให้มีความสุข และจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนสู่ศตวรรษที่ 21 จึงเกิดการทบทวนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้โรงเรียนต้นแบบและโรงเรียนที่มีความพร้อมในการใช้หลักสูตร ในปีการศึกษา 2552 และใช้ในโรงเรียนทั่วประเทศในปีการศึกษา 2553 ที่มีความเหมาะสมชัดเจน ทั้งเป้าหมายของหลักสูตรในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่ชัดเจนเพื่อใช้เป็นทิศทางในการจัดทำหลักสูตร การเรียนการสอนในแต่ละระดับ ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นหนึ่งในแปดข้อของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มี คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งในฐานะพลเมืองไทย และพลเมืองโลก (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 2)

จากการศึกษางานวิจัยพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียนพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนส่งผลต่อความซื่อสัตย์ จากงานวิจัยของ กฤตรินทร์ นิมทองคำ (2542: 45-47) พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทิพวรรณ ลิ้มสุชนิรันดร์ (2535: 127) พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 อัทมโมทัศน์ส่งผลต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียน งานวิจัยของ จานูรัตน์ เก็บบุญเกิด (2534: 58) พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยการใช้นิ้วมือและการใช้เกมมีมโนทัศน์ทางจริยธรรมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตหลังการสอนสูงกว่าก่อนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สัมพันธภาพของผู้ปกครองส่งผลต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียน จากงานวิจัยของ สุมาลี ภูผาลา (2547: 59) พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองส่งผลต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับแนวคิด เสาวนิจ นิจอพันธ์ชัย (2547: 46) พบว่า คุณธรรมความซื่อสัตย์ที่เข้มแข็งเกิดจากการอบรมเลี้ยงดูที่ใกล้ชิดของพ่อแม่ ความรับผิดชอบและการพึ่งตนเองเร็วตั้งแต่วัยเด็ก พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ครูและพระเป็นแบบอย่าง มุสเสน และคองเกอร์ (ชมาพร ศรีอิทยาจิต. 2548: 63; อ้างอิงจาก Musses; & Conger. 1956: 250) ศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลที่มีต่อการพัฒนาการของเด็ก พบว่า พื้นฐานพฤติกรรมของเด็ก ได้แก่ ความขยันหมั่นเพียร ความซื่อสัตย์ การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เกิดขึ้นเนื่องมาจากบรรยากาศของบ้าน ถ้าทุกคนในบ้านมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันก็จะแสดงพฤติกรรมที่ดี เป็นมิตรสามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลอื่นด้วย ความเชื่อมั่นในตนเองส่งผลต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียน งานวิจัยของ พิไลลักษณ์ ทองรอด (2547: 32) พบว่า ความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อความซื่อสัตย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเสริมสร้างและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ปรับปรุงในด้านการบริหารวิชาการ ซึ่งส่งผลให้นักเรียนสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง และเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดการพัฒนาสังคมโดยรวมได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยอัทมโมทัศน์ สัมพันธภาพในครอบครัว ความเชื่อมั่นในตนเอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดนครนายก
2. เพื่อศึกษาคำนำหน้ความสำคัญของปัจจัยอัทมโมทัศน์ สัมพันธภาพในครอบครัว ความเชื่อมั่นในตนเอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่ส่งผลต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดนครนายก

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ทำให้ได้สารสนเทศเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์และส่งผลต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ให้มีความซื่อสัตย์ สามารถอยู่ในสังคมด้วยความสุขและนำมาซึ่งความสำเร็จในชีวิต รวมทั้งผู้บริหาร ครู-อาจารย์ ผู้ปกครอง สามารถนำข้อมูลที่ได้มาสร้างกลยุทธ์ในการสร้างความซื่อสัตย์ให้กับนักเรียนได้อย่างเหมาะสม และนำมาบูรณาการให้สอดคล้องกับการเรียนการสอน การแนะแนวในการเรียนและดำรงชีวิตในสังคม

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 32 โรงเรียน โดยมีนักเรียนจำนวน 2,216 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 12 โรงเรียน โดยมีนักเรียนจำนวน 328 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ 1) อัจฉริยะ 2) สัมพันธภาพในครอบครัว 3) ความเชื่อมั่นในตนเอง
4) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความซื่อสัตย์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ความซื่อสัตย์** หมายถึง ความประพฤติตรงของนักเรียน ทั้งต่อเวลา ต่อหน้าที่ และต่อวิชาชีพ มีความจริงใจปลอดต่อความรู้สึกแค้นเคือง หรืออคติ ไม่ใช้เล่ห์กลคดโกงทั้งทางตรงและทางอ้อม รับผิดชอบต่อตนเองปฏิบัติอย่างเต็มที่และถูกต้อง

2. **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน** หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งวัดจากผลคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ซึ่งแต่ละวิชานำคะแนนที่ได้มาคิดคำนวณเป็นคะแนนเฉลี่ยสะสม

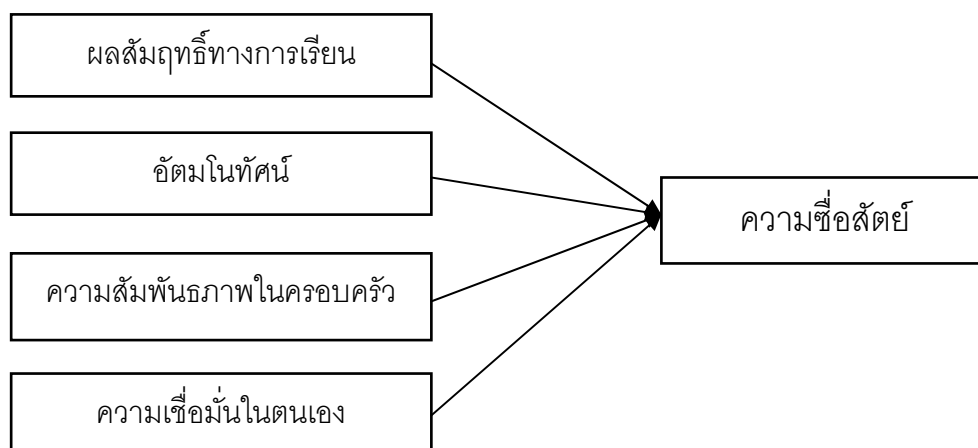
3. **อัตมโนทัศน์** หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนที่มีต่อตนเองในด้านต่าง ๆ ได้แก่ รูปร่างลักษณะ ความสามารถ คุณค่าของตนเอง และความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับผู้อื่น ซึ่งเป็นผลมาจากประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมที่นักเรียนได้รับ

4. **สัมพันธภาพในครอบครัว** หมายถึง ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวของนักเรียน หรือการแสดงด้านพฤติกรรมที่สมาชิกในครอบครัวมีปฏิสัมพันธ์กัน ในด้านการทำกิจกรรมร่วมกัน มีการพักผ่อนหย่อนใจร่วมกันในครอบครัว มีความรักใคร่ห่วงใยซึ่งกันและกัน การสามัคคีกันความผูกพัน และการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในครอบครัว เช่น การเคารพ การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การให้กำลังใจ เห็นอกเห็นใจ และการปฏิบัติตนที่บุคคลในครอบครัวแสดงต่อนักเรียน เช่น การให้ความรัก ดูแลเอาใจใส่ ให้คำปรึกษา ยอมรับความคิดเห็น หรือยินดีกับความสำเร็จของนักเรียน

5. **ความเชื่อมั่นในตนเอง** หมายถึง การแสดงออกของนักเรียน ในลักษณะที่มีความแน่ใจ และมั่นใจที่จะกระทำในสิ่งที่ตนเห็นว่าถูกต้อง โดยไม่มีการลังเลหวั่นวิตกหรือกลัวว่าถูกตำหนิ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผลจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ตัวแปรที่สำคัญที่ส่งผลต่อความซื่อสัตย์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ได้แก่ อัตมโนทัศน์ สัมพันธภาพในครอบครัว ความเชื่อมั่นในตน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากงานวิจัยของ ขอนจามรัตน์ เก็บบุญเกิด (2534: 58) พบว่า นักเรียนที่เรียน โดยการใช้หุ่นมือและการใช้เกมมีมโนทัศน์ทางจริยธรรมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตหลังการสอนสูงกว่าก่อนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 งานวิจัยของสุมาลี ภูผาลา (2547: 59) พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองส่งผลต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มุสเสน และคองเกอร์ (ชมาพร ศรีวิทยาคิต. 2548: 63; อ้างอิงจาก Musses; & Conger. 1956: 250) พบว่า พื้นฐานพฤติกรรมของเด็ก ได้แก่ ความขยันหมั่นเพียร ความซื่อสัตย์ การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เกิดขึ้นเนื่องมาจากบรรยากาศของบ้าน ถ้าทุกคนในบ้านมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันก็จะแสดงพฤติกรรมที่ดี เป็นมิตรสามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลอื่นด้วย และงานวิจัยของ พิไลลักษณ์ ทองรอด (2547: 32) พบว่า ความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กฤตรินทร์ นิมทองคำ (2542: 45-47) พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากการประมวลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น ผู้วิจัยสามารถกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวทางในการตั้งสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. ตัวแปรปัจจัย อัตมโนทัศน์ ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ความเชื่อมั่นในตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์กับความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
2. ค่าน้ำหนักความสำคัญของปัจจัย อย่างน้อยหนึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อความซื่อสัตย์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดนครนายก ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นพื้นฐานเพื่อประกอบการศึกษา โดยนำเสนอตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์ความหมายของความซื่อสัตย์

- 1.1 ประเภทและพฤติกรรมความซื่อสัตย์
- 1.2 ความสำคัญของความซื่อสัตย์
- 1.3 แนวคิดทฤษฎีด้านความซื่อสัตย์
- 1.4 การวัดความซื่อสัตย์
- 1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

- 2.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 2.2 ประเภทและพฤติกรรมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอัตมโนทัศน์

- 3.1 ความหมายของอัตมโนทัศน์
- 3.2 ประเภทและพฤติกรรมอัตมโนทัศน์
- 3.3 ความสำคัญของอัตมโนทัศน์
- 3.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอัตมโนทัศน์

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธภาพในครอบครัว

- 4.1 ความหมายของความสัมพันธภาพในครอบครัว
- 4.2 ปัจจัยที่มีส่วนในการสร้างสัมพันธภาพในครอบครัว
- 4.3 ลักษณะของครอบครัวที่มีสัมพันธภาพในครอบครัวที่ดี
- 4.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธภาพในครอบครัว

5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเอง

- 5.1 ความหมายของความเชื่อมั่นในตนเอง
- 5.2 ลักษณะของบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง
- 5.3 ความสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเอง
- 5.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเอง

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์

1.1 ความหมายของความซื่อสัตย์

สุदारตน์ สีทองวัฒนา (2549: 24) สรุปได้ว่า ความซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง การที่บุคคลได้ประพฤติปฏิบัติตนอย่างตรงไปตรงมาตามความเป็นจริงทั้งทางกาย วาจา ใจ โดยมีเจตนาที่บริสุทธิ์ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542 (2546: 382) ให้ความหมายซื่อสัตย์ หมายถึง ประพฤติตรง และจริงใจ ไม่คิดคดทรยศ และไม่หลอกลวง

กระทรวงศึกษาธิการ (2541: 13) ให้ความหมายไว้ว่า ความซื่อสัตย์ หมายถึง ความซื่อตรงจริงใจ ไม่คดโกง ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

รุจิรุ ภู่อาระ (2541: 9) ได้ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ไว้ว่า หมายถึง ความจริงใจ ความซื่อตรงทั้งกาย วาจา ใจ ทั้งต่อหน้าและลับหลังผู้อื่น

ประภาศรี สีอำไพ(2540: 65-66) ให้ความหมายว่า ความซื่อสัตย์ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา ทั้ง กาย วาจา และใจ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น รวมไปถึงสังคมและประเทศชาติหน้าที่การงาน คำมั่นสัญญา แบบแผน กฎหมายที่ถูกต้องต้องปฏิบัติตามอย่างเหมาะสมและตรงต่อความจริง

ราชบัณฑิตยสถาน (2539: 284) ได้ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ไว้ว่า หมายถึง การประพฤติตรงและจริงใจ ไม่คิดทรยศ ไม่คดโกงและไม่หลอกลวง

ปิ่น มุทุกันต์ (2534: 61) ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ไว้ว่า หมายถึง ความประพฤติตรงต่อความสัตย์ คนที่ทำความดีให้ได้จริง ด้วยจิตใจอันแน่วแน่ เรียกว่า คนซื่อสัตย์ ต่างจากคนซื่อตรง คือ คนซื่อตรงยึดระเบียบแบบแผนและบุคคลเป็นหลัก ส่วนคนซื่อสัตย์ยึดความคิดเป็นหลักคนที่รับปากกับคนอื่นไว้ว่าจะไม่ร่วมปล้นแล้ว ไปจริง แม้ว่าจะรู้ว่าผิดเรียกว่าคนซื่อตรง แต่คนที่รับปากอย่างนั้นแล้วภายหลังรู้ว่าเป็นความผิดจึงกลับเสียใจไม่ยอมผิดศีลธรรมเรียกว่าคนซื่อสัตย์ (Truthfulness)

ทิลแมน (สุวณี เชื้อกุล. 2548: 22; อ้างอิงจาก Tillman. 2000: 121) ได้ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ว่าหมายถึง การบอกความจริงถึงสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ๆ

โวลเคอร์ (ศิรินันท์ วรรัตนกิจ. 2545: 60; อ้างอิงจาก Volker. 1928: 170) ให้นิยามของความซื่อสัตย์ว่า หมายถึง ความเต็มใจที่จะยอมรับผิดชอบต่อธุรกิจที่ทำกันเป็นกลุ่ม และต้องทำให้ดีที่สุดในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ความซื่อสัตย์ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติของบุคคลอย่างตรงไปตรงมา ความจงรักภักดี ความซื่อตรง ไม่มีการหลอกลวง ไม่มีเล่ห์เหลี่ยมคดโกง และไม่หาผลประโยชน์เอารัดเอาเปรียบผู้อื่น มีความซื่อตรงมีสัจจะและความจริงใจ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

1.2 ประเภทและพฤติกรรมของความซื่อสัตย์

บุรุษย์ ศิริมหาสาร (2546: 53-55) ได้กล่าวว่า ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณธรรมที่จำเป็นในการอยู่ร่วมกันในสังคม เพราะถ้าทุกคนมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองและผู้อื่น สังคมย่อมมีความสุข พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชรัชกาลที่ 9 ทรงเน้นถึงความซื่อสัตย์สุจริตมาก ดังจะเห็นได้จากพระบรมราโชวาท ซึ่งพระราชทานแก่ปวงชนชาวไทย 4 ประการ คือ 1) การรักษาความสัตย์ ความจริงใจต่อตัวเอง ที่จะประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์ และเป็นธรรม 2) การรู้จักข่มใจตนเอง ฝึกใจตนเอง ให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในความสัตย์ 3) การอดทน อดกลั้น และอดออมที่จะไม่ประพฤติปฏิบัติล่วงความสัตย์สุจริต ไม่ว่าจะด้วยเหตุประการใด 4) การรู้จักละวางความชั่ว ความทุจริต และรู้จักสละประโยชน์ส่วนน้อยของตนเพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545: 147) ได้แบ่งประเภทของความซื่อสัตย์ไว้ 4 ประเภท ดังนี้

1. ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง มีลักษณะพฤติกรรม เช่น การมีความรู้สึกผิดชอบชั่วดีการมีความละเอียดเกรงกลัวต่อความผิด การไม่พูดปดสับปลับหลอกลวง การไม่คิดโลภในของผู้อื่น การยอมรับผิดชอบจากการกระทำของตน เป็นต้น

2. ความซื่อสัตย์ต่อบุคคลอื่น มีลักษณะพฤติกรรม เช่น การมีความจริงใจต่อผู้อื่น การไม่กล่าวคำเท็จต่อผู้อื่น การรักษาคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้ต่อผู้อื่น การไม่เอาเปรียบผู้อื่น การไม่ถือเอาของผู้อื่นมาเป็นของตนเองโดยไม่ได้รับอนุญาต การไม่ทุจริตคือ ควรมีความประพฤติดีทั้งต่อหน้าและลับหลังผู้อื่น เป็นต้น

3. ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ มีลักษณะพฤติกรรม เช่น มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ตนทำหรือได้รับมอบหมายและทำให้ดีที่สุด มีความตรงต่อเวลา การไม่ใช้อำนาจหน้าที่ไปในทางที่หาผลประโยชน์ส่วนตน การรักษาและปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย หรือระเบียบข้อบังคับ เป็นต้น

4. ความซื่อสัตย์ต่อชุมชนและสังคม มีลักษณะพฤติกรรม เช่น ช่วยเหลือสังคม ดูแลสมบัติส่วนรวม เสียสละเพื่อส่วนรวม การรักษาความสามัคคีในหมู่คณะ เป็นต้น

ปริยา ตันวิพัฒน์ (2544: 15) ได้แบ่งประเภทของความซื่อสัตย์ในแนวพุทธศาสนาแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ความซื่อสัตย์ทางกาย หมายถึง การไม่ฆ่าสัตว์ การไม่ลักทรัพย์ ไม่ประพฤติผิดในกาม และให้ความช่วยเหลือผู้อื่นตามกำลังและโอกาสเท่าที่อำนวย 2) ความซื่อสัตย์ทางวาจา หมายถึง การพูดความจริงตรงไปตรงมา พูดในสิ่งที่ควรพูด ไม่เพ้อเจ้อ และพูดคำที่อ่อนหวานน่าฟัง เป็นคุณลักษณะด้านความรู้สึกนึกคิด 3) ความซื่อสัตย์ทางใจ หมายถึง กิจกรรมที่ใช้ใจเป็นสำคัญหรือความคิด เช่น ความไม่โลภ อยากรับของผู้อื่น

ประกาศรี สีหอำไพ (2543: 65) ได้กล่าวถึงลักษณะของบุคคลที่มีความซื่อสัตย์สุจริต ดังนี้ 1) ซื่อตรงต่อเวลา 2) ทำตามคำพูด 3) ไม่หลีกเลี่ยงงานในหน้าที่รับผิดชอบ 4) ปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายอย่างเคร่งครัด 5) ซื่อสัตย์สุจริตทั้งต่อหน้าและลับหลังผู้อื่น 6) ไม่ลัทธิขโมย ไม่คดโกง ไม่ฉ้อราษฎร์บังหลวง

สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า (รลิตา กุดแกลง. 2550: 19; อ้างอิงจาก สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า. 2546: 15) ได้แบ่งประเภทของความซื่อสัตย์ไว้ดังนี้ 1) ซื่อสัตย์ต่อตนเอง 2) ซื่อสัตย์ต่อวาจา 3) ซื่อสัตย์ต่อการทำงาน 4) ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ 5) ซื่อสัตย์ต่อบุคคล 6) ซื่อสัตย์ต่อคณะ

ประเทิน มหาจันทร์ (ศิริพันธ์ วรรณกิจ. 2545: 62; อ้างอิงจาก ประเทิน มหาจันทร์. 2510: 72) ได้กล่าวถึงลักษณะบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ไว้ดังนี้ 1) ไม่หาผลประโยชน์ใส่ตนเองโดยการโกง การหลอกลวงผู้อื่นแม้ว่าการกระทำนั้นจะไม่มีใครเห็นก็ตาม 2) ผู้ที่มีความสุจริตจะต้องเป็นบุคคลที่กล้ารับผิดชอบไม่ว่าการกระทำนั้นจะทำด้วยความจงใจ หรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ก็จะยอมรับในการกระทำของตน ไม่ซัดทอดไปถึงผู้อื่น 3) เมื่อให้สัญญาอย่างใดจะต้องทำตามสัญญานั้นโดยไม่บิดพลิ้ว

วินัย พัฒนรัฐ และสุพร ศุภลักษณ์นารี (สมภพ ประยูรรัตน์. 2551: 10; อ้างอิงจาก วินัย พัฒนรัฐ; และสุพร ศุภลักษณ์นารี. ม.ป.ป.: 8) ได้แบ่งความซื่อสัตย์ออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้ 1) ซื่อสัตย์ต่อตนเอง ได้แก่ ความตั้งใจจริงที่จะทำสิ่งที่ตั้งใจไว้ไม่เปลี่ยนแปลง 2) ซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ได้แก่ ความจริงใจต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเราโดยพูดและกระทำต่อบุคคลเหล่านั้นด้วยความจริงใจ ไม่แสดงตนในลักษณะที่เรียกว่า “หน้าไหว้หลังหลอก” 3) ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ได้แก่ การไม่คดโกง ไม่เบียดบังหาผลประโยชน์ใส่ตน ไม่เห็นแก่พวกพ้อง และมีความตรงต่อเวลา 4) ซื่อสัตย์ต่อประเทศชาติ ได้แก่ ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ไม่ทำความเดือดร้อนแก่สังคม ประพฤติตนตามกฎหมาย อุทิศตนและเสียสละทรัพย์สินของเพื่อสังคม ไม่ทำลายสาธารณสมบัติ

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า พฤติกรรมที่สำคัญของความซื่อสัตย์แบ่งออกเป็น 3 ประเภท 1) ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง เช่น การไม่พูดปด ไม่คิดโลก ไม่คิดโกง ในของผู้อื่น 2) ความซื่อสัตย์ต่อบุคคล คือ ต่อมิตร หัวหน้างาน ผู้มีพระคุณ เช่น จริงใจและยินดีต่อผู้อื่น ไม่ถือเอาของของคนอื่นมาเป็นของตนเองโดยการลักขโมย 3) ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ เช่น รับผิดชอบต่อหน้าที่ของเรา และทำให้ดีที่สุด ไม่ใช้อำนาจหน้าที่ทำประโยชน์ส่วนตน

1.3 ความสำคัญของความซื่อสัตย์

สุวลัย พันธโยธี (2552: 89-90) สรุปถึงความสำคัญของความซื่อสัตย์ไว้ดังนี้

1. ความซื่อสัตย์ จริงใจต่อกันของบุคคลย่อมเป็นเหตุให้เกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน บุคคลที่มีความจริงใจต่อกันย่อมได้รับความจริงใจ ความเชื่อถือไว้วางใจจากผู้อื่นเช่นกัน

2. ความซื่อสัตย์ ช่วยพัฒนาตนเองให้มีวินัย มีความงามทางกาย วาจา ซึ่งมีข้อห้ามไว้ในเบญจศีลว่าจะต้องไม่กล่าวคำที่เป็นเท็จ หลอกลวงไม่จริงใจและในเบญจธรรมมีข้อที่ควรปฏิบัติคือต้องมีสัจจะ เป็นการย้ำว่าไม่ให้โกหก การซื่อสัตย์จริงใจที่แสดงออกทางวาจาทำให้บุคคลมีความสุจริตทางวาจา 4 ข้อ ในกุศลกรรมบถ 10 ความซื่อสัตย์ที่แสดงออกทางกาย จะทำให้ทุกคนไม่ลักขโมยในเบญจศีล และมีสัมมาอาชีวะ ในเบญจธรรม ผู้ที่มีความซื่อสัตย์ ย่อมไม่ก่อเวรภัยแก่ผู้ใด ไม่ทำร้าย คิดพยาบาทอาฆาต ทำลายใครทั้งโดยทางกาย วาจา และใจ

กัญญา คงคานนท์ (2534: 6) กล่าวว่าปัจจุบันนี้ใคร ๆ ก็พูดถึงความซื่อสัตย์ คำขวัญวันเด็กก็ได้กล่าวถึงความต้องการที่จะให้เด็กไทยเป็นเด็กที่มีความซื่อสัตย์ หน่วยงานของราชการก็ต้องการให้ข้าราชการทำงานด้วยความซื่อสัตย์ถึงกับตั้งหน่วยงานขึ้นมาป้องกันและปราบปรามการคอร์รัปชันในวงราชการ แสดงว่าความซื่อสัตย์ เป็นคุณธรรมที่สำคัญในสังคม เพราะทำให้สังคมอยู่อย่างสงบสุข งานเจริญก้าวหน้า ถ้าเด็กในวันนี้เป็นเด็กที่มีความซื่อสัตย์ก็ทนายได้ว่าเมื่อโตเป็นผู้ใหญ่ก็จะเป็นผู้ใหญ่ที่ซื่อสัตย์อยู่มาก ๆ สังคมก็จะสงบสุข

พระบรมราชาโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช (ชาติติยา กรรณสูต; และคนอื่นๆ. ม.ป.ป.; อ้างอิงจาก พระบรมราชาโชวาทฯ. 2523: 7) เรื่องการทำงานก็ทรงเน้นเรื่องความซื่อสัตย์สุจริตเป็นสำคัญ การที่จะทำงานให้สัมฤทธิ์ผลสมปรารถนา คือ ให้เน้นประโยชน์และเน้นธรรมด้วยนั้น จะอาศัยแต่เพียงความรู้อย่างเดียวไม่ได้ จำเป็นต้องอาศัยความสุจริต ความบริสุทธิ์ใจ และความถูกต้องเป็นธรรมประกอบด้วย เพราะว่าความรู้นั้นเสมือน เครื่องยนต์ที่ทำให้รถยนต์เคลื่อนที่ไปได้ประการเดียว ส่วนคุณธรรมดังกล่าวเป็นเสมือนหนึ่งพวงมาลัยหรือหางเสือซึ่งเน้นบังคับชี้แนวทางให้รถยนต์ดำเนินไปถูกทางด้วยความสวัสดิ คือ ปลอดภัยจนบรรลุถึงจุดประสงค์ความซื่อสัตย์ถือเป็นคุณธรรมในลำดับต้นที่ต้องมีในตัวบุคคลในสังคมที่เจริญแล้วดังเช่นที่พระพุทธเจ้าระบุไว้ในสมาวาสธรรม (ธรรมะสำหรับผู้ครองเรือน) อันได้แก่ (1) สัจจะ ความซื่อสัตย์ ซื่อตรง (2) ทมะ การมีความข่มใจ (3) ขันติ ความอดกลั้น และ (4) จาคะ การบริจาคทานนอกจากนั้นในจรรยาบรรณของวิชาชีพต่างก็มีการระบุถึงความซื่อสัตย์ไว้เสมออันหมายถึงความซื่อสัตย์ต่ออาชีพของตน ซื่อสัตย์ต่อตนเอง และหน้าที่ของตน รวมถึงการซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นอันได้แก่กลุ่มเป้าหมายที่ตนให้บริการ

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ลักษณะที่สำคัญของความซื่อสัตย์พอสรุปได้ว่า ลักษณะของความซื่อสัตย์จะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ประการดังต่อไปนี้ 1) ต้องซื่อสัตย์ ไม่หลอกลวงเขากิน ประกอบอาชีพสุจริต สิ่งใดทุจริตผิดศีลธรรมต้องเลิกเด็ดขาด 2) ต้องซื่อสัตย์ต่อตนเอง ต่อครอบครัวและต่อมิตรสหาย จะต้องมีความจงรักภักดีต่อประเทศชาติ ไม่คิดทรยศ 3) ต้องซื่อสัตย์ในทุกทาง โดยเฉพาะทางที่เป็นประโยชน์และดีงามเท่านั้น 4) ต้องรักษาคำพูดของตนให้มีความน่าเชื่อถือ ให้เป็นคนมีวาจาสิทธิ์ พุดจริงทำจริงเสมอ

1.4 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องด้านความซื่อสัตย์

เนื่องจากไม่มีทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์โดยตรงความซื่อสัตย์เป็นพฤติกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงควมมีจริยธรรม ทฤษฎีส่วนใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์จะสอดแทรกอยู่ในทฤษฎีที่กล่าวถึงจริยธรรมซึ่งมีทฤษฎีที่สำคัญคือ

ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของเพียเจท์ (Piaget)

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2538: 40-41) กล่าวว่า พัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคลจะพัฒนาได้มากน้อยเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับสติปัญญาและความสามารถในการรับรู้เรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมของแต่ละบุคคล เพียเจท์ได้ศึกษาพัฒนาการทางจริยธรรมโดยใช้เกณฑ์การแบ่งพัฒนาการทางจริยธรรมเป็นกระบวนการพัฒนาตามลำดับขั้น ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ขั้น คือ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2538: 40-41)

1. ขั้นก่อนจริยธรรม (Pre-moral Stage) เป็นระดับจริยธรรมของเด็กอายุ 0-2 ปี ซึ่งยังไม่สามารถรับรู้สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างละเอียด ทำให้ความคิดในการตัดสินความถูกต้องของการกระทำหรือความคิดในการเลือกกระทำหรือไม่กระทำ เป็นไปตามความต้องการทางร่างกายหรือความคิดเห็นของคนใกล้ชิด เช่น เด็กประพฤติปฏิบัติตามคำแนะนำหรือการห้ามปรามของพ่อแม่ โดยคิดว่าสิ่งที่พ่อแม่ให้ประพฤติปฏิบัตินั้นเป็นสิ่งดี

2. ขั้นปฏิบัติตามคำสั่งหรือแปลความตามเกณฑ์ (Heteronomous Stage) เป็นระดับจริยธรรมของเด็กอายุ 2-8 ปี ซึ่งสามารถเรียนรู้สิ่งแวดล้อมและบทบาทที่เขาควรปฏิบัติต่อผู้อื่นได้ สามารถประพฤติปฏิบัติตามกฎระเบียบได้ ตัดสินใจได้ว่าสิ่งใดควรกระทำหรือไม่ควรกระทำได้ด้วยตนเอง เริ่มรับรู้และกระทำตามความคิดเห็นและความรู้สึกของตนเองมากขึ้นหรือใกล้เคียงกับการกระทำตามระเบียบและกฎเกณฑ์ของสังคม

3. ขั้นเหตุผลของตนเองหรือแปลความประพฤติ (Autonomous Stage) เป็นระดับจริยธรรมของเด็กอายุ 8 ปีขึ้นไป ซึ่งสามารถคิดและตัดสินใจได้ด้วยเหตุผลของตนเอง เริ่มปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นด้วยความเสมอภาคและเป็นธรรม สังเกตและเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นได้ถูกต้องมากขึ้น ประพฤติปฏิบัติเพื่อตอบสนองพัฒนาการด้านจิตใจมากขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นพัฒนาการทางจริยธรรมขั้นสูง

สมาพร ภัทรพงศ์กิจ (2551: 9-10) กล่าวว่า เพียเจต์ได้ศึกษาจริยธรรมของเด็กในระดับอายุต่าง ๆ และได้อธิบายว่า จริยธรรมแฝงอยู่ตามกฎเกณฑ์ ระเบียบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการเล่นต่าง ๆ ของเด็ก ซึ่งก็จะมีกฎเกณฑ์ที่เป็นข้อบังคับเป็นระบบซับซ้อนแฝงอยู่ในการเล่นนั้น ๆ ดังนั้น เราจึงได้ข้อสังเกตในการเล่นของเด็กว่า กฎเกณฑ์การเล่นนั้นมีปรากฏการณ์ที่ควรศึกษา 2 ประการ

1. การฝึกหัดตามกฎเกณฑ์ หรือระยะเวลาที่เด็กยึดถือปฏิบัติตามกฎเกณฑ์จากภายนอก (Heteronomous) อยู่ในช่วงอายุ 8 ปี ซึ่งเป็นระยะที่พ่อแม่ ผู้ใหญ่ที่มีอิทธิพลต่อจริยธรรมของเด็กอย่างเด่นชัด เด็กจะยึดถือกฎเกณฑ์ตายตัว ผิดเป็นผิด ถ้าทำผิดก็ต้องได้รับโทษโดยไม่ต้องคำนึงถึงแรงจูงใจหรือเหตุแห่งการกระทำนั้น

2. ความสำนึกในกฎเกณฑ์ หรือระยะที่เด็กมีกฎเกณฑ์ของตนเอง (Autonomous) ระยะนี้เป็นระยะที่จริยธรรมของเด็กพัฒนาขึ้นสู่ระดับที่มีความคิดความเห็นเป็นของตนเองเด็กจะมีจริยธรรมในลักษณะที่คำนึงถึงความยุติธรรมและพิจารณาถึงเหตุผลของการกระทำนั้นด้วย นอกจากนี้ เพียเจต์ยังได้เสนอแนวคิดที่ว่า การที่เด็กเปลี่ยนการรับรู้กฎเกณฑ์ที่ตายตัวจากอิทธิพลภายนอก มาเป็นกฎเกณฑ์ของตนเองที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้อื่น เนื่องจากพัฒนาการทางสติปัญญา อายุ และการมีสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนเมื่อพัฒนาการขึ้นอยู่กับการพัฒนาการทางสติปัญญาได้ถึงขั้นสูงสุด (Formal Operation) เมื่อประมาณ 8-10 ปี ฉะนั้น พัฒนาการทางด้านจริยธรรมของเด็กจึงบรรลุขั้นสูงสุดเมื่อประมาณ 8-10 ปี

ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kohlber)

โคลเบอร์ก กำหนดเกณฑ์การประเมินจริยธรรมของบุคคล โดยการแบ่งเป็นขั้นการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม 6 ขั้น ตามแนวคิดในการแบ่งขั้นพัฒนาการทางสติปัญญาและจริยธรรมของเพียเจต์ดังคำอธิบายต่อไปนี้

1. ระดับก่อนกฎเกณฑ์สังคม (Pre-conventional Level) หมายถึง ระดับการตัดสินใจซึ่งบุคคลจะเลือกกระทำเฉพาะพฤติกรรมที่เอื้อประโยชน์ให้กับตนเอง หรือกระทำเพื่อความพึงพอใจของตนเอง โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผู้อื่น ส่วนมากเป็นพฤติกรรมของวัยเด็ก ซึ่งมีการรับรู้และความเข้าใจในเรื่องความถูกต้องหรือความเหมาะสมของการกระทำไม่ชัดเจนเท่าที่ควรและไม่สามารถเรียนรู้กฎเกณฑ์ของสังคมได้อย่างเป็นระบบ เช่น การให้เหตุผลว่าการกระทำเพื่อป้องกันการถูกลงโทษหรือกระทำเพื่อหวังรางวัล เป็นต้น จริยธรรมในระดับก่อนกฎเกณฑ์สังคมประเมินได้จากขั้นการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมใน ขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 คือ ขั้นการหลบหลีกการถูกลงโทษและขั้นการแสวงหารางวัล ดังนี้

ขั้นที่ 1 การหลบหนีการถูกลงโทษ (Obedience or Punishment Orientation) เป็น การให้เหตุผลของเด็กอายุ 2-7 ปี ซึ่งมักจะใช้การถูกลงโทษเป็นเหตุผลในการตัดสินใจความถูกต้องของการกระทำ เช่น การประพฤติปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้ใหญ่ การปฏิบัติตามกติกาหรือกฎเกณฑ์

มักจะเป็นการกระทำโดยมีเหตุผลเพื่อไม่ให้ตนเองถูกลงโทษมากกว่าเหตุผลอื่น ซึ่งเด็กวัยนี้ก็จะประเมินว่าการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำที่มีคุณธรรมจริยธรรม สาเหตุที่เด็กวัยนี้ใช้การถูกลงโทษเป็นเหตุผลในการตัดสินใจความถูกต้องของการกระทำนั้น เนื่องจากเด็กอายุ 2-7 ปี ยังมีประสบการณ์หรือการรับรู้ทางสังคมไม่เพียงพอและยังไม่เข้าใจความคิดของผู้อื่นซึ่งเป็นเรื่องนามธรรม เด็กจึงรับรู้และตัดสินใจความถูกต้องของการกระทำไปตามสิ่งที่ปรากฏให้เห็นหรือสิ่งที่เป็นรูปธรรม

ขั้นที่ 2 การแสวงหารางวัล (Naively Egoistic Orientation) เป็นการให้เหตุผลของเด็กอายุ 7-10 ปี ซึ่งมักจะใช้การได้รับตอบสนองความต้องการของตนเองเป็นเหตุผลในการตัดสินใจความถูกต้องของการกระทำ เช่น เด็กจะปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้ใหญ่มากขึ้นถ้าเขาคิดว่าปฏิบัติตามแล้วเขาจะได้รับคำชมเชยหรือได้รับรางวัลเป็นสิ่งตอบแทน และเด็กวัยนี้ก็จะประเมินว่าการกระทำเพื่อหวังรางวัลหรือสิ่งตอบแทนเป็นการกระทำที่มีคุณธรรมและจริยธรรม สาเหตุที่เด็กวัยนี้ได้รับการตอบสนองความต้องการของตนเองเป็นเหตุผลในการตัดสินใจความถูกต้องของการกระทำเนื่องจากเด็กอายุ 7-10 ปี มีความรู้และประสบการณ์ทางสังคมมากพอที่จะรับรู้ได้ว่าบุคคลมีความต้องการแตกต่างกันและต่างก็ต้องการได้รับการตอบสนองความต้องการดังกล่าว แต่การตอบสนองของเด็กวัยนี้จะเป็นการตอบสนองซึ่งกันและกัน หรือตอบสนองเป็นรูปธรรมมากกว่านามธรรม

2. ระดับตามกฎเกณฑ์สังคม (Conventional Level) หมายถึง ระดับการตัดสินใจซึ่งบุคคลจะเลือกระดับการตัดสินใจซึ่งบุคคลจะเลือก สามารถเข้าใจบทบาทและหน้าที่ของตนเองในฐานะเป็นสมาชิกของกลุ่มและสังคมได้ ประพฤติปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ ขนบธรรมเนียมประเพณี กฎหมายคำสั่งสอนทางศาสนาได้ รับรู้และเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นได้ เพราะเป็นวัยซึ่งสามารถรับรู้และเข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรมมากขึ้น ตัดสินใจความถูกต้องของการกระทำตามกฎเกณฑ์และค่านิยมของสังคมได้ จริยธรรมในระดับตามกฎเกณฑ์สังคม จะประเมินได้จากการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมในขั้นที่ 3 และขั้นที่ 4 คือ ขั้นการปฏิบัติตามสิ่งที่ผู้อื่นเห็นชอบและขั้นการทำตามหน้าที่ทางสังคม ดังนี้

ขั้นที่ 3 การปฏิบัติตามสิ่งที่ผู้อื่นเห็นชอบ (Good- Boy Orientation) เป็นการให้เหตุผลของเด็กอายุ 10-13 ปี ซึ่งมักจะใช้การยอมรับของผู้อื่นหรือสังคมเป็นเหตุผลในการตัดสินใจความถูกต้องของการกระทำ เช่น การเรียนแบบพฤติกรรมของกลุ่มเพื่อนเพราะต้องการได้รับการยอมรับและความไว้วางใจจากเพื่อน เด็กวัยนี้จะประเมินการเลียนแบบหรือการกระทำตามสิ่งที่ผู้ใหญ่เห็นชอบเป็นการกระทำที่มีคุณธรรมและจริยธรรม สาเหตุที่เด็กวัยนี้ใช้การยอมรับของผู้อื่นหรือการยอมรับของสังคมเป็นเหตุผลในการตัดสินใจความถูกต้องของการกระทำ เนื่องจากเด็กอายุ 10-13 ปี สามารถเรียนรู้และเข้าใจได้ว่าความต้องการของผู้อื่นหรือสังคมมีผลกระทบต่อตนเองจึงมุ่งตอบสนองความต้องการของผู้อื่นและสังคมมากกว่าการตอบสนองความต้องการของตนเอง เด็กวัยนี้จึงเป็นวัยที่ขาดความเป็นตัวของตัวเองและต้องการได้รับคำชมเชยจากผู้ที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 4 การปฏิบัติตามหน้าที่ทางสังคม (Authority and Social Order Maintain Orientation) เป็นการให้เหตุผลของวัยรุ่นอายุ 13-16 ปี ซึ่งมักจะใช้ความเป็นระเบียบและกฎเกณฑ์ของสังคมเป็นเหตุผลในการตัดสินความถูกต้องของการกระทำ เช่น การปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่ทางสังคมและศาสนา การบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมและการทำนุบำรุงสถาบันสังคมต่าง ๆ ดังนั้นวัยรุ่นที่มีคุณธรรมและจริยธรรมจึงเป็นผู้ที่เคร่งครัดหรือมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเองไม่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากระเบียบและกฎเกณฑ์ของสังคม สาเหตุที่วัยรุ่นเลือกใช้ความเป็นระเบียบและกฎเกณฑ์ของสังคมเป็นเหตุผลในการตัดสินความถูกต้องของการกระทำ เนื่องจากวัยรุ่นอายุ 13-16 ปี สามารถเรียนรู้และเข้าใจชีวิตความเป็นอยู่ของบุคคลในสังคมได้อย่างเป็นระบบ เช่น เข้าใจบทบาทและหน้าที่ในฐานะที่เป็นสมาชิกของสังคมหรือเข้าใจผลกระทบจากการปฏิสัมพันธ์ของบุคคลต่าง ๆ ในสังคม

3. ระดับเหนือกฎเกณฑ์สังคม (Post Conventional Level) หมายถึง ระดับการตัดสินใจซึ่งบุคคลจะเลือกกระทำในสิ่งที่ผ่านการไตร่ตรองด้วยเหตุผลของตนเอง ซึ่งอาจตัดสินใจทำตามอุดมคติและหลักประจำใจของตนเองหรือกระทำเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเหตุผลใดจะมีความสำคัญหรือนำไปประพฤติปฏิบัติมากกว่ากัน ดังนั้นจริยธรรมในระดับเหนือกฎเกณฑ์สังคมจึงเหมาะสมที่จะใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินจริยธรรมของผู้ใหญ่มากกว่าเด็ก เพราะการใช้เหตุผลในระดับนี้ต้องใช้ความสามารถในการสังเกตจิตใจตนเองและการวิเคราะห์วิจารณ์กฎเกณฑ์ของสังคมอย่างเที่ยงธรรม จริยธรรมในระดับเหนือกฎเกณฑ์สังคม ประเมินได้จากการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมในขั้นที่ 5 และขั้นที่ 6 คือ ขั้นการทำตามคำมั่นสัญญาและขั้นการยึดถืออุดมคติสากล ดังนี้

ขั้นที่ 5 การปฏิบัติตามคำสัญญา (Contractual Legalistic Orientation) เป็นการให้เหตุผลของบุคคลที่มีอายุมากกว่า 16 ปีขึ้นไปหรือวัยรุ่น ซึ่งมักจะใช้คำมั่นสัญญาเป็นเหตุผลในการตัดสินความถูกต้องของการกระทำ เช่น ปฏิบัติตามข้อตกลง การเคารพในสิทธิและค่านิยมของผู้อื่นและการตัดสินใจตามหลักกฎหมายและหลักคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งเป็นการกระทำของผู้ที่มีคุณธรรมและจริยธรรมขั้นสูง สาเหตุที่วัยรุ่นมักจะใช้คำมั่นสัญญาเป็นเหตุผลในการตัดสินความถูกต้องของการกระทำนั้น เนื่องจากบุคคลที่มีอายุ 16 ปีขึ้นไป สามารถควบคุมและบังคับตนเองให้ประพฤติปฏิบัติตามคำมั่นสัญญากับตนเองและผู้อื่นได้ และต้องการได้รับการยกย่องเป็นผู้ใหญ่ที่ดี มีสัจจะและมีอุดมการณ์ เป็นต้น

ขั้นที่ 6 การปฏิบัติตามอุดมคติสากล (Conscience or Principle Orientation) เป็นการให้เหตุผลของบุคคลที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไปหรือผู้ใหญ่ ซึ่งมักจะใช้หลักการของจริยธรรมสากลเป็นเหตุผลในการตัดสินความถูกต้องของการกระทำ เช่น การประพฤติปฏิบัติโดยตระหนักถึงความเสมอภาคในสิทธิมนุษยชน มีความละเอียดใจต่อการกระทำความผิด กล้ารับผิดชอบ ต่อการกระทำของตนเอง

และการประพฤติปฏิบัติตามหลักจริยธรรมสากลให้ได้ผลดีที่สุด สาเหตุที่วัยผู้ใหญ่ใช้หลักการของจริยธรรมสากลเป็นเหตุผลในการตัดสินใจความถูกต้องของการกระทำ เนื่องจากบุคคลที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไปสามารถไตร่ตรองและตัดสินใจได้ด้วยตนเอง และการประพฤติปฏิบัติในขั้นสูงสุดนี้บุคคลจะประพฤติปฏิบัติตามหลักศีลธรรมมากกว่าการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม

ตาราง 1 ระดับจริยธรรมและขั้นการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก

ระดับจริยธรรม	ขั้นการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม
1. ระดับก่อนกฎเกณฑ์สังคม (Pre-conventional Level) อายุ 2-10 ปี	<p>ขั้นที่ 1 การหลบหนีการถูกลงโทษ หรือการลงโทษและการเชื่อฟัง อายุ 2-7 ปี</p> <p>ขั้นที่ 2 การแสวงหารางวัล หรือการสนองความต้องการ อายุ 7-10 ปี</p>
2. ระดับตามกฎเกณฑ์สังคม (Conventional Level) อายุ 10-16 ปี	<p>ขั้นที่ 3 การปฏิบัติตามสิ่งที่ผู้อื่นเห็นชอบ หรือการคาดหวังทางสังคม อายุ 10-13 ปี</p> <p>ขั้นที่ 4 การปฏิบัติตามหน้าที่ทางสังคม หรือระบบสังคมและมโนธรรม อายุ 13-16 ปี</p>
3. ระดับเหนือกฎเกณฑ์สังคม (Post Conventional Level) อายุ 16 ปีขึ้นไป	<p>ขั้นที่ 5 การปฏิบัติตามคำสัญญา หรือสัญญาสังคม และสิทธิส่วนบุคคล อายุ 16 ปีขึ้นไป</p> <p>ขั้นที่ 6 การปฏิบัติตามอุดมคติสากล หรือจริยธรรมสากล (วัยผู้ใหญ่)</p>

ที่มา: ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. หน้า 176.

สมาพร ภัทรพงศ์กิจ (2551: 11-12) โคลเบอร์ก เชื่อว่าการพัฒนาทางจริยธรรมนั้น ไม่ใช่การรับรู้จากการพร่ำสอนของผู้อื่นโดยตรง แต่เป็นการผสมผสานระหว่างความรู้เกี่ยวกับบทบาทของตนเองต่อผู้อื่น และบทบาทของผู้อื่นด้วย รวมทั้งข้อเรียกร้องและกฎเกณฑ์ของกลุ่มต่าง ๆ ซึ่งอาจจะขัดแย้งกัน ไม่ว่าจะบุคคลจะอยู่ในกลุ่มใดหรือสังคมใดก็ตาม การพัฒนาทางด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมนั้นเป็นไปตามขั้นที่หนึ่งผ่านไปแต่ละขั้นจนถึงขั้นที่หก บุคคลจะพัฒนาข้ามขั้นไม่ได้ เพราะการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมจะพัฒนาจากขั้นที่ต่ำอยู่ก่อนแล้ว ต่อมา บุคคลได้รับประสบการณ์ทางสังคมใหม่ ๆ หรือสามารถเข้าใจความหมายของประสบการณ์เก่า ๆ ได้ดีขึ้น จึงเกิดการเปลี่ยนแปลงทางความคิดและเหตุผล ทำให้การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในขั้นสูงขึ้นไปอีก ส่วนเหตุผลในขั้นที่ต่ำกว่าก็จำใช้น้อยลงทุกทีและถูกละทิ้งไปในที่สุด

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์ ของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับจริยธรรมที่ 2 ระดับตามกฎเกณฑ์สังคม (Conventional Level) และขึ้นการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก ในขั้นที่ 4 การปฏิบัติตามหน้าที่ทางสังคม หรือระบบสังคมและมโนธรรม ช่วงอายุ 13-16 ปี ซึ่งมักจะใช้ความเป็นระเบียบและกฎเกณฑ์ของสังคมเป็นเหตุผลในการตัดสินใจความถูกต้องของการกระทำ เช่น การปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่ทางสังคมและศาสนา การบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมและการทำนุบำรุงสถาบันสังคมต่าง ๆ สาเหตุที่วัยรุ่นเลือกใช้ความเป็นระเบียบและกฎเกณฑ์ของสังคมเป็นเหตุผลในการตัดสินใจความถูกต้องของการกระทำ เนื่องจากวัยรุ่นอายุ 13-16 ปี สามารถเรียนรู้และเข้าใจชีวิตความเป็นอยู่ของบุคคลในสังคมได้อย่างเป็นระบบ เช่น เข้าใจบทบาทและหน้าที่ในฐานะที่เป็นสมาชิกของสังคมหรือเข้าใจผลกระทบจากการปฏิสัมพันธ์ของบุคคลต่าง ๆ ในสังคม

1.5 การวัดความซื่อสัตย์

ความซื่อสัตย์เป็นจริยธรรมด้านหนึ่ง ดังนั้นการวัดความซื่อสัตย์จะใช้หลักการเดียวกับการวัดจริยธรรม ซึ่งจะมีรูปแบบการวัดทางจริยธรรม

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2542: 188 -200) ดังนี้

1) วัดเนื้อหาทางจริยธรรม เนื้อหาความรู้ (Knowledge) ในที่นี้หมายถึงเนื้อหาของจริยธรรมที่สังคมกำหนดไว้ และนำเนื้อหาที่ถือว่าดีงามมาสอนให้ผู้เรียน หรือคนในสังคมปฏิบัติกัน และเมื่อประพฤติปฏิบัติแล้วจะทำให้สังคมมีความสุข ทั้งตนเองและผู้อื่น สิ่งที่สังคมจึงเป็นเนื้อหาที่ควรรู้ไว้ก่อนการสอนความรู้แบบนี้ โรงเรียนหรือวิทยาลัยจะใช้มากที่สุดเพราะมีเนื้อหาทางจริยธรรมที่เกี่ยวข้องอยู่มาก การสร้างข้อสอบแบบนี้เป็นการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ข้อสอบอาจเป็นการอธิบาย เติมคำ และเลือกตอบก็ได้ แล้วแต่จุดประสงค์ของการสอบ

2) วัดความรู้สึกทางจริยธรรม ความรู้สึกเป็นพื้นฐานอันหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจริยธรรมจริง ๆ แล้วเน้นการแสดง การตัดสินใจลงมือกระทำเมื่อพบปัญหาทางจริยธรรม ซึ่งการตัดสินใจนั้น แสดงว่าต้องมีพื้นฐานความรู้สึกมาก่อน ถ้าเรามีจุดประสงค์เพื่อต้องการรู้ว่าความรู้สึกทางจริยธรรมของคนมีมากน้อยเพียงใด ก็สามารถสร้างเครื่องมือวัดดูก่อน ซึ่งสามารถเอาผลของความรู้สึกไปพยากรณ์การแสดงออกทางจริยธรรมได้บ้าง ความรู้สึกทางจริยธรรมบางที่เรียกว่า เจตคติต่อจริยธรรม คือ มีจริยธรรมเป็นเป้า ความรู้สึกต่อเป้าเป็นจริยธรรมเรียกว่า เจตคติต่อจริยธรรมได้เช่นกัน การวัดแบบนี้ใช้วิธีการวัดเจตคติก็ได้ นั่นคือกำหนดเป้าหมายซึ่งเป็นจริยธรรม เช่น ความซื่อสัตย์ แล้วเขียนข้อความแสดงความรู้สึกต่อเป้า อาจใช้วิธีของเทอร์สไตน์หรือของลิเกิร์ต หรือของออสทูดก็ได้ สิ่งที่เราควรระวังก็คือ เป้าที่จะวัดว่าเป็นอะไร จะต้องหาข้อความแสดงความรู้สึกต่อเป้าให้มีความเป็นไปได้มากที่สุดทดลองแล้วถึงจะเหลือคุณภาพมากข้อ

3) การวัดพฤติกรรมการแสดงออกทางจริยธรรม ด้านนี้เป็นการวัดจริยธรรมให้ตรงจุดที่สุด เพราะจริยธรรมมองในแง่การพิจารณาตัดสินใจกระทำหรือไม่กระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด เมื่อพบสภาพการขัดแย้งทางจริยธรรมขึ้นมา การตัดสินใจจึงต้องใช้ค่านิยมหรือคุณธรรมระดับหนึ่งแล้วแต่มีโนธรรมหรือจิตสำนึกที่สั่งสมอยู่ในใจคน ๆ นั้น การวัดการกระทำจึงทำได้หลายแบบ

3.1 การสังเกตพฤติกรรม เป็นการเฝ้ามองอย่างมีจุดหมาย เครื่องมือสำคัญจึงเป็นตาตนเอง ตากับการรับรู้จะต้องมีความเที่ยงตรงสามารถจำแนกพฤติกรรมของผู้ที่ถูกสังเกตได้อย่างดี จะต้องพยายามไม่ให้ผู้ที่ถูกสังเกตรู้ตัว และควรกำหนดระยะเวลาให้เหมาะสมจึงจะดี

3.2 การสัมภาษณ์ เป็นการพูดคุยกันอย่างมีจุดหมาย เครื่องมือสำคัญจึงเป็นปากแต่ต้องพูดได้ ถ้าพูดไม่ได้ก็สัมภาษณ์ไม่ได้ จุดมุ่งหมายในที่นี้ คือ ต้องการทราบพฤติกรรมทางจริยธรรมจากผู้ถูกสัมภาษณ์เป็นมาตรฐานมากขึ้น จึงควรมีข้อคำถามไว้ก่อนและเน้นถามประเด็นที่เราต้องการศึกษา ถ้าผู้ตอบเลี่ยงไปทางอื่นผู้สัมภาษณ์จะพยายามทะลอมไปสู่จุดมุ่งหมายที่เราต้องการให้ได้ การศึกษาของ โคลเบอร์ก หรือ พิวาร์เจท์ ก็ใช้วิธีการสัมภาษณ์เหมือนกัน โดยใช้คำถามที่มีปัญหาทางจริยธรรมถามผู้ถูกสัมภาษณ์ แล้วรวบรวมผลนำมาวิเคราะห์ในที่สุดจะรู้ว่าเด็กระดับใดมีเหตุผลเชิงจริยธรรมระดับใด ซึ่งเขาเป็นคนจัดประเภทเหตุผลทางจริยธรรมที่ได้จากการสัมภาษณ์จึงได้ทฤษฎีการพัฒนาทางจริยธรรม

ไวท์ (วินัย ไม่ถึง. 2548: 13-17; อ้างอิงจาก Wright. 1975: 24-30) ในการวัดความซื่อสัตย์ ถือว่าเป็นพฤติกรรมจริยธรรมหนึ่ง จึงมีวิธีวัดเช่นเดียวกับการวัดพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านอื่น ๆ ซึ่งมีวิธีวัดหลายวิธี ดังนี้

1) การทดสอบแบบทดสอบที่ใช้วัดความซื่อสัตย์สร้างโดยการตั้งคำถามหรือกำหนดสถานการณ์ให้นักเรียนแล้วตอบนำคำตอบที่ได้ไปวิเคราะห์หาระดับ ความซื่อสัตย์ของผู้ตอบว่า อยู่ในระดับใด

2) แบบสอบถาม/แบบวัด การใช้แบบสอบถามหรือแบบวัดในการวัดความซื่อสัตย์ เป็นการให้ผู้ตอบแสดงความรู้สึกของตนเองในแต่ละข้อความตามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) เป็นมาตราส่วน 3 ระดับ 4 ระดับ 5 ระดับ หรือ 6 ระดับ ข้อความที่ให้แสดงความรู้สึกอาจจะเป็นข้อความทางบวกที่แสดงความพึงพอใจ และข้อความทางลบที่แสดงความไม่พึงพอใจต่อวัตถุสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเรื่องราวอย่างใดอย่างหนึ่ง

3) แบบสังเกต การประเมินพฤติกรรมด้านจริยธรรม รวมถึงความซื่อสัตย์โดยการสังเกต มีขั้นตอนที่สำคัญ ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์พฤติกรรมแล้ว จะได้รายการที่เลือกสรรพฤติกรรมแล้วว่า เป็นพฤติกรรมที่เป็นองค์ประกอบของจริยธรรม เป็นพฤติกรรมที่ครอบคลุมสถานการณ์ต่าง ๆ เหมาะสมกับชั้นและวัยของเด็กและเป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้ นำพฤติกรรมเหล่านั้นมาจัดตารางบันทึกการสังเกต

ขั้นที่ 2 กำหนดเกณฑ์ว่านักเรียนได้คะแนนเท่าใดจึงจะยอมรับว่าเขามีจริยธรรมนั้น เป็นที่น่าพอใจ การกำหนดเกณฑ์นี้เป็นเรื่องที่ยากจะเป็นอัตราและเมื่อพิจารณาผิด ๆ เสมือนกับการกระทำที่มีเหตุน้อย แต่ถ้าได้พิจารณาอย่างถี่ถ้วนแล้ว การกำหนดเกณฑ์จะกระทำได้เหมาะสมกับนักเรียนในแต่ละท้องถิ่น ตัวเกณฑ์ที่ใช้เป็นเครื่องช่วยวินิจฉัยและช่วยในการปรับปรุงพฤติกรรมของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

ขั้นที่ 3 เป็นขั้นการวางแผนการสังเกตและสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน การประเมินโดยวิธีการสังเกตเป็นงานที่ต้องใช้เวลามาก จำเป็นต้องมีการวางแผนในการใช้เวลาการสังเกต เพื่อให้การสังเกตได้ผลตามที่ต้องการและสังเกตนักเรียนได้อย่างทั่วถึง เนื่องจากนักเรียนในแต่ละห้องเรียนมีจำนวนมาก ผู้ประเมินไม่สามารถติดตามสังเกตแต่ละคนเป็นเวลานานติดต่อกันได้

ขั้นที่ 4 เมื่อได้ผลจากการสังเกตแล้ว ผู้ประเมินต้องนำผลนั้นมาพิจารณาเทียบกับเกณฑ์ที่วางไว้ในขั้นที่ 3 เป็นขั้นของการวินิจฉัยว่านักเรียนผ่านเกณฑ์ที่วางไว้หรือไม่ ถ้าผ่านเกณฑ์แล้วแสดงถึงการยอมรับว่านักเรียนมีพฤติกรรมที่สะท้อนถึงการมีจริยธรรมนั้นแล้ว ถ้ายังไม่ผ่านเกณฑ์ผู้ประเมินอาจพิจารณาให้ลึกซึ้งลงไปว่านักเรียนด้อยในลักษณะใดโดยดูจากพฤติกรรมย่อยในแต่ละตัว พฤติกรรมย่อยตัวใดที่นักเรียนได้คะแนนน้อยซึ่งบ่งถึงความจำเป็นในการกระตุ้นส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความรู้สึกที่ดีจนกระทั่งประพฤติปฏิบัติออกมา

จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า การวัดความซื่อสัตย์นั้น สามารถใช้เครื่องมือได้หลายประเภท โดยจะต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมาย วิธีการวิจัย ลักษณะของผู้ถูกประเมิน ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้วัดว่าต้องการวัดความซื่อสัตย์ในด้านใด ได้แก่ แบบทดสอบ แบบสังเกต แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์

1.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์

เสาวนิจ นิจอนันต์ชัย (2547: 46) ได้ศึกษาการปลูกฝังคุณธรรมความซื่อสัตย์ในชุมชนพุทธ คริสต์และอิสลามในประเทศไทย การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพโดยใช้แนวคิดหลักคือแนวคิดความซื่อสัตย์ โครงสร้างทางสังคม กระบวนการขัดเกลาทางสังคม หลักคำสอนของศาสนา หลักการศึกษาในโรงเรียนศาสนา แนวคิดด้านชุมชนนิยม และใช้คนซื่อสัตย์เป็นตัวอย่าง ซึ่งชุมชนเป็นผู้เลือกจำนวน 50 คน ผลการศึกษาโดยใช้การสัมภาษณ์ระดับลึกพบว่าคุณธรรมความซื่อสัตย์ที่เข้มแข็งเกิดจากการอบรมเลี้ยงดูที่ใกล้ชิดของพ่อแม่ ความรับผิดชอบและการพึ่งตนเองเร็วตั้งแต่วัยเด็ก

พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ครูและพระเป็นแบบอย่าง และมีความรู้ด้านวิชาการทันสมัย โรงเรียนเน้นศาสนา ควบคู่วิชาการ ชุมชนมีขนาดเหมาะสม มีสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการสร้างความสัมพันธ์กันและมีระบบ สาธารณูปโภคดี วัดควรจัดสรรที่ดินให้ประชาชนได้อยู่ใกล้วัดมากที่สุด ชุมชนที่สร้างใหม่ควรจัดให้มีวัด และโรงเรียนเพื่อให้เด็ก ผู้ปกครองและเพื่อนบ้านได้สร้างความสัมพันธ์กันมากขึ้น ส่วนด้านสื่อโทรทัศน์ ภาครัฐควรกำกับดูแลให้มีการจัดรายการธรรมะและรายการส่งเสริมคุณธรรมความซื่อสัตย์ให้มากขึ้น และมีเวลาออกอากาศที่เหมาะสม

พิไลลักษณ์ ทองรอด (2547: 85) ได้ศึกษา การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบาง ประการกับคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชนกรุงเทพมหานคร พบว่า สหสัมพันธ์คาโนนิกอลระหว่างชุดตัวแปรอิสระด้านการอบรม เลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน สัมพันธ์ภาพในครอบครัว ความเชื่อมั่นในตนเอง กับชุดตัวแปรตามด้านความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความประหยัด ความเมตตากรุณา ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และความกตัญญู ซึ่งสัมพันธ์ภาพ ในครอบครัว และความเชื่อมั่นในตนเอง ส่งผลต่อความซื่อสัตย์ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

กฤตรินทร์ นิ่มทองคำ (2542: 106-107) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์ของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2541 จำนวน 369 คน ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความซื่อสัตย์ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูง ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองสูง อาชีพอื่น ๆ ของผู้ปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางด้านลบ กับความซื่อสัตย์ของ นักเรียน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองปานกลาง อาชีพค้าขาย ของผู้ปกครอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จานุรัตน์ เก็บบุญเกิด (2534: 58) ได้ศึกษาเปรียบเทียบมโนทัศน์ทางจริยธรรมของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนห้วยกะปิ อ.เมือง จ.ชลบุรี จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 30 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แผนการสอนเกี่ยวกับจริยธรรม เกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตโดยการใช้นุ่นมือ แผนการสอนเกี่ยวกับจริยธรรมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ สุจริตโดยการเล่นเกม และแบบวัดมโนทัศน์ทางจริยธรรมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต พบว่า นักเรียนที่ เรียนโดยการใช้นุ่นมือและการเล่นเกมมีมโนทัศน์ทางจริยธรรมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตหลังการสอน สูงกว่าก่อนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อุบลรัตน์ โพธิ์โกสุม (2523: 50) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูและความซื่อสัตย์ของเด็กไทย ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 ของนักเรียนในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบมีเหตุผลและแบบเข้มงวดมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความซื่อสัตย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่การเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยมีความสัมพันธ์ทางลบกับความซื่อสัตย์

แอริสัน (จากรุวรรณ อำนวยสมบัติ. 2545: 54; อ้างอิงจาก Arison. 1999) ได้ศึกษาองค์ประกอบของการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของ Temple University ในภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ของนักเรียนที่มีผลการเรียนดีและไม่ดี จากการใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ พบว่าความเชื่อมั่นในตนเองของนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มเกิดขึ้นขณะเรียนในระดับปัจจุบัน ไม่เกี่ยวข้องกับพื้นฐานและประสบการณ์เดิมก่อนเข้าเรียน ซึ่งผลการวิจัยนี้จะนำไปใช้ในการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของนักศึกษาในโอกาสต่อไป

ไบน์ และ โจเซฟ (กันต์ฤทัย คลังพหล. 2546: 47; อ้างอิงจาก Bien; & Joseph. 1995) ได้ศึกษาวิธีการพัฒนาความภาคภูมิใจในตนเองในวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนเกรด 9 และเกรด 10 จากการวิจัยพบว่าพฤติกรรมที่เป็นปัญหาต่อความสามารถในวิชาภาษาอังกฤษ คือ ความวิตกกังวล โรคซึมเศร้า แรงจูงใจต่ำ ผู้วิจัยได้ดำเนินงานวิจัย ดังนี้ คือ สอบพูด เขียน ภาษาอังกฤษและวัดอัตมโนทัศน์ก่อนการใช้โปรแกรม โครงการภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง (ESOL) และทดสอบพฤติกรรมโดยตอบแบบสอบถาม หลังจากนั้นจึงดำเนินใช้เทคนิค (ESOL) ซึ่งเป็นวิธีการที่พัฒนาอัตมโนทัศน์ให้สูงขึ้น โดยการให้นักเรียนทำกิจกรรมต่างคือเล่นเกม ดูภาพยนตร์ ดูทีวี ฟังเพลง ทัศนศึกษา ส่งเสริมความมั่นใจต่อกันระหว่างในการใช้เทคนิค (ESOL) มาสอน หลังจากนั้นให้นักเรียนสอบข้อสอบเดิมอีกครั้ง ผลการวิจัยพบว่า ความภาคภูมิใจในตนเอง พฤติกรรมในชั้นเรียนและความสามารถในการเรียนรู้พัฒนาขึ้น

ไวรท์ (ดวงเดือน พันธมนาวิน. 2524: 44; อ้างอิงจาก Wright. 1975: 74) ได้ศึกษาสาเหตุของพฤติกรรมซื่อสัตย์ในสถานการณ์ยั่วแ้ว แบ่งออกเป็น พฤติกรรมโกง ขโมย กล่าวเท็จและการกระทำที่ขัดกับคำสั่งของเจ้าหน้าที่หรือผู้มีอำนาจ การวัดพฤติกรรมในสถานการณ์ยั่วแ้วแบ่งออกเป็นหลายๆ สถานการณ์ ส่วนการวัดพฤติกรรมโดยตรงในห้องเรียนหรือในห้องปฏิบัติการสรุปว่า พฤติกรรมในสถานการณ์ยั่วแ้วนั้นเป็นผลของการตัดสินใจของบุคคล ซึ่งได้รับอิทธิพลจากปัจจัยสามประเภท ประเภทแรกคือ ลักษณะส่วนบุคคล เช่น ความเชื่อเชิงจริยธรรม ความสามารถในการบังคับตน ความฉลาด ความภาคภูมิใจ ความวิตกกังวล ความอ่อนแอต่อสิ่งยั่วแ้วใจ และลักษณะบุคลิกภาพบางประการ ซึ่งหมายถึง การแสดงอาการทางประสาท (Neuroticism) และบุคลิกภาพแสดงตน (Extroversion) ประเภทที่สองคือ ลักษณะสำคัญของสถานการณ์ยั่วแ้ว เช่น ความเสี่ยงต่อการถูกจับได้ คุณค่าของรางวัลที่จูงใจให้อยากได้ และการมีตัวแปรซึ่งกระทำความดีหรือชักจูงให้กระทำความชั่ว สาเหตุ

ประการสุดท้ายคือ ลักษณะของสังคมหรือกลุ่มที่บุคคลนั้นเป็นสมาชิกอยู่ ซึ่งอาจมีกฎเกณฑ์ ความเชื่อถือ และบรรทัดฐานที่แตกต่างกัน อันเป็นสาเหตุให้บุคคลจากสังคมหนึ่งมีความซื่อสัตย์มากหรือน้อยกว่า บุคคลในสังคมอื่นๆ ได้จากเอกสารงานวิจัยดังกล่าวพอสรุปได้ว่า การปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์ให้กับนักเรียน นอกจากขึ้นอยู่กับพฤติกรรมของนักเรียนแล้ว สภาพแวดล้อมยังเป็น ตัวกระตุ้นในการพัฒนาเช่นกัน

ฮาร์ทชอร์น และเมย์ (กฤตรินทร์ นิ้มทองคำ. 2542: 22; อ้างอิงจาก Thompson. 1952: 515; citing Hartshorne; & May. 1928) ได้ศึกษาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการศึกษาพบว่า เด็กฉลาดจะซื่อสัตย์สุจริตมากกว่าเด็กไม่ฉลาด และเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะมีความซื่อสัตย์ มากกว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคะแนนจากการเรียนมีความสัมพันธ์กันทางบวกกับคะแนนความซื่อสัตย์ เด็กชายและเด็กหญิงมีความซื่อสัตย์ไม่แตกต่างกัน

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น จะพบว่า ความซื่อสัตย์ของนักเรียนขึ้นอยู่กับ ตัวแปรด้าน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อุดมโนทัศน์ สัมพันธภาพในครอบครัว และความเชื่อมั่นในตนเอง เพื่อดูว่าตัวแปรใดสำคัญที่สุด ที่ส่งผลต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียน เพื่อนำมาพัฒนาปลูกฝังความซื่อสัตย์ ในตัวนักเรียน อันจะเป็นประโยชน์ต่อตัวนักเรียน ต่อสังคม และประเทศชาติต่อไป

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2543: 29) ให้ความหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะ รวมถึงความรู้ความสามารถของบุคคล อันเป็นผลจากการเรียนการสอน หรือมวลประสบการณ์ทั้งปวง ที่บุคคลได้รับจากการเรียนการสอน ทำให้บุคคลเกิดการสอนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ของ สมรรถภาพสมอง

สิริวรรณ ตระสุนานนท์ (2542: 8) ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง ความสามารถของนักเรียนที่เกิดจากการเรียนรู้ ได้จากการพิจารณาผลคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้น สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ด้านสติปัญญา อันประกอบด้วยความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่า

มาริษา นาคทับที (2541: 28) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความสามารถ ที่ผู้เรียนได้รับหลังจากเรียนรู้วิชานั้น ๆ แล้วซึ่งจะทราบว่ามีความมากมายเพียงใดโดยพิจารณาได้จากคะแนนผลสอบแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือได้จากการสังเกตพฤติกรรม และความสำเร็จ ด้านอื่น ๆ ประกอบ

สุวิทย์ หิรัญยานนท์ และคนอื่น ๆ (2540: 5) ได้เรียบเรียงความหมายของผลสัมฤทธิ์ หรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไว้ในพจนานุกรมศัพท์ทางการเรียนว่า หมายถึง ความสำเร็จที่ได้รับจากความสามารถ ความรู้หรือทักษะ หรือหมายถึงผลการเรียนการสอน หรือผลงานที่เด็กได้จากการประกอบกิจกรรมส่วนนั้น ๆ ก็ได้

ไพศาล หวังพานิช (2533: 137) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึงคุณลักษณะและความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอน เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์ของการเรียนรู้ที่เกิดจากการฝึกอบรม หรือจากการสอน จึงเป็นการตรวจสอบความสามารถหรือความสัมฤทธิ์ผล (Level of Accomplishment) ของบุคคลว่า เรียนรู้แล้วเท่าไร มีความสามารถชนิดใด

อัฉรา สุขารมณ และอรพินท์ ชูชม (2530: 10) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการทำงานที่ต้องอาศัยความพยายามจำนวนหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการกระทำที่อาศัยความสามารถทางร่างกายหรือสมอง ดังนั้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงเป็นขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการเรียน โดยอาศัยความสามารถเฉพาะตัวของตัวแต่ละบุคคล ตัวที่บ่งชี้ถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาจได้มาจากกระบวนการที่ไม่ต้องอาศัยการทดสอบ (Nontesting Procedures) เช่น การสังเกต หรือการตรวจการบ้าน หรืออาจอยู่ในรูปของเกรดที่ได้ที่โรงเรียน ซึ่งต้องอาศัยกรรมวิธีที่ซับซ้อนและช่วงเวลาในการประเมินอันยาวนาน หรืออีกวิธีหนึ่งอาจวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยแบบวัดวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่วไป (Published Achievement Tests) จะพบว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่นิยมใช้กันทั่วไป มักอยู่ในรูปของเกรดที่ได้จากโรงเรียน เนื่องจากให้ผลที่เชื่อถือได้มากกว่าอย่างน้อยก่อนการประเมินผลการเรียนของนักเรียน ครูต้องพิจารณาองค์ประกอบอื่น ๆ อีกหลาย ๆ ด้าน จึงย่อมดีกว่าการแสดงขนาดความล้มเหลว หรือความสำเร็จทางการเรียนจากการทดสอบนักเรียนด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่ว ๆ ไปเพียงครั้งเดียว

สเปนซ์และเฮล์มริช (สุชุม มูลเมือง. 2539: 22; อ้างอิงจาก Spence; & Helmrith. 1983: 12) ได้ให้นิยามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า เป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการกระทำกิจกรรมของแต่ละบุคคล ซึ่งจะสามารถประเมินได้จากผลการปฏิบัติของเขา โดยอาศัยเกณฑ์จากภายนอกหรือภายในเพื่อใช้ในการแข่งขันกับคนอื่น หรือใช้เป็นมาตรฐานในการประเมินความเป็นเลิศ

กูด และคนอื่น ๆ (สุมาลี ภูผาลา. 2547: 18; อ้างอิงจาก Good; et al. 1973: 7) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ (Achievement) ว่าหมายถึง ความสำเร็จ (Accomplishment) ความคล่องแคล่ว ความชำนาญในการใช้ทักษะหรือการประยุกต์ใช้ความรู้ต่าง ๆ ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Academic Achievement) หมายถึง ความรู้หรือทักษะอันเกิดจากการเรียนรู้ในวิชาต่าง ๆ ที่ได้เรียนมาแล้ว ซึ่งได้จากผลการทดสอบของครูผู้สอน หรือผู้รับผิดชอบในการสอนหรือทั้งสองอย่างรวมกัน

จากความหมายข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียนที่ได้รับหลังจากเรียนรู้วิชานั้น ๆ แล้ว ซึ่งวัดจากผลคะแนนแบบทดสอบ ผลงานที่ได้รับมอบหมายหรือได้จากการสังเกตพฤติกรรม มักอยู่ในรูปของเกรดที่ได้จากโรงเรียน

2.2 ประเภทและพฤติกรรมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ออร์พินทร์ ชูชม และอัจฉรา สุขารมณ (2532: 11-40) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีดังนี้

1. องค์ประกอบด้านปัญหาส่วนตัวของนักเรียน จำแนกเป็นส่วนย่อยๆ ดังนี้ 1.1) ปัญหาส่วนตัวด้านสุขภาพร่างกาย 1.2) ปัญหาส่วนตัวด้านความสัมพันธ์กับบิดา มารดา 1.3) ปัญหาส่วนตัวด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน 1.4) ปัญหาส่วนตัวด้านความสัมพันธ์กับครู 1.5) ปัญหาส่วนตัวด้านการปรับตัว 1.6) ปัญหาส่วนตัวด้านความรู้สึกรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตัวเอง

2. องค์ประกอบด้านการอบรมเลี้ยงดูของบิดา มารดา ซึ่งแบ่งเป็น 3 ระบบ ได้แก่ 2.1) การอบรมเลี้ยงดูแบบมีเหตุผล 2.2) การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย 2.3) การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน

3. องค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมสภาพแวดล้อมทางบ้าน แบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้ 3.1) ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว 3.2) ด้านฐานะทางเศรษฐกิจทางครอบครัว 3.3) ด้านที่อยู่อาศัย 3.4) ด้านความคาดหวังของบิดามารดา

4. องค์ประกอบด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

บลูม (ดวงกมล พรหมชัย, 2553: 19 – 20; อ้างอิงจาก Bloom, 1981: 166-175) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นผลมาจากองค์ประกอบด้านสติปัญญา (Cognitive Variable) และสิ่งที่ทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ตรงตามจุดหมายของสถานศึกษานั้นๆ

โดยแบ่งองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1. พื้นฐานความรู้ความคิดด้านพุทธิพิสัย (Cognitive entry behavior) มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 50% จึงต้องนำมาพิจารณาในการเรียนการสอน และพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ

2. พื้นฐานด้านจิตพิสัย (Effective entry behavior) มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 25% ซึ่งพื้นฐานด้านจิตพิสัยนี้ บลูม กล่าวว่าหมายถึง ผลของความสนใจ ความมานะตั้งใจ ความขยันรวมทั้งเจตคติต่อรายวิชา กิจกรรมการเรียนการสอนหรือกิจกรรมการเรียนรู้ในวิชานั้นๆ ตลอดจนมโนภาพแห่งตน (Self-concept) และบุคลิกภาพ (Personality characteristic)

3. คุณภาพการเรียนการสอน (Quality of instruction) มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 25% บลูม กล่าวไว้ว่า จากการสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูที่สอนนักเรียน 30 คน พบว่า ผู้สอนได้ใช้ความพยายามหรือความตั้งใจในการจัดชั้นเรียนมากกว่าจะใช้กิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน

คอลลินส์ (สุมาลี ภูผาลา. 2547: 19 – 20; อ้างอิงจาก Klausmier. 1961: 306) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า มี 6 ด้าน

1. คุณลักษณะของผู้เรียน ได้แก่ ความพร้อมทางด้านร่างกายและสติปัญญาความสามารถทางด้านทักษะร่างกาย คุณลักษณะทางจิตใจ เช่น ความสนใจ แรงจูงใจ ทักษะคิด ค่านิยม ความรู้สึกนึกคิดกับตนเอง ความเข้าใจสถานการณ์ อายุ เพศ

2. คุณลักษณะของผู้สอน ได้แก่ สติปัญญา ระดับการศึกษา ความรู้ในวิชาที่สอน การพัฒนาความรู้ ทักษะทางร่างกาย คุณลักษณะทางจิตใจ เช่น ทักษะคิด ค่านิยม ความรู้สึกนึกคิดกับตนเอง สุขภาพร่างกาย ความเข้าใจสถานการณ์ อายุ เพศ

3. พฤติกรรมระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ได้แก่ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินการสอนต่าง ๆ เช่น วิธีสอน ปฏิสัมพันธ์ทางด้านความรู้และความคิด

4. คุณลักษณะของกลุ่ม ได้แก่ โครงสร้าง ทักษะคิด ความสามัคคี และการเป็นผู้นำ

5. คุณลักษณะของพฤติกรรมเฉพาะตัว ได้แก่ การตอบสนองเครื่องมือ อุปกรณ์ เป็นต้น

6. แรงผลักดันจากภายนอก ได้แก่ ครอบครัว สิ่งแวดล้อมทางสังคม อิทธิพลศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น

จากการศึกษาเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ พื้นฐานความรู้ความคิดด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และคุณภาพการเรียนการสอน โดยมีองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีดังนี้ องค์ประกอบด้านปัญหาส่วนตัวของนักเรียน องค์ประกอบด้านการอบรมเลี้ยงดูของบิดา มารดา องค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมสภาพแวดล้อมทางบ้าน และองค์ประกอบด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

อนุศักดิ์ จินดา (2548: 102) ได้ศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรสาเหตุที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมมากที่สุดคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รองลงมาคือ การอบรมเลี้ยงดู และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ธนาวัตี ท่าใหญ่ (2544: 64) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยวิธีการตามแนววิจัยสังและวิธีสอนตาม คู่มือครู ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มทดลองที่สอนตามแนววิจัยสังมีประสิทธิภาพสูงกว่าการสอนตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กฤตรินทร์ นิมทองคำ (2542: 106-107) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์ของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2541 จำนวน 369 คน ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความซื่อสัตย์ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูง สถานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองสูง อาชีพอื่น ๆ ของผู้ปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางด้านลบ กับความซื่อสัตย์ของ นักเรียน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ สถานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองปานกลาง อาชีพค้าขาย ของผู้ปกครอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รัตนา ทองล้วน (2541: 64) ได้ศึกษาความซื่อสัตย์กับเจตคติแบบความเชื่ออำนาจภายใน – ภายนอกตนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม พบว่า นักเรียนที่มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความซื่อสัตย์สูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .001

ทิพวรรณ ลิ้มสุขนิรันดร์ (2535: 127) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการให้เหตุผลเชิง จริยธรรมของนักเรียน พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

เมธี โพธิพัฒน์ (2523: 74) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจ ใฝ่สัมพันธ์ และความซื่อสัตย์ของเด็กไทย โดยศึกษาจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มัธยมศึกษา ปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์ มีความสัมพันธ์ ทางบวกกับความซื่อสัตย์ กลุ่มตัวอย่างที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความซื่อสัตย์สูงกว่ากลุ่มตัวอย่าง ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และกลุ่มตัวอย่างต่างระดับชั้นเรียนกัน มีความซื่อสัตย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สบโชค พูลนวม (2523: 46) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความซื่อสัตย์กับความรู้สึกรับ ผิดชอบ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัย พบว่า ความรู้สึกรับ ผิดชอบและความซื่อสัตย์มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 และเมื่อแยกตามเพศแล้ว นักเรียนหญิงมีความรับ ผิดชอบและความซื่อสัตย์สูงกว่านักเรียน ชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อแยกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นักเรียนที่มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความรับ ผิดชอบและความซื่อสัตย์สูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ริงเนสส์ (สุมาลี ภูผาลา. 2547: 22; อ้างอิงจาก Ringness. 1968: 32) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสุขภาพจิตภายในโรงเรียนกับนักเรียนเกรดเก้า พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีปัญหาทั้งด้านครอบครัว และโรงเรียน นอกจากนี้มีพฤติกรรม คือ ชัดขึ้น มีความพรั่งพร้อมทางอารมณ์ และมีความวิตกกังวลมากกว่าพวกที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะเป็นคนที่มีความรับผิดชอบ ควบคุมตนเองได้ มีความสัมพันธ์ที่ดีกับครู ส่วนคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำเป็นคนขี้เกียจ มีความสัมพันธ์กับคนอื่นไม่ดี มีความสับสนวุ่นวายใจ

โดเฮอที (สมภาพร ภัทรพงศ์กิจ. 2551: 35; อ้างอิงจาก Dougherty. 1966: 110) ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของการจัดการในการปฏิบัติงานของนักวิทยาศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่มีความรับผิดชอบสูงจะมีความซื่อสัตย์มาก ซึ่งจะพบในเด็กที่ประสบความสำเร็จในการเรียน

ฮาร์ทฮอร์น และเมย์ (กฤตรินทร์ นิมทองคำ. 2542: 22; อ้างอิงจาก Thompson. 1952: 515; citing Hartshorne; & May. 1928) ได้ศึกษาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการศึกษาพบว่า เด็กฉลาดจะซื่อสัตย์สุจริตมากกว่าเด็กไม่ฉลาด และเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะมีความซื่อสัตย์มากกว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคะแนนจากการเรียนมีความสัมพันธ์กันทางบวกกับคะแนนความซื่อสัตย์ เด็กชายและเด็กหญิงมีความซื่อสัตย์ไม่แตกต่างกัน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความซื่อสัตย์ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองสูง อาชีพอื่น ๆ ของผู้ปกครองของนักเรียน คะแนนเฉลี่ยของความซื่อสัตย์ของกลุ่มตัวอย่างที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ตัวแปรสาเหตุที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมมากที่สุดคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้ที่มีความรับผิดชอบสูงจะมีความซื่อสัตย์มาก ซึ่งจะพบในเด็กที่ประสบความสำเร็จในการเรียน

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอัตมโนทัศน์

3.1 ความหมายของอัตมโนทัศน์

ดรุณี ขอเจริญ (2547: 10-11) อัตมโนทัศน์ เป็นสิ่งที่ปฏิรูปมาจากประสบการณ์เปลี่ยนแปลงและสิ่งแวดล้อม เมื่อประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงได้ อัตมโนทัศน์จึงควรเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ องค์ประกอบที่ทำให้อัตมโนทัศน์เปลี่ยนแปลงได้แก่

1. สังคมที่เขาอาศัยอยู่ การเป็นที่ยอมรับหรือไม่ยอมรับจากสังคมที่เขาอาศัยอยู่นั้น มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงอัตมโนทัศน์ของบุคคลได้ทั้งในทางที่ดีขึ้นหรือด้อยลง

2. ผู้ที่ใกล้ชิดและมีอิทธิพลเหนือพัฒนาการของบุคคลนั้น เช่น บิดา มารดา ครู ญาติ หรือเพื่อนสนิท ความไว้วางใจ ความเชื่อ ทศนคติที่คนเหล่านี้มีต่อบุคคลนั้น มีผลต่อการเปลี่ยนแปลง อัตมโนทัศน์ของบุคคลนั้นได้

3. อัตมโนทัศน์ในอุดมคติ (Idea Self-Concept) หมายถึง ความนึกคิด ทศนคติเกี่ยวกับตนเองตามที่บุคคลนั้นปรารถนาจะเป็น บุคคลจะตั้งอัตมโนทัศน์ในอุดมคติ เอาไว้แล้วพยายามเปลี่ยนแปลงตัวเองให้เป็นอย่างที่ตั่งปณิธานเอาไว้ ถ้าทำได้อัตมโนทัศน์เขาก็จะดีขึ้น ถ้าทำไม่ได้ก็จะเกิดท้อถอย รู้สึกว่าตนเองไม่มีคุณค่า ทำให้อัตมโนทัศน์ด้อยลง

สุรวงศ์ ไคว้ตระกูล (2544: 424) ได้ให้ความหมายของอัตมโนทัศน์ว่า หมายถึง การรับรู้ตนเอง ซึ่งหมายถึง การรับรู้ ความรู้สึกทศนคติ และความรู้เกี่ยวกับตนเองในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านสติปัญญา ความสามารถ ทักษะต่าง ๆ รวมทั้งรูปร่างลักษณะทางด้านร่างกาย

พรรณวดี จันทราช (2544: 10) กล่าวว่า อัตมโนทัศน์เป็นความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อตนเอง ทั้งในด้านร่างกายและจิตใจ ซึ่งเป็นผลมาจากประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมที่บุคคลได้รับหรือเกี่ยวข้อง ทำให้เกิดการรับรู้เกี่ยวกับตนเอง ความรู้สึกที่มีต่อตนเองของบุคคลนี้ ไม่จำเป็นจะต้องเหมือนกับผู้อื่น รู้สึกต่อตน ความรู้สึกความเข้าใจ และความรู้สึกของคน que เข้าใจว่าตนเองเป็นเช่นนั้น เพราะบุคคล อาจจะมีความคิดเห็นหรือรับรู้เกี่ยวกับตนเองไม่ตรงกับความเป็นจริงได้

พรรณี (ชูชัย) เจนจิต (2541: 592-593) กล่าวว่า อัตมโนทัศน์ หมายถึง ภาพของตนเอง ที่เกิดจากความคิด ความรู้สึก เจตคติ การรับรู้ การตีความเกี่ยวกับรูปร่างลักษณะ ความสามารถ และคุณค่าของตนเอง

เดนนิส (Denis. 2000: 6-7) ได้ให้ความหมายของอัตมโนทัศน์ไว้ว่า หมายถึง สิ่งที่เป็นแรงดลใจที่ส่งผลให้บุคคลกำหนดพฤติกรรมของตนเอง

ชาวเวสสัน และ โบลัส (กันต์ฤทัย คลังพหล. 2546: 8; อ้างอิงจาก Shavelson; & Bolus. 1982: 3) ได้ให้ความหมายของอัตมโนทัศน์ไว้ว่า หมายถึง การรับรู้เกี่ยวกับตนเองที่เกิดจากประสบการณ์ สิ่งแวดล้อม ที่ทำให้เกิดพฤติกรรมขึ้นมา

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปได้ว่า อัตมโนทัศน์ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด ทศนคติและการรับรู้เกี่ยวกับตนเองของบุคคลในทุก ๆ ด้าน ซึ่งจะเกิดขึ้นและมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาขึ้นอยู่กับ การรับรู้ใหม่ ๆ และสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเขา ซึ่งอัตมโนทัศน์นี้อาจจะจำแนกได้เป็น 2 ชนิดด้วยกัน คือ อัตมโนทัศน์ที่ดีและอัตมโนทัศน์ที่ไม่ดี บุคคลที่มีอัตมโนทัศน์ดีจะมีความรู้สึกนึกคิดต่อตนเอง ในทางที่ดี เช่น คิดว่าตนเองมีความสามารถ ฉลาด ชัยชนะแข็ง ส่วนคนที่มีอัตมโนทัศน์ที่ไม่ดี ก็จะมี ความรู้สึกนึกคิดต่อตนเองในทางร้าย เช่น คิดว่าตนเองเป็นคนไม่มีคุณค่า โง่ ชี้เกียจ เป็นต้น และ พฤติกรรมที่เขาแสดงออกก็จะสอดคล้องกับอัตมโนทัศน์ของบุคคลนั้น ๆ

3.2 ประเภทและพฤติกรรมของอัตมโนทัศน์

ซูซีย์ สมิทธิไกร (วาทีนี อึ้งเกลี้ยง, 2552: 12-13; อ้างอิงจาก ซูซีย์ สมิทธิไกร, 2530: 67) แบ่งอัตมโนทัศน์ตามทิศทางของความรู้สึกต่อตนเองเป็น 2 ลักษณะ คือ อัตมโนทัศน์ทางบวก และ อัตมโนทัศน์ทางลบ 1) อัตมโนทัศน์ทางบวก (Positive Self-Concept) เป็นความรู้สึกต่อตนเองในทางที่ดี เช่น คิดว่าตนเองเป็นคนมีความสามารถ ชัยชนะแข็งแกร่ง เป็นต้น 2) อัตมโนทัศน์ทางลบ (Negative Self-Concept) เป็นความรู้สึกต่อตนเองในทางไม่ดี เช่น คิดว่าตนเองเป็นคนไม่มีคุณค่า ไม่เป็นที่ต้องการและยอมรับของใครๆ มีสติปัญญาต่ำ เกียจคร้าน เป็นต้น

ไดรเวอร์ (สัจจา ประเสริฐกุล, 2551: 48-49; อ้างอิงจาก Driever, 1976: 174-175) แบ่งองค์ประกอบของอัตมโนทัศน์ไว้ดังนี้

1. อัตมโนทัศน์ด้านร่างกาย หมายถึง การรับรู้เกี่ยวกับร่างกายของตนเอง ทั้งด้านความรู้สึก รูปร่างลักษณะ ความเคลื่อนไหวที่แสดงออกได้ โดยแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1.1 ความสามารถในการทำหน้าที่ของร่างกาย

1.2 ความสามารถในการควบคุมการกระทำของร่างกายให้เหมาะสมกับเวลา สถานที่

2. อัตมโนทัศน์ส่วนตัว หมายถึง การรับรู้เกี่ยวกับคุณค่า ความรู้สึกมั่นคง และการประเมินค่าของบุคลิกภาพของตนเอง แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ด้านศีลธรรมจรรยา (The Moral-Ethical Self) เป็นการรับรู้เกี่ยวกับความถูกต้องหรือความผิด ความสัมพันธ์กับศาสนา ความดีหรือความเลวของคนที่เกิดจากการประพฤติที่ฝ่าฝืนค่านิยมทางศีลธรรมจรรยาที่ตนนับถืออยู่

2.1 ด้านความสม่ำเสมอในตนเอง (Self - Consistency) เป็นการรับรู้ที่แสดงถึงความเป็นตนเอง เพื่อให้ตนเองมีความสมดุลอยู่ตลอดเวลา ถ้ามีความรู้สึกไม่สมดุลก็จะทำให้เกิดความวิตกกังวล

2.2 ด้านอุดมการณ์หรือความคาดหวัง (Self - Ideal / Self - Expectancy) เป็นทัศนคติเกี่ยวกับตนเองตามที่บุคคลนั้นปรารถนาจะเป็นหรือคาดหวังเอาไว้ แล้วพยายามเปลี่ยนแปลงตนเองให้เป็นที่ตามอย่างที่คาดหวังไว้ ถ้าทำไม่ได้จะเกิดความรู้สึกท้อถอยด้อยในคุณค่าความสามารถในตน

2.3 ด้านการยอมรับในคุณค่าของตน (Self - Esteem) เป็นความรู้สึกนึกคิดหลาย ๆ ด้านซึ่งเกี่ยวกับคุณค่าของตนเองและมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์อื่น ๆ ทั้งทางด้านร่างกายและส่วนตัว การสูญเสีย ความวิตกกังวล ความรู้สึกนึกคิดและความไม่สมหวัง

เฮอร์ลิค (พรณี ซูซีย์ เจนจิต, 2533: 183; อ้างอิงจาก Hurlock, 1972: 53) กล่าวว่า อัตมโนทัศน์แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ 1) อัตมโนทัศน์ที่เป็นจริง (Real Self-Concept) เป็นความรู้สึกว่าตัวเองคือใคร เป็นอย่างไร เปรียบเสมือนภาพสะท้อนของตนเอง ซึ่งเป็นตัวกำหนดการแสดงบทบาทของตนเอง การสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น ตลอดจนความเชื่อต่าง 2) อัตมโนทัศน์ที่อยากจะเป็น (Ideal Self-Concept) เป็น “ตน” ที่ผู้นั้นยึดถืออยากจะเป็น

โรเจอร์ (วาทีนี อึ้งเกลี้ยง. 2552: 13; อ้างอิงจาก Rogers. 1951: 136) เสนอทฤษฎีของอัตมโนทัศน์ว่า แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เรียกว่า “I” เป็นส่วนของตัวบุคคลที่เป็นผู้กระทำ และส่วนที่สองเรียกว่า “Me” เป็นส่วนของบุคคลที่เป็นผู้ถูกกระทำ ซึ่งทำให้บุคคลประเมินตนเองเป็นอัตมโนทัศน์ 2 ลักษณะ คือ 1) Real Self-Concept เป็นอัตมโนทัศน์ที่บุคคลรับรู้ตนเองอย่างตรงตามสภาพความเป็นจริง คือ ตรงตามที่ตนเองเข้าใจ การรับรู้ของตนเองนี้เกิดจากการประเมินความคิดเห็นของบุคคลอื่นที่มีต่อตนเองและเกิดจากการประเมินการกระทำของตนเอง 2) Ideal Self-Concept เป็น อัตมโนทัศน์ที่บุคคลปรารถนาที่จะเป็นไปตามอุดมคติ รวมทั้งเป็นความรู้สึกที่อยากปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตนเอง ซึ่งเกิดจากความปรารถนาของตนเอง และเกิดความปรารถนาของผู้อื่นอยากให้เป็น

จากการศึกษาเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า ประเภทลพฤติกรรมของอัตมโนทัศน์ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ อัตมโนทัศน์ทางบวก เช่น คิดว่าตนเองเป็นคนมีความสามารถ ชัยชนะแห่ง เป็นต้น และอัตมโนทัศน์ทางลบ คิดว่าตนเองเป็นคนไม่มีคุณค่า ไม่เป็นที่ต้องการและยอมรับของใครๆ มีสติปัญญาต่ำ เกียจคร้าน เป็นต้น

3.3 ความสำคัญของอัตมโนทัศน์

แพงศรี ราชพรหมมา (2541: 7) กล่าวสรุปว่า การทำความเข้าใจจักตนเองต้องหมั่นตรวจพิจารณาตนเองถึงอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด การกระทำต่อตนเอง สนใจรับฟังความคิดเห็นและตรวจคำวิจารณ์ของบุคคลอื่นที่มีต่อตัวเราพอประมาณ แล้ว หันกลับมาพิจารณาถึงตัวเราในแง่มุมเกี่ยวกับตัวเราที่เป็นจริงอย่างไร กับตัวเราที่ต้องการจะเป็นอย่างไร จะช่วยให้บุคคลเรียนรู้ตนเองได้ตามความเป็นจริงมากขึ้น ถ้ามองดูตนเองแล้วคิดว่าตนเองด้อยกว่า ตัวตนที่เป็นอยู่ซึ่งจะทำให้บุคคลนั้นกลายเป็นคนที่มีปมด้อย ถ้ามองดูตนเองแล้ว ประเมินค่าสูงกว่าตัวตนที่เป็นจริง ก็จะกลายเป็นคนหลงตัวเองไปในที่สุด

พรรณี ชูทัย เจนจิต (วาทีนี อึ้งเกลี้ยง. 2552: 14; อ้างอิงจาก พรรณี ชูทัย เจนจิต. 2538: 3) กล่าวว่า ถ้าบุคคลมีอัตมโนทัศน์ต่อตนเองในทางบวก มองเห็นคุณค่าในตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเองในทางบวก เขาจะประพฤติปฏิบัติต่อคนอื่นอย่างทัดเทียมกับตน เห็นคุณค่าในผู้อื่น เขาก็จะได้รับการปฏิบัติตอบเช่นเดียวกัน ในทางตรงกันข้าม ถ้าบุคคลมีอัตมโนทัศน์ในทางลบ มองเห็นตนเองต่ำต้อย ดูถูกตนเอง ไม่เห็นคุณค่าในตนเอง เขามักจะมีความรู้สึกเช่นนี้กับผู้อื่น ผลที่ตามมาคือความขัดแย้ง ผู้อื่นไม่ชอบ การที่คนเรารู้สึกว่าตนเองเป็นที่ชอบพอของผู้อื่น มีพฤติกรรมที่พึงปรารถนาได้รับการยอมรับหรือประสบความสำเร็จในการเรียนว่า เด็กที่มีอัตมโนทัศน์ในทางบวก รู้ว่าตนเองเป็นผู้มีความสามารถ มักเป็นผู้ประสบความสำเร็จในการเรียน ในทางตรงกันข้าม เด็กที่มีอัตมโนทัศน์ทางลบ มักเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จล้มเหลวในการเรียน ดังนั้น อัตมโนทัศน์จึงเป็นตัวที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการเรียน

เพอร์เกย์ (รัญจวน คำชิริพิทักษ์. 2539: 16; อ้างอิงจาก Purkey. 1970) กล่าวถึง ความสำคัญของอึดมโนทัศน์ว่ามีนักเรียนจำนวนมากที่ประสบปัญหายุ่งยากในโรงเรียนทั้ง ๆ ที่ไม่มีปัญหาทางด้านสติปัญญาหรือฐานะทางเศรษฐกิจแต่อย่างใด ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะได้กรับรู้ความสามารถในการเรียนหรือการทำงานของเขาคิดไป เพอร์เกย์เชื่อว่าความรู้เกี่ยวกับตนเองหรืออึดมโนทัศน์ เป็นแรงผลักดันเบื้องต้นที่ทำให้เด็กพยายามทำงานให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเฮอรัลด์คที่ให้ความสำคัญกับอึดมโนทัศน์ โดยเปรียบเทียบว่าเป็นแกนกลางของบุคลิกภาพ ดังเช่นแกนของซี่ล้อ และอึดมโนทัศน์นั่นเองที่ส่งผลให้นักเรียนมีความขยันขันแข็ง มีความสนใจ มีแรงจูงใจ สามารถควบคุมตนเองให้มีสมาธิในการเรียน อึดมโนทัศน์เป็นสิ่งสำคัญยิ่ง และในกระบวนการศึกษาน่าจะจัดกลุ่มอึดมโนทัศน์ได้เป็น 2 กลุ่ม คืออึดมโนทัศน์ทางด้านวิชาการ ที่มีบุคคลมีต่อวิชาการต่าง ๆ เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ภาษาอังกฤษ และภาษาไทย เป็นต้น นักเรียนจะมีอึดมโนทัศน์ว่าตนเองเรียนเก่งหรือเรียนไม่เก่ง และอึดมโนทัศน์ที่ไม่ใช่วิชาการ ได้แก่ อึดมโนทัศน์ทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม คือการที่นักเรียนรับรู้ว่าจะตนเองสวยงามสวย มีสัมพันธภาพกับบุคคลอื่นดีหรือไม่อย่างรวมทั้งการปรับตัวในด้านต่าง ๆ ด้วย

แมคแคนเลส (วาทีนี อึ้งเกลี้ยง. 2552: 14; อ้างอิงจาก เสาวลักษณ์ ศรีตาเกษ. 2538: 16; อ้างอิงจาก Mccandless. n.d.) กล่าวถึง ความสำคัญของอึดมโนทัศน์ว่า คนที่มีอึดมโนทัศน์ในทางบวกจะมีลักษณะอุปนิสัยที่พึงประสงค์ มีความวิตกกังวลต่ำ สามารถปรับตัวได้ดี มีความอยากรู้อยากเห็น และมีความสัมพันธ์ในกลุ่มดี จะมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองมากกว่าบุคคลที่อึดมโนทัศน์ในทางลบและจะใช้วิธีการป้องกันตนเองน้อย

จากการศึกษาเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า อึดมโนทัศน์ มีบทบาทสำคัญต่อบุคลิกภาพของนักเรียนมีอึดมโนทัศน์ในทางบวก จะทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จ ทั้งด้านการเรียนและเป็นที่ยอมรับของสังคม ในทางตรงกันข้าม นักเรียนที่มีอึดมโนทัศน์ในทางลบจะไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนและไม่เป็นที่ยอมรับแก่สังคม

3.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอึดมโนทัศน์

วาทีนี อึ้งเกลี้ยง (2552: 80 – 81) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่ออึดมโนทัศน์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนบ้านค่าย อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับอึดมโนทัศน์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนบ้านค่าย อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 7 ปัจจัย ได้แก่ อายุ ระดับชั้น : ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 นิสัยทางการเรียน บุคลิกภาพ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับอาจารย์ และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับอึดมโนทัศน์ของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ ระดับชั้น : ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

พรรณวิดี จันทราช (2544: 73) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่ออัตมโนทัศน์ของนักเรียนที่มีพฤติกรรม ผิดวินัย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวกับอัตมโนทัศน์ มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ปัจจัยด้านสื่อสารมวลชนกับอัตมโนทัศน์มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01

จานุรัตน์ เก็บบุญเกิด (2534: 58) ได้ศึกษาเปรียบเทียบมโนทัศน์ทางจริยธรรมของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนห้วยกะปิ อ.เมือง จ.ชลบุรี จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 30 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แผนการสอนเกี่ยวกับจริยธรรม เกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตโดยการใช้หุ่นมือ แผนการสอนเกี่ยวกับจริยธรรมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ สุจริตโดยการใช้เกม และแบบวัดมโนทัศน์ทางจริยธรรมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต พบว่า นักเรียนที่ เรียนโดยการใช้หุ่นมือและการใช้เกมมีมโนทัศน์ทางจริยธรรมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตหลังการสอน สูงกว่าก่อนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

แมรี่ (กันต์ฤทัย คลังพหล. 2546: 48; อ้างอิงจาก Marry. Online. 2000) ได้ศึกษาถึง ความสัมพันธ์ระหว่างความภาคภูมิใจในตนเอง อัตมโนทัศน์ทางวิชาการ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างเด็กนักเรียนอเมริกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนอเมริกันเกรด 5, 7, 10 ใน โรงเรียนชานเมืองขนาดกลาง การวิจัยครั้งนี้เป็นทั้งวิจัยเชิงพรรณนาและเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามของมาร์ช (SDQ), ข้อมูลรายเกรดเฉลี่ยของนักเรียน และแบบทดสอบทักษะพื้นฐาน ไอโอวา (ITBS) และจากการสัมภาษณ์นักเรียน ผลจากการวิจัยพบว่านักเรียนอเมริกันมีความภาคภูมิใจ ในตนเองสูงในแต่ละระดับชั้นเรียนและคะแนนความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนเกรด 5 มีมากกว่า ระดับอื่น สมมติฐานที่ว่าผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับความภาคภูมิใจในตนเองไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ ไม่มีความสัมพันธ์ทุกระดับ ผลจากการรายงานรายเกรดเฉลี่ยของนักเรียนพบว่าไม่มีความสัมพันธ์ ทางสถิติระหว่างอัตมโนทัศน์ทางวิชาการ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเกรด 7 และ 5 ผลจาก การสัมภาษณ์นักเรียนพบว่า ความภาคภูมิใจในตนเองไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แต่ค่อนข้างที่จะมีความสัมพันธ์กับ การยอมรับในหมู่เพื่อน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมกีฬา หรือองค์ประกอบ อื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวกับวิชาการ

เฮย์ และคริสตินา (กันต์ฤทัย คลังพหล. 2546: 47; อ้างอิงจาก Hay; & Christina. 1998) ได้ศึกษาลักษณะเฉพาะทางวิชาการที่สัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ของนักเรียน โดยที่กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน ก่อนวันรุ่น 515 คนจาก 18 โรงเรียน ผลจากการวิจัยพบว่านักเรียนที่มีอัตมโนทัศน์สูงจะมีความร่วมมือ และความทนทานในความเป็นผู้นำและมีความวิตกกังวลน้อย มีครอบครัวที่ให้การสนับสนุนและครู ที่ตั้งความหวังไว้สูงส่วนนักเรียนที่มีอัตมโนทัศน์ต่ำจะเจ็บและเก็บตัว

ไบน์ และ โจเซฟ(กันต์ฤทัย คลังพหล. 2546: 47; อ้างอิงจาก Bien; & Joseph. 1995) ได้ศึกษาวิธีการพัฒนาความภาคภูมิใจในตนเองในวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนเกรด 9 และเกรด 10 จากการวิจัยพบว่าพฤติกรรมที่เป็นปัญหาต่อความสามารถในวิชาภาษาอังกฤษ คือ ความวิตกกังวล โรคซึมเศร้า แรงจูงใจต่ำ ผู้วิจัยได้ดำเนินงานวิจัย ดังนี้ คือ สอบพูด เขียน ภาษาอังกฤษและวัดอัตมโนทัศน์ก่อนการใช้โปรแกรม โครงการภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง (ESOL) และทดสอบพฤติกรรมโดยตอบแบบสอบถาม หลังจากนั้นจึงดำเนินใช้เทคนิค (ESOL) ซึ่งเป็นวิธีการที่พัฒนาอัตมโนทัศน์ให้สูงขึ้น โดยการให้นักเรียนทำกิจกรรมต่างคือเล่นเกม ดูภาพยนตร์ ดูทีวี ฟังเพลง ทัศนศึกษา ส่งเสริมความมีน้ำใจต่อกันระหว่างในการใช้เทคนิค (ESOL) มาสอน หลังจากนั้นให้นักเรียนสอบข้อสอบเดิมอีกครั้ง ผลการวิจัยพบว่า ความภาคภูมิใจในตนเอง พฤติกรรมในชั้นเรียนและความสามารถในการเรียนรู้พัฒนาขึ้น

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอัตมโนทัศน์ทั้งในประเทศและต่างประเทศดังกล่าวสรุปได้ว่า มีปัจจัยหลายประการที่สัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ พบว่า ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวกับอัตมโนทัศน์ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับอัตมโนทัศน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 7 ปัจจัย ได้แก่ อายุ ระดับชั้น : ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 นิสัยทางการเรียน บุคลิกภาพ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับอาจารย์ และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน นักเรียนที่มีอัตมโนทัศน์สูงจะมีความร่วมมือและความทนทานในความเป็นผู้นำและมีความวิตกกังวลน้อย มีครอบครัวที่ให้การสนับสนุนและครูที่ตั้งความหวังไว้สูงส่วนนักเรียนที่มีอัตมโนทัศน์ต่ำจะเจียบและเก็บตัว

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพในครอบครัว

4.1 ความหมายของสัมพันธภาพในครอบครัว

ศิริพร สุวรรณทศ (2541: 4) ได้ให้ความหมายของสัมพันธภาพภายในครอบครัวว่าหมายถึง การที่บิดามารดามีการกระทำต่อกันในเรื่องการแก้ปัญหาาร่วมกันในครอบครัว การแสดงบทบาทตามหน้าที่ ความผูกพันทางอารมณ์ การควบคุมพฤติกรรม การสื่อสารกันในครอบครัว การสนองตอบทางอารมณ์ซึ่งกันและกันและการกระทำหน้าที่ต่าง ๆ

กุลหาลาบ รัตนสังฆธรรม และคณะ (2538: 4-9) ได้ให้ความหมายของสัมพันธภาพภายในครอบครัวว่า หมายถึงการแสดงออกทางด้านพฤติกรรมที่สมาชิกในครอบครัวมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันในเรื่องบทบาทของตนกับบุคคลในครอบครัว ความผูกพันและการสนับสนุนของบุคคลในครอบครัว และลักษณะการเลี้ยงดูของบิดามารดาและผู้ปกครอง

วิทยา นาควัชระ(2537: 258-259) ได้สรุปลักษณะของความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคลในครอบครัวได้ว่าต้องประกอบไปด้วยการมีความสัมพันธ์กันอย่างมั่นคง มีความศรัทธาต่อกัน มีความรัก มีวินัยรับผิดชอบ รู้จักบทบาทและหน้าที่ของแต่ละคน มีความปรารถนาดีต่อกัน และสามารถแสดงความรู้สึกทั้งหมดนี้ออกมาในปริมาณที่พอเหมาะ

นงเยาว์ จุลชาติ (2535: 14) ได้ให้ความหมายของความสัมพันธหรือสัมพันธภาพในครอบครัวนอกจากจะเป็นความสัมพันธ์ระหว่าง พ่อ – แม่ พ่อแม่กับลูกแล้ว ยังเป็นความสัมพันธ์ตามบทบาท ที่คนเรามีต่อสมาชิกคนอื่นในครอบครัวนั่นเอง

คลิน และไวท์ (ครองสิน มิตะทัง. 2548: 34; อ้างอิงจาก Klein; & White. 1996: 21-23) กล่าวถึงครอบครัวว่าครอบครัวเป็นกลุ่มของสังคมกลุ่มแรกโดยครอบครัวจะมีลักษณะที่เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัยของสังคม เป็นแหล่งผลิตของสังคม เป็นแหล่งกำเนิดทางชีวภาพ ซึ่งชีวภาพของครอบครัวเกี่ยวพันกันเป็นรูปแบบมากมาย

เฮอร์ลอค (สุมาลี ภูผาลา. 2547: 28; อ้างอิงจาก Hurlock. 1964: 661) มีแนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในครอบครัวดังนี้ คือ บิดามารดาที่ยอมรับเด็ก ให้ความรัก ความสนใจ สร้างความอบอุ่นให้เกิดขึ้นในบ้านและเห็นความสำคัญของเด็ก ผลที่ตามมา คือ ทำให้เด็กเป็นคนที่ให้ความร่วมมือ เป็นมิตร มีอารมณ์มั่นคง ร่าเริง มีความรับผิดชอบ ขยันหมั่นเพียร ระมัดระวังรักษาทรัพย์สินสมบัติของส่วนรวมเท่า ๆ กับของตน มีความตรงไปตรงมาไว้วางใจได้ สามารถเผชิญกับชีวิตด้วยความมั่นใจ และมองตนเองได้ตรงกับความเป็นจริง

ฮอฟแมน (ไพไลลักษณ์ ทองรอด. 2547: 44-45; อ้างอิงจาก Hoffman. 1964: 43) ได้กล่าวว่าครอบครัว และโครงสร้างของครอบครัวเป็นตัวกำหนดค่านิยมของสมาชิกในครอบครัวและสมาชิกในครอบครัวจะคล้ายคลึงกันในระบบการศึกษา ศาสนา ความสนใจ และมีกลุ่มเพื่อนกลุ่มเดียวกัน ซึ่งคล้ายคลึงกับแนวคิดของ ฟรานซี และหลุยส์ (Frances; & Louise. 1955: 191-239) ที่กล่าวว่า พ่อ แม่ พี่ น้อง และครอบครัวมีความสัมพันธ์ต่อการมีชีวิตที่ดีของเด็กโดยเด็กที่อยู่บนครอบครัวดีก็จะมีค่านิยม ความเชื่อ และพฤติกรรมที่ดีตามครอบครัว

มอร์โรว์ และวิลสัน (อิสรา อวารณ. 2540: 45-46; อ้างอิงจาก Morrow; & Wilson. 1961: unpagged) ได้อธิบายถึงลักษณะของสัมพันธภาพภายในครอบครัว (Family Relation) ว่าประกอบด้วย การสนับสนุนด้านอารมณ์ และสิ่งแวดล้อมในครอบครัว การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีการพักผ่อนหย่อนใจร่วมกันในครอบครัว มีการรักใคร่ผูกพันซึ่งกันและกัน มีความเห็นอกเห็นใจกัน และมีความสามัคคีระหว่างสมาชิกในครอบครัวอีกด้วย

จากข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่าสัมพันธภาพภายในครอบครัว หมายถึง การปฏิบัติตนที่นักเรียนแสดงต่อบุคคลในครอบครัว เช่น การเคารพ การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การให้กำลังใจ เห็นอกเห็นใจ และการปฏิบัติตนที่บุคคลในครอบครัวแสดงต่อนักเรียน เช่น การให้ความรัก ดูแลเอาใจใส่ ให้คำปรึกษา ยอมรับความคิดเห็น หรือยินดีกับความสำเร็จของนักเรียน

4.2 ปัจจัยที่มีส่วนในการสร้างสัมพันธภาพในครอบครัว

จันทิรา ปัทมินทรและอมรกุล อินโชนานนท์ (2537: 9) กล่าวว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลที่สำคัญที่สุดต่อครอบครัว คือสายสัมพันธ์อันดีระหว่างบิดามารดา และบุตร มีความรักความอบอุ่นต่อกัน และภายในครอบครัวต้อง มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีเวลา มีความอดทน มีการสร้างความผูกพันที่กระชับ และมั่นคง มีความเข้าใจต่อกันและกัน

จรรยา สุวรรณทัต (พิไลลักษณ์ ทองรอด. 2547: 46; อ้างอิงจาก จรรยา สุวรรณทัต. 2523: 54-56) ได้สรุปถึงปัจจัยที่มีส่วนในการสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัวไว้ดังนี้

1. สถานภาพทางเศรษฐกิจ-สังคม ของครอบครัว กล่าวคือครอบครัวใดมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจไม่ขัดสน ย่อมนำมาซึ่งความสงบสุขของครอบครัว เกิดความกลมเกลียวสมัครสมานกันในครอบครัว

2. การรู้จักบทบาท และหน้าที่ของสมาชิกในครอบครัวตลอดจนสามารถปฏิบัติภารกิจสอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของตนเองทั้งพ่อแม่และตัวเด็กเอง พ่อแม่มีหน้าที่ในการอบรมสั่งสอนลูกก็ควรกระทำโดยรากฐานจากเหตุและผลไม่กระทำด้วยอารมณ์

3. การรู้จักลักษณะธรรมชาติ และความต้องการมูลฐานของเด็ก พ่อแม่ที่พยายามเข้าใจลักษณะธรรมชาติของการเจริญเติบโต และมีความพร้อมที่จะช่วยเหลือเด็กเมื่อมีปัญหาย่อมมีส่วนช่วยสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดี

4. ความคงเส้นคงวาของพ่อแม่ในการวางระเบียบวินัยปัจจุบันพบว่ามียุทธวิธีต่อบรรยากาศในครัวเรือนโดยเฉพาะวัยรุ่น ซึ่งมีความอดทนน้อยต่อการไม่คงเส้นคงวาของพ่อแม่ซึ่งเป็นต้นเหตุให้เกิดความคลอนแคลนในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างพ่อ แม่ลูกที่มีสัมพันธภาพอย่างใกล้ชิดไว้ พอสรุปได้ว่ากิติพัฒน์ นนทบุรีมะดุลย์ (2530: 5-7) รวบรวมลักษณะของครอบครัวครอบครัวที่มีสัมพันธภาพกันอย่างมีคุณภาพจะประกอบด้วยลักษณะ 6 ประการ

1. การชื่นชมคุณค่าของคนในครอบครัว ความพึงพอใจ ชื่นชมและเห็นคุณค่าของกันและกันในครอบครัวจะได้มีการแสดงออกมาอย่างชัดเจน เมื่อคนในครอบครัวแสดงความรู้สึกแสดงการกระทำที่พึงพอใจในคนอื่น ๆ ที่อยู่ร่วมครอบครัวเดียวกัน ตระหนักในคุณค่าซึ่งกันและกันแล้วเปรียบเสมือนเป็นพื้นฐานของความอบอุ่นและมั่นคงในครอบครัว รวมทั้งยังเป็นการหล่อหลอมสมาชิกในครอบครัวให้มีทัศนคติมองสังคมส่วนรวมในแง่ดีด้วย

2. การมีเวลาอยู่ร่วมกัน การที่ทุกคนในครอบครัวได้ทำกิจกรรมหลายอย่างร่วมกัน และเป็นกิจกรรมที่ทุกคนพอใจจะทำงานร่วมกัน มิใช่การบังคับหรือโดยบังเอิญ จะช่วยพัฒนาให้สัมพันธภาพภายในครอบครัวมีความอบอุ่นมั่นคงยิ่งขึ้น

3. การมีพันธะต่อความสุขและสวัสดิภาพของครอบครัวร่วมกัน สมาชิกในครอบครัวที่สัมพันธ์กันอย่างมีคุณภาพมักจะมีพันธะดังกล่าวนี้อยู่ในระดับสูง กล่าวคือ คนในครอบครัวรู้สึกเป็นพันธะที่ต้องส่งเสริมให้สมาชิกคนอื่นในครอบครัวได้มีความสุข และมีสวัสดิภาพที่ดีเป็นการห่วงใยกันและกันอย่างแท้จริง

4. การติดต่อสื่อสารระหว่างกันเป็นอย่างดี มีเวลาสำหรับการพูด คุยกันเสมอโดยจะพูดคุยรับรู้เรื่องราวกันโดยตรง ไม่ปกปิด ไม่เก็บไว้ในใจ หรือไม่จำเป็นต้องรับรู้เรื่องราวของบุคคลอื่นในครอบครัวโดยอาศัยบุคคลที่ 3 หรือบุคคลภายนอกครอบครัวเป็นสื่อ

5. การมีศรัทธาต่อศาสนาอย่างแรงกล้า คุณลักษณะข้อนี้พบในครอบครัวที่มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง บุคคลในครอบครัวมักมีกิจกรรมทางศาสนา ร่วมกัน เช่น ไปเข้าโบสถ์ทุกวันอาทิตย์พร้อมกัน หรือเข้าวัดฟังเทศน์ร่วมกัน ในหลายครอบครัวที่พบอาจมีส่วนจัดตั้งองค์การทางศาสนา เช่น สร้างวัดหรือเป็นธุระให้กับศาสนา เป็นต้น การที่คนในครอบครัวมีศรัทธาต่อศาสนาทำให้มีสติ มีความอดทนต่อกัน มีการให้อภัยต่อผู้อื่นสูง ระวังความโกรธได้รวดเร็ว และรู้จักที่จะช่วยเหลือผู้อื่นในสังคม

6. การมีสมรรถนะจัดการกับวิกฤติการณ์ในครอบครัวได้อย่างดี ครอบครัวที่มีสัมพันธ์กันอย่างมีคุณภาพมักจะมีวิธีการที่ดีในการแก้ไขปัญหา หรือคู่สถานการณ์ที่วิกฤติให้กลับคืนสู่สภาพที่ดีเช่นเดิมได้ ทุกคนในครอบครัวจะร่วมกันต่อสู้กับปัญหา ให้กำลังใจซึ่งกันและกัน และร่วมกันคลี่คลายปัญหาได้ในที่สุด

กลอเรีย (ชนาธิป ชินะนาวิน. 2546: 42; อ้างอิงจาก Gloria. 1983: 141) ได้พบว่าการมีระบบครอบครัวที่ดีจะประกอบด้วยปัจจัยด้านบุคคล ด้านการศึกษา อาชีพ รายได้ ด้านสังคม เช่น ด้านศาสนา กิจกรรมของสังคม และกิจกรรมภายในครอบครัวและด้านจิตสังคม เช่นด้านอุปนิสัยของสมาชิกในครอบครัว ด้านความพอใจในชีวิต

จากการศึกษาเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีส่วนในการสร้างสัมพันธภาพในครอบครัว คือ เห็นคุณค่าของคนในครอบครัว มีเวลาให้กัน มีการติดต่อสื่อสารกัน ให้กำลังใจกันร่วมพูดคุยและแก้ปัญหาร่วมกัน

4.3 ลักษณะของครอบครัวที่มีความสัมพันธ์ภายในครอบครัวที่ดี

สายสุรีย์ จตุกุล (2542: 13-24) แสดงความคิดเห็นว่า ครอบครัวที่มีความสัมพันธ์ภายในที่ดีจะต้องมีพฤติกรรมที่แสดงถึงความรักและความผูกพันกันในลักษณะต่อไปนี้

1. ต้องเอาใจใส่และเอื้ออาทรต่อกัน การเอาใจใส่ในที่นี้หมายถึง การดูแลสุขภาพของกันและกัน อาหารการกิน การเล่าเรียนของบุตร ความสะอาด การใช้จ่ายเงินทอง การเดินทางไปทำงาน หรือโรงเรียน ความทุกข์หรือความสุขที่ต้องการระบาย เป็นต้น

2. ต้องรู้จักคนที่รักเรา สามีภรรยาต้องรู้จักและเข้าใจกันได้ดี สำหรับบุตร บิดามารดาก็ต้องเข้าใจและมีความรู้เกี่ยวกับบุตร อุบัติษณบุตรรู้ว่าบุตรชอบหรือไม่ชอบอะไร จุดเด่น จุดด้อย เป็นอย่างไร ทุกคนในครอบครัวจะต้องปรับความรู้สึกซึ่งกันและกัน เพื่อช่วยให้มีการตอบสนองที่ดีต่อกันและกัน

3. ต้องเคารพซึ่งกันและกัน การเคารพในที่นี้ หมายถึง การเคารพที่มาจากใจ การเคารพในลักษณะนี้มีพฤติกรรมแสดงออกได้หลายอย่าง เช่น การฟังกัน การเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างกัน การเกรงใจกัน เช่น บุตรเกรงใจบิดามารดา บิดามารดาก็ต้องรู้จักเกรงใจบุตร ความเกรงใจนี้รู้สึกว่ามีคุณค่าและช่วยให้ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลดีขึ้น

4. ต้องมีความรับผิดชอบ การมีความรับผิดชอบ หมายถึง การยอมรับความผิดหรือความชอบ การไม่รับผิดชอบของบิดามารดาและความไม่ถูกต้อง การเป็นต้นแบบที่ไม่ดีเป็นการแสดงความไม่รับผิดชอบ การละเลยหรือละเมิดสิทธิของเด็ก สิทธิของบิดามารดา สิทธิของผู้สูงอายุหรือผู้พิการ ก็เป็นการไม่รับผิดชอบ มีบุตรแล้วไม่เลี้ยง มีบิดามารดาสูงอายุแล้วไม่เลี้ยง เป็นต้น

5. ต้องมีความไว้วางใจกันความไว้วางใจเป็นรากฐานที่ทำให้เกิดสัมพันธภาพในครอบครัวความไว้วางใจควรมีต่อกันทั้งทางกายและทางใจจะช่วยให้คนในครอบครัวมีความสบายไร้กังวลหรือความกลัว เป็นที่พึ่งพาได้ ครอบครัวใดที่ไม่ได้สร้างรากฐานที่ดีในเรื่องของความไว้วางใจบุคลิกภาพของผู้เยาว์ในครอบครัวอยู่ในสภาพขาดความไว้วางใจอาจนำไปสู่ภาวะของการเป็นคนก้าวร้าว เก็บกดหรือมีปมด้อย

6. ต้องให้กำลังใจกันและกันการให้กำลังใจ ก็คือ การให้พลังแก่สมาชิกในครอบครัวให้ดำเนินชีวิตไปอย่างมีความสุข การให้กำลังใจอาจเป็นคำพูดและท่าทางที่ทำให้การสนับสนุนชมเชยเมื่อทำสิ่งที่ถูกต้อง เน้นแนวทางในการหาทางออกเมื่อมีปัญหา ไม่ดูว่าหรือกล่าวโทษว่าเป็นความผิด

7. การให้อภัยกันและกัน สมาชิกครอบครัวอยู่ด้วยกันหลายคน ต้องมีการกระทบกระทั่งกันบ้างไม่มากก็น้อยถ้ามีความรักอยู่ก็อภัยกันได้ยกโทษให้ ในครอบครัวที่บุตรประพฤติผิด บิดามารดาก็ไม่ควรจดจำความผิดนั้นแล้วนำไปต่อว่าบุตรในโอกาสต่อ ๆ ไป เพราะเมื่อบุตรได้รับฟังความผิดของตนอยู่เสมอก็จะเกิดความโกรธ ความไม่สบายใจ และอาจนึกไปว่าบิดามารดาไม่รักตน

8. ต้องรู้จักสื่อสารในครอบครัว การสื่อสารในครอบครัวควรจะใช้ปิยวาจาระหว่างสามีภรรยา มารดากับบุตร การสื่อสารอาจมีทั้งรูปแบบที่ใช้ภาษาและภาษาท่าทาง ภาษาพูด การเขียน ฯลฯ การดำหนิกันก็ทำได้แต่ควรเป็นคำตำหนิที่ใช้อย่างนุ่มนวล

9. ต้องใช้เวลาด้วยกันอย่างมีคุณค่าและมีคุณภาพ สมาชิกในครอบครัวควรหาเวลาอยู่ด้วยกัน ถ้ามได้สารทุกข์สุกดิบระหว่างกัน ชวนกันแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่มี มีกิจกรรมร่วมกัน เช่น ไปเที่ยวทางไกล ไปเที่ยวสาธารณะ รับประทานอาหารพิเศษร่วมกัน ไปเยี่ยมญาติ เป็นต้น

10. ต้องมีการปรับตัวตามภาวะที่เปลี่ยนแปลงของบุคคลในครอบครัว สภาพของครอบครัวและสถานะของสมาชิกไม่ได้อยู่นิ่ง มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ตัวอย่างเช่น บุตรที่เกิดใหม่เป็นทารก ก็จะมีเติบโตและมีการพัฒนาการตามวัยอันเหมาะสม บิดามารดาจะต้องปรับตัวตามความเปลี่ยนแปลงของบุตร ตัวของบิดามารดาเองก็มีการเปลี่ยนแปลงไปตามวัย ดังนั้นสมาชิกในครอบครัวจะต้องตระหนักในเรื่องความเปลี่ยนแปลงนี้ และปรับตามความเปลี่ยนแปลงนั้น ๆ ในฐานะที่ตัวเองเปลี่ยนแปลงไปและปรับตัวในฐานะที่ต้องสัมพันธ์กับความเปลี่ยนแปลงนั้น ๆ ในฐานะที่ตัวเองเปลี่ยนแปลงไป และปรับตัวในฐานะที่ต้องสัมพันธ์กับความเปลี่ยนแปลงของคนอื่น

11. ต้องรู้จักภาระหน้าที่ในครอบครัว และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การอยู่ร่วมกันในครอบครัว ต่างคนต่างมีบทบาทหน้าที่ ทั้งบทบาทหน้าที่ของตนเอง และสมาชิกในครอบครัว ซึ่งบทบาทหน้าที่เหล่านี้เกิดจากความคาดหวังของตนเองและความคาดหวังของแต่ละคนในครอบครัว ดังนั้นสมาชิกในครอบครัวจะต้องตกลงกันให้ได้ว่าเรื่องต่าง ๆ ที่จะบริหารครอบครัวให้เป็นปกติสุข เป็นเรื่องของใครในสัดส่วนอย่างไร ร่วมกันอย่างไร

12. มีความใกล้ชิดทางสัมผัส การสัมผัสเช่น การกอดกันโอบกั้นบ่า เกี่ยวแขนหรือหอมแก้มกันในครอบครัว เป็นการแสดงความรักความอบอุ่นตามธรรมชาติของคน แต่การแสดงออกควรกระทำกันในครอบครัวระหว่างคนใกล้ชิดและแสดงความใกล้ชิดจริง ๆ เช่น เมื่อบุตรเล็ก ๆ เป็นทารก บิดามารดาก็ควรเอาแขนมากอด มาจูบ เพื่อแสดงความรักและให้ความอบอุ่น และเพิ่มความมั่นใจให้แก่บุตร แต่เมื่อบุตรโตขึ้นก็อาจจะห่างไป

สายสุรี จุติกุล (2540: 15-23) ได้กล่าวว่าการที่ครอบครัวจะมีสัมพันธภาพในครอบครัวที่ดีนั้นจะต้องประกอบด้วยความรักความอบอุ่นในครอบครัวตามแนวของ อิริคเฟอรัม โดยการเอาใจใส่ดูแลและเอื้ออาทรต่อกัน ต้องรู้จักคนที่เรารัก ต้องเคารพกันและกัน ต้องมีความรับผิดชอบ ต้องมีความวางใจกันและกัน ต้องให้กำลังใจกันและกัน ต้องให้อภัยกันและกันต้องสื่อสารในครอบครัวต้องใช้เวลาด้วยกันอย่างมีคุณค่าและมีคุณภาพ ต้องมีการปรับตัวตามภาวะที่เปลี่ยนแปลงของบุคคลในครอบครัว ต้องรู้จักภาระหน้าที่ในครอบครัวและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และต้องมีความใกล้ชิดทางสัมผัสด้วย

กุลวรรณ วิทยาวงศ์รุจิ (ขมาพร ศรีวิทยาคิต. 2548: 28-29; อ้างอิงจาก กุลวรรณ วิทยาวงศ์รุจิ. 2526: 5-7) สัมพันธภาพภายในครอบครัว หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อกัน พฤติกรรมที่ลูกปฏิบัติต่อพ่อแม่และพฤติกรรมที่ปฏิบัติต่อกันในด้านต่าง ๆ จำแนกพฤติกรรมที่แสดงถึงสัมพันธภาพในครอบครัว ดังนี้

1. การพักผ่อนร่วมกันในครอบครัว หมายถึง การที่พ่อแม่และลูกได้มีกิจกรรมร่วมกันในการพักผ่อนหย่อนใจเมื่อมีเวลาว่าง
2. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และรับรู้เรื่องราวต่าง ๆ หมายถึง การที่ลูกได้มีส่วนร่วมกับพ่อแม่ ในการแสดงความคิดเห็น และรับรู้เกี่ยวกับทุกขั้สุข ความลับในเรื่องต่าง ๆ ของพ่อแม่ เช่น ปัญหาทางการเงิน ปัญหาทางการงาน
3. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง การที่ลูกได้มีส่วนร่วมกับพ่อแม่ในการตัดสินใจกระทำสิ่งต่าง ๆ ภายในบ้าน เช่น การจัดระเบียบกฎเกณฑ์ภายในบ้าน
4. การเห็นชอบของพ่อแม่ หมายถึง พฤติกรรมที่พ่อแม่แสดงต่อลูกในลักษณะของการเห็นด้วยกับการกระทำ ความคิดเห็นของลูก เช่น การไม่ปฏิเสธข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็น หรือการกระทำต่างๆ ของลูก
5. ความรักความห่วงใยของพ่อแม่ หมายถึง พฤติกรรมของพ่อแม่ ที่ลูกรับรู้ว่าเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความรัก ความห่วงใยที่มีต่อลูก เช่น การช่วยคลี่คลายปัญหาต่าง ๆ การให้ความเป็นกันเองกับลูก
6. ความไว้วางใจของพ่อแม่ หมายถึง พฤติกรรมของพ่อแม่ที่แสดงความไว้วางใจในตัวลูกว่าสามารถปฏิบัติตนเองได้อย่างเหมาะสม สามารถช่วยเหลือตนเองได้ มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง
7. การที่พ่อแม่เห็นด้วยกับกิจกรรมของเพื่อน ๆ ของลูก หมายถึง พฤติกรรมของพ่อแม่ที่แสดงถึงความเห็นด้วยกับการที่ลูกไปมีกิจกรรมกับเพื่อน ๆ โดยที่ไม่ขัดขวาง หรือเป็นอุปสรรคหรือแสดงถึงความไว้วางใจในการไปร่วมกิจกรรม
8. การที่ลูกยอมรับเกณฑ์มาตรฐานของพ่อแม่ หมายถึง การที่ลูกแสดงพฤติกรรมยอมรับมาตรฐานพฤติกรรมต่าง ๆ มาตรฐานการดำรงชีวิตของพ่อแม่ เช่น เห็นด้วยกับความคิดเห็นของพ่อแม่ ในด้านการเรียน การทำงาน ทักษะคติ และยินยอมกระทำตามกฎเกณฑ์ที่พ่อแม่กำหนดด้วยความยินดี
9. ความรักและความเคารพของลูกที่มีต่อพ่อแม่ หมายถึง พฤติกรรมของลูกที่แสดงต่อพ่อแม่ซึ่งเป็นการแสดงถึงความรัก ความเคารพโดยการเชื้อฟังพ่อแม่ ไม่ขัดใจ ไม่ทำให้พ่อแม่เสียใจ
10. การไม่มีข้อกำหนดมากเกินไป หมายถึง การที่พ่อแม่ไม่แสดงพฤติกรรมที่เป็นการกำหนดหรือจำกัดความประพฤติของลูกมากเกินไป
11. การไม่เข้มงวดกวดขันเกี่ยวกับระเบียบวินัยมากเกินไป หมายถึง การที่พ่อแม่ไม่แสดงการกระทำใด ๆ ที่สื่อแสดงถึงความเข้มงวดในระเบียบวินัย เช่น การลงโทษอย่างรุนแรง การไม่ยืดหยุ่นในระเบียบวินัย การบังคับให้ลูกปฏิบัติตามระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด โดยไม่คำนึงถึงความพร้อม

12. การไม่ปกป้องคุ้มครองมากเกินไป หมายถึง พฤติกรรมที่พ่อแม่แสดงต่อลูกอย่างไม่ปกป้องคุ้มครองมากเกินไป หรือไม่แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ เหมือนหนึ่งลูกไม่มีความสามารถดูแลตนเองได้หรือเหมือนลูกเป็นเด็กเล็ก

13. การที่พ่อแม่ไม่ค่อยย้าเตือนถึงความสำเร็จมากเกินไป หมายถึง พ่อแม่ไม่ค่อยย้าเตือนหรือบอกรำลึกให้ลูกได้รับความสำเร็จในการทำงานมากเกินไป เช่น ไม่เคียดแค้นให้ลูกกระทำสิ่งต่าง ๆ มากเกินไป

14. การยินดีให้กำลังใจเพื่อความสำเร็จ หมายถึง การที่พ่อแม่ให้กำลังใจส่งเสริมหรือกระตุ้นให้ลูกประสบความสำเร็จในการเรียน การทำงาน ทั้งการกระทำ และด้วยคำพูด

15. ความกลมเกลียวของพ่อแม่ หมายถึง พฤติกรรมของพ่อแม่ที่กระทำต่อกันในลักษณะที่ไม่มีความขัดแย้งซึ่งกันและกัน มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน มีความรักใคร่สามัคคีกัน ถ้อยทีถ้อยอาศัย

จากข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า ลักษณะของ ครอบครัวที่มีความสัมพันธ์ภาพที่ดีจะต้องมีพฤติกรรมที่แสดงถึงความรักและความผูกพันกันในลักษณะต่อไปนี้ 1)การพักผ่อนร่วมกันในครอบครัว 2)การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และรับรู้เรื่องราวต่าง ๆ 3)ความรักความห่วงใยของพ่อแม่ 4)พ่อแม่เห็นด้วยกับกิจกรรมของเพื่อน ๆ ของลูก 5)การที่ลูกยอมรับเกณฑ์มาตรฐานของพ่อแม่ 6)การไม่เข้มงวดกวดขันเกี่ยวกับระเบียบวินัยมากเกินไป 7)การไม่เข้มงวดกวดขันเกี่ยวกับระเบียบวินัยมากเกินไป 8)ต้องใช้เวลาดูแลกันอย่างมีคุณค่า 9)ต้องรู้จักภาระหน้าที่ในครอบครัว และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน 10)ต้องรู้จักสื่อสารในครอบครัว 11)การให้อภัยกันและกัน 12)ต้องให้กำลังใจกันและกัน

4.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธ์ภาพในครอบครัว

แจ่มจันทร์ เกียรติกุล (2531: 26-27) วิจัยพบว่า บทบาทของพ่อแม่ที่มีต่อลูก คือ การให้ความรัก ความอบอุ่น การเอาใจใส่ตั้งแต่แรกเกิด ช่วยให้ลูกเติบโตทางกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมอย่างดีที่สุด จัดประสบการณ์สิ่งแวดล้อมที่ดีและอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขครอบครัวจะทำหน้าที่ได้ดีเพียงไรขึ้นอยู่กับบรรยากาศของการอบรมเลี้ยงดูแต่ละครอบครัวสร้างขึ้น ทิศนคติของพ่อแม่ในเรื่องชีวิตครอบครัว ความประพฤติของพ่อแม่ที่มีต่อลูกเหล่านี้รวมกันออกมาเป็นบรรยากาศของครอบครัว ซึ่งหมายถึงวิธีการปฏิบัติที่พ่อแม่แสดงออกแก่ลูกนั่นเอง

จิตรา เมฆะ (2529: 27) ศึกษาพบว่า ความรักใคร่ปรองดองกันระหว่างบิดา มารดา เป็นสิ่งสำคัญมากต่อชีวิตครอบครัว เด็กจะเติบโตขึ้นเป็นผู้มีความรักต่อเพื่อนมนุษย์เป็นเด็กที่ร่าเริงแจ่มใส มองโลกในแง่ดี มีความเชื่อมั่นในตนเอง เด็กจะสุขภาพจิตดีและกล้าเผชิญปัญหาไม่หลบหนีปัญหา มีความกล้าที่จะแสดงออกและมั่นใจในความสามารถของตน

วอลส์เกอร์ และเทลเลอร์ (สมาพร ภัทรพงศ์กิจ. 2551: 36; อ้างอิงจาก Walker; & Taylor. 1991: 264-286) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ลูกที่มีต่อการพัฒนาการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของลูก ผลการศึกษาพบว่า การอบรมสั่งสอนและการกระทำของพ่อแม่ ทำให้ลูกพัฒนาการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงขึ้นได้

ออสติน (ศรัญญา ไพรวรรณ. 2543: 46; อ้างอิงจาก Austin. 1986: 20) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความซื่อสัตย์ของเด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูจากผู้ปกครองที่บ้าน (home care) เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูในสถานที่รับเลี้ยงเด็ก (day care) และเด็กที่เข้าเรียนในโรงเรียนสอนเด็กก่อนวัยเรียน (preschool) โดยเปรียบเทียบคะแนนที่ได้จากโปรแกรมการฝึกความซื่อสัตย์สุจริตของเด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน โดยมีสมมติฐานว่าเด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูจากสถานรับเลี้ยงเด็กจะมีคะแนนความซื่อสัตย์สุจริตต่ำกว่าเด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูจากผู้ปกครองที่บ้าน ดำเนินการทดลองโดยทดสอบเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตก่อนให้โปรแกรมฝึกความซื่อสัตย์สุจริต แล้วทดลองเป็นเวลา 3 เดือน จากนั้นทดสอบซ้ำอีกครั้ง ผลการทดลองพบว่า เด็กทั้ง 3 กลุ่มมีคะแนนก่อนการทดลองไม่แตกต่างกัน แต่คะแนนหลังทดลองของเด็กกลุ่มที่เลี้ยงดูจากสถานรับเลี้ยงเด็กและเด็กที่เข้าเรียนในโรงเรียนสอนเด็กก่อนเข้าเรียน ต่ำกว่าคะแนนหลังทดลองของเด็กกลุ่มที่ได้รับการเลี้ยงดูจากผู้ปกครองที่บ้าน ซึ่งอภิปรายผลได้ว่า รูปแบบการเลี้ยงดูเด็กนี้มีผลต่อความนึกคิดและวุฒิภาวะของเด็ก

แบนดูรา และ วอลเตอร์ (อโนมา ชันพันธ์. 2548: 46; อ้างอิงจาก Bandura; & Walter. 1977) พบว่า พ่อแม่ที่เป็นคนใจดี เลี้ยงดูลูกแบบตามใจ จะทำให้เด็กกลายเป็นคนต่อต้านสังคม และมีปัญหาเกี่ยวกับกฎหมาย (ทำผิดกฎหมาย) ได้ง่าย เด็กที่มีความประพฤติดี มักจะเป็นเด็กที่พ่อแม่ใช้วิธีการลงโทษทางกายและตามใจน้อยกว่าพ่อแม่ของเด็กที่ประพฤติไม่ดีจะให้การตอบแทนลูกด้วยสิ่งของมากกว่า ในขณะที่พ่อแม่ของเด็กที่มีความประพฤติดี จะให้ความรักแก่เด็กมากกว่า

มุสเสน และคองเกอร์ (สมาพร ศรัทธาจิต. 2548: 63; อ้างอิงจาก Musses; & Conger. 1956: 250) ศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลที่มีต่อการพัฒนาการของเด็ก พบว่า พื้นฐานพฤติกรรมของเด็ก ได้แก่ ความขยันหมั่นเพียร ความซื่อสัตย์ การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เกิดขึ้นเนื่องมาจากบรรยากาศของบ้าน ถ้าทุกคนในบ้านมีความสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกันก็จะแสดงพฤติกรรมที่ดี เป็นมิตรสามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลอื่นด้วย

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพในครอบครัวทั้งในประเทศและต่างประเทศดังกล่าวสรุปได้ว่า มีปัจจัยหลายประการที่สัมพันธ์กับสัมพันธภาพในครอบครัว พบว่าสัมพันธภาพในครอบครัว มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ปัญหาการเรียนของเด็กที่เรียนไม่ดี หรือเรียนต่ำกว่าความสามารถในเกณฑ์เฉลี่ย และในเด็กที่ฉลาดมากแต่เรียนไม่ดีเท่าที่ควร ทั้งนี้เนื่องจากเด็กมีปัญหาทางอารมณ์ ซึ่งมีสาเหตุหลายอย่าง เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว พ่อแม่มาลงรอยกัน ทำให้เด็กวิตกกังวล ไม่มีความสุข หรือบางที่พ่อแม่ไม่

เข้าใจและไม่สนใจเด็ก ทำให้เด็กรู้สึกว่า การเรียนไม่มีประโยชน์และขาดกำลังใจในการเรียน พบว่า การสื่อสารของบิดามารดากับบุตรวัยรุ่นมีความสัมพันธ์ทางบวกกับมโนภาพแห่งตนของบุตรวัยรุ่น และการสื่อสารของบิดามารดากับบุตรวัยรุ่นมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเอง

5.1 ความหมายของความเชื่อมั่นในตนเอง

สมิต อาชวณิชกุล (2543: 94) ได้ให้ความหมายว่า ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นความสามารถของบุคคลในการที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จในด้านการกล้าแสดงออก การพึ่งตนเอง การรู้จักนับถือตนเอง มีความคิดอ่านเป็นของตนเองไม่ตกเป็นทาสความคิดผู้อื่น มีความกล้าหาญไม่ทอดถอยเมื่อทำอะไรไม่สำเร็จ

อรรวรรณ พาณิชปฐมพงศ์ (2542: 5) ได้ให้ความหมายของความเชื่อมั่นในตนเองว่าหมายถึง การแสดงออกของบุคคลในลักษณะของการตัดสินใจในสิ่งที่ตนเองเห็นว่าถูก กล้าแสดงออกในการคิด การพูด การกระทำ การออกความเห็นในการทำงานใด ๆ ด้วยความมั่นใจ ไม่มีการลังเลหรือหวั่นวิตก ในความสามารถของตน

กรองแก้ว นายสภาวะธรรม (2541: 9) ได้ให้ความหมายของความเชื่อมั่นในตนเองว่า หมายถึง ความสามารถดูแลความต้องการของตนได้โดยไม่ต้องมีการช่วยเหลือจากภายนอก ไม่กลัวการตัดสินใจหรือการบอกปฏิเสธจากผู้อื่น

สำเนียง ศิลป์ประกอบ (2540: 9) ได้ให้ความหมายของความเชื่อมั่นในตนเองว่าหมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการตัดสินใจ ความแน่ใจ ความกล้าหาญของนักเรียนในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดีตามที่ตั้งใจไว้ ถึงแม้จะมีเหตุการณ์หรือสิ่งอื่นใด ๆ มาเป็นอุปสรรคก็ไม่ย่อท้อ ยังคงตั้งใจที่จะกระทำในสิ่งนั้นต่อ โดยมีความมั่นใจว่าตนสามารถกระทำให้ลุล่วงได้ และสำเร็จไปได้ ด้วยความถูกต้องเหมาะสม

ชมพูนุช สิริพรหมภัทร (2539: 10) ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง ความเชื่อมั่นในความสามารถ ในการแสดงออกที่เหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยมีความรับผิดชอบในหน้าที่และมีเหตุผล สามารถตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยความมุ่งมั่นพยายาม เพื่อทำงานให้ประสบผลสำเร็จ

มานะ พ่วงความสุข (2536: 6) ได้ให้ความหมายของความเชื่อมั่นในตนเองว่าหมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่แสดงให้เห็นถึง การกล้าคิด กล้าพูด กล้ากระทำ สามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง และมีเหตุผล ไม่คล้อยตามผู้อื่นโดยปราศจากการไตร่ตรอง

สุทธาพา โชติประดิษฐ์ (2537: 9) ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง ความสามารถในการแสดงออก การตัดสินใจทำสิ่งต่าง ๆ ให้ลุล่วง มีความรับผิดชอบต่องานที่ตนได้วางแผนไว้ตลอดจนพร้อมที่จะเผชิญเหตุการณ์ สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม

แบลร์ (จันทจิรา เสถียร. 2551: 51; อ้างอิงจาก Blair. 1968: 138) ได้ให้ความหมายว่า คนที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง คนที่ยอมรับสภาพการณ์ใหม่ ๆ ที่ตนประสบโดยปราศจากความกลัวความล้มเหลว จะเป็นบุคคลที่มีความกล้าที่จะเผชิญต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ด้วยความมั่นใจว่าสภาพการณ์นั้น ๆ จะไม่ทำให้เขาได้รับความเดือดร้อนไม่สบายใจ บุคคลใดก็ตามที่กระทำตามความต้องการ หรือคุณธรรมที่สังคมวางไว้ ย่อมสบายใจมีความเชื่อมั่นในตนเองว่าสิ่งที่ตนกระทำไปนั้นเป็นสิ่งที่ดีงาม

สมิท (ศิริพันธ์ วรรัตนกิจ. 2545: 45; อ้างอิงจาก Smith. 1961: 185) ให้ความหมายของความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง ความพึงพอใจ ความภูมิใจในตนเองหรือการยอมรับตนเอง ความเชื่อมั่นในตนเองจะมีในบุคคลมากน้อยเพียงใดนั้นสามารถพิจารณาได้จากความขัดแย้ง หากเกิดขึ้นมากจะเป็นเหตุทำให้คนรู้สึกไม่มีความคุ้มค่าไม่เหมาะสม และไม่พึงพอใจในตนเองอันหมายถึงขาดความเชื่อมั่นในตนเอง เกิดความวิตกกังวล ขาดความอบอุ่น และชอบพึ่งผู้อื่น

จากการศึกษาเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่าความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึงการแสดงออกของบุคคลในลักษณะที่มีความมั่นใจที่จะตัดสินใจในสิ่งที่ตนเองเห็นว่าถูกต้อง กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าพูด กล้ากระทำการใด ๆ ด้วยความมั่นใจโดยไม่มีลังเล หวั่นวิตกหรือกลัวถูกตำหนิ

5.2 ลักษณะของบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง

ประภัสสร สุขชื่น (2539: 6) ได้สรุปลักษณะของบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ไว้ดังนี้

- 1) จิตใจมั่นคง มีจิตใจหนักแน่น ไม่หวั่นไหวต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ สามารถควบคุมอารมณ์ให้อยู่ในสภาพปกติได้ดี
- 2) กล้าแสดงออก กล้าพูด กล้ากระทำ กล้าแสดงความคิดเห็นในทางที่ถูกต้อง
- 3) เป็นผู้นำ สามารถจูงใจให้ผู้อื่นกระทำตาม หรือมีความคิดเห็นคล้อยตามได้ ดำเนินกิจกรรมกลุ่มไปสู่เป้าหมาย สามารถนำกลุ่มเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ รักษาขวัญและกำลังใจของสมาชิกในกลุ่มได้
- 4) กล้าตัดสินใจ กล้ากระทำในสิ่งต่าง ๆ ด้วยความคิดเห็นของตนเองโดยไม่ลังเลใจ
- 5) กล้าเผชิญความจริง กล้ายอมรับความจริงของตนเอง และสิ่งแวดล้อม มีความพอใจในความสามารถของตน ชอบการต่อสู้แข่งขันและมีความอดทน

ฉันทนา ภาคบงกช (2533: 1) กล่าวว่า ลักษณะของผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองว่า โดยทั่วไปจะมีความกล้าในการแสดงออก กล้าตัดสินใจ และมีความมั่นใจที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จได้ตามต้องการ มองโลกในแง่ดี และปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้และมีความรับผิดชอบในหน้าที่สูง

แบลร์ (ศิริพันธ์ วรรัตนกิจ. 2545: 47; อ้างอิงจาก Blair. 1968: 138) ได้กล่าวว่า บุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะมีลักษณะดังต่อไปนี้ 1) ยอมรับสภาพการณ์ใหม่ ๆ 2) ไม่มีความกลัวต่อสิ่งต่าง ๆ ที่ตนเองประสบ 3) ไม่กลัวความล้มเหลว

ไซมอนต์ (มานะ พวงความสุข. 2536: 32; อ้างอิงจาก Symonds. 1964: 85-86) ได้กล่าวถึงลักษณะของบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเองว่าจะไม่ยอมจำนนต่อสิ่งใดโดยสิ้นเชิง และความเชื่อมั่นในตนเองจะเกิดขึ้นได้ด้วยองค์ประกอบ 4 อย่าง คือ 1)ทราบในสิ่งที่ต้องการ 2)คิดในสิ่งที่เห็นว่าจะสำเร็จ 3)สามารถตัดสินใจได้ 4)ลงมือกระทำจริง ๆ กับสิ่งที่ได้ตัดสินใจ

จากการศึกษาเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า บุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะมีลักษณะดังนี้ 1)มีความกล้าในการกระทำสิ่งต่าง ๆ เช่น กล้าพูด กล้าตัดสินใจ กล้าคิด 2)มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 3)มีความพอใจในตนเอง 4)ตั้งจุดมุ่งหมายไว้สูง และคิดว่าทำได้สำเร็จ 5)ใจค่อมั่นคง ไม่เขินอาย 6) มีความเกรงใจและเห็นใจผู้อื่น 7)พึ่งตนเอง

5.3 ความสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเอง

อารยา สุวะมาตย์ (2540: 37) ได้สรุปเกี่ยวกับความสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเองไว้ดังนี้

1)ทำให้มองโลกในแง่ดี มีความมั่นคงทางอารมณ์ 2)สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ 3)กล้าคิดและกล้าแสดงออก ไม่เฉยเมยต่อสภาวะการณ์ต่าง ๆ ในสังคม 4)สามารถเข้าสังคม และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ 5)มีความสามารถในการควบคุมตนเอง 6)มีความรับผิดชอบต่อตนเอง และสังคม

สวนา พรพัฒน์กุล (2520: 17) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเองว่า บุคคลเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและมีความหมายต่อสังคม ถ้าบุคคลมีความเชื่อมั่นในตนเองแล้ว ก็จะไม่เฉยเมยต่อสภาวะการณ์ต่าง ๆ ในสังคมของตน แต่จะเข้าไปมีส่วนร่วมตามสิทธิและหน้าที่ที่ถูกต้อง ดังนั้นความเชื่อมั่นในตนเอง จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะกระตุ้นให้ทุกคนกล้าแสดงออกซึ่งความคิดเห็นและการกระทำในทุก ๆ สิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตและความอยู่รอดของสังคม

สมาคมการศึกษาเรื่องเด็กแห่งอเมริกา (ศิริพันธ์ วรรณกิจ. 2545: 49; อ้างอิงจาก Child Study Association of America. 1952: 132-135) ได้กล่าวถึง ความเชื่อมั่นในตนเองจะเกิดขึ้นกับเด็กที่ประสบผลสำเร็จในการกระทำสิ่งต่าง ๆ อยู่เสมอ บุคคลยิ่งประสบความสำเร็จมากเท่าไร ย่อมทำให้มีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้นเท่านั้น เมื่อบุคคลมีความเชื่อมั่นในตนเองเขาจะรู้สึกว่าคุณเองไม่อยู่ใต้อำนาจของคนอื่น ทำให้ความยุ่งยากใจต่าง ๆ ลดลงหรือหมดไป อันเป็นผลให้มีความสามารถที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้ได้ผลดียิ่งขึ้น สามารถรับฟังความคิดเห็นหรือคำนิยามของผู้อื่นได้ด้วย

จากข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า ความเชื่อมั่นในตนเองมีความสำคัญต่อบุคคล คือ ผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะเป็นผู้ตัดสินใจได้ดี มักไม่หาความสำเร็จในชีวิตไม่เฉยเมยต่อสภาวะการณ์ต่าง ๆ ในสังคมของตน กล้าเผชิญความจริง กล้าแสดงออกทางความคิดเห็นต่อสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้บุคคลนั้นสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข

5.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเอง

พิไลลักษณ์ ทองรอด (2547: 85) ได้ศึกษา การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษา เอกชนกรุงเทพมหานคร พบว่า สหสัมพันธ์คาโนนิคัลระหว่างชุดตัวแปรอิสระด้านการอบรมเลี้ยงดู แบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน สัมพันธภาพในครอบครัว ความเชื่อมั่นในตนเอง กับชุดตัวแปรตามด้านความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความประหยัด ความเมตตากรุณา ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และความกตัญญู ซึ่งสัมพันธภาพ ในครอบครัว และความเชื่อมั่นในตนเอง ส่งผลต่อความซื่อสัตย์ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

แอรินัน (จารุวรรณ อำนวยสมบัติ. 2545: 54; อ้างอิงจาก Arison. 1999) ได้ศึกษาองค์ประกอบ ของการสร้างเชื่อมั่นในตนเองของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของ Temple University ในภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ของนักเรียนที่มีผลการเรียนดีและไม่ดี จากการใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ พบว่าความเชื่อมั่นในตนเองของนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มเกิดขึ้นขณะเรียนในระดับปัจจุบัน ไม่เกี่ยวข้องกับ พื้นฐานและประสบการณ์เดิมก่อนเข้าเรียน ซึ่งผลการวิจัยนี้จะนำไปใช้ในการพัฒนาความเชื่อมั่นใน ตนเองของนักศึกษาในโอกาสต่อไป

เวเนเบิล (จารุวรรณ อำนวยสมบัติ. 2545: 54; อ้างอิงจาก Veneble. 1996) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้คอมพิวเตอร์ในการเรียนเคมีกับความเชื่อมั่นในตนเองและผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน ว่าเมื่อใช้คอมพิวเตอร์ในการเรียนภาคปฏิบัติแล้วนักเรียนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาเคมีและมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงขึ้นหรือไม่ โดยทำการทดลองกับนักเรียน 2 กลุ่ม กลุ่มทดลอง 37 คน กลุ่มควบคุม 41 คน จากการตอบแบบสอบถามก่อนเรียนและหลังเรียน และจากการสัมภาษณ์ พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความเชื่อมั่นในตนเองของทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเองทั้งในประเทศและ ต่างประเทศดังกล่าวสรุปได้ว่า ประโยชน์ต่อการเรียน ซึ่งเป็นผลที่เกิดจากการที่ผู้เรียนมีความมั่นใจใน ตนเอง จึงเป็นเรื่องจำเป็นที่ครูผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สร้างความมั่นใจให้เกิดขึ้นใน ตัวผู้เรียน กระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถและมีความมั่นใจในศักยภาพของตนเอง กล้า ตัดสินใจ กล้าแสดงออก และประสบผลสำเร็จด้านการเรียนในที่สุด นอกจากนั้นผู้เรียนสามารถใช้ ความมั่นใจในตนเองในการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพและเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้ในโอกาส ต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดนครนายก ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากร และการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 32 โรงเรียน มีจำนวน
นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 749 คน จำนวนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน
684 คน จำนวนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 783 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 2,216 คน มี
การแบ่งขนาดโรงเรียนออกเป็น 2 ขนาด ดังแสดงรายละเอียดในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก

ขนาด โรงเรียน	โรงเรียน	ม.1	ม.2	ม.3	รวม
		จำนวนนักเรียน	จำนวนนักเรียน	จำนวนนักเรียน	จำนวนนักเรียน
เล็ก	วัดสมบุญธรรมสามัคคี	12	24	14	50
	วัดหนองทองทราย	28	25	31	84
	บ้านคลอง 3	25	18	34	77
	วัดธรรมปัญญา	25	13	20	58

ตาราง 2 (ต่อ)

ขนาด โรงเรียน	โรงเรียน	ม.1	ม.2	ม.3	รวม
		จำนวนนักเรียน	จำนวนนักเรียน	จำนวนนักเรียน	จำนวนนักเรียน
เล็ก (ต่อ)	วัดศิริวัน	34	32	36	102
	สาริกา	27	19	21	67
	อนุบาลอำเภอปากพลี	8	5	4	17
	วัดพรหมเพชร	7	3	7	17
	วัดเกาะกา	13	10	16	39
	บ้านโคกสว่าง	19	18	18	55
	บ้านบุงเข้	11	8	17	36
	บ้านเขาไม้ไผ่	8	15	12	35
	บ้านชุมพล	12	21	13	46
	วัดอรุณรังษี	14	11	9	34
	วัดพลอยกระจ่างศรี	14	8	7	29
	วัดเข้มทอง	8	1	4	13
	บ้านดอนกลาง	8	1	4	13
กลาง	วัดดอนยอ	26	35	24	85
	วัดสันตยาราม	66	51	52	169
	วัดศรีจุฬา	30	24	35	89
	บ้านดงวิทยาคาร	53	36	38	127
	วัดท่าด่าน	21	13	24	58
	บ้านเขาส่องกล้อง	25	54	20	99
	วัดหนองรี	26	43	35	104
	วัดโพธิ์แก้วมณเฑียราราม	22	20	28	70
	วัดบ้านพริก	50	38	44	132
	บ้านเขาดิน	12	11	10	33
	ชุมชนวัดเข้ียวโสด	35	36	51	122
	บ้านคลอง 14	16	13	18	47
	วัดประสิทธิ์เวช	32	20	32	84

ตาราง 2 (ต่อ)

ขนาด โรงเรียน	โรงเรียน	ม.1	ม.2	ม.3	รวม
		จำนวนนักเรียน	จำนวนนักเรียน	จำนวนนักเรียน	จำนวนนักเรียน
กลาง (ต่อ)	วัดสุนทรพิชิตาราม	25	21	50	96
	วัดโพธิ์แทน	31	28	42	101
รวม	32	749	684	783	2,216

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก พ.ศ.2555; อ้างอิงจาก

(www.edunayok.org/)

หมายเหตุ แบ่งขนาดโรงเรียนตามเกณฑ์ของ กระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

โรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน

โรงเรียนขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121 - 280 คน

โรงเรียนขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 281 คนขึ้นไป

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 ของโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก มีจำนวนโรงเรียน 12 โรงเรียน และมีนักเรียน จำนวน 328 คน โดยการคำนวณกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้มาจากการสุ่มแบบสองขั้นตอน (Two – Stage Random Sampling) โดยมีขั้นตอนในการสุ่มกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ขั้นที่ 1 สุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) มีขนาดโรงเรียนเป็นชั้น (Strata) และโรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling)

1.1 กำหนดระดับความเชื่อมั่น 95% ($\alpha = .05$) ผู้วิจัยกำหนดความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าเท่ากับ ± 2 ($e=2$)

1.2 คำนวณค่าความแปรปรวนของประชากร ได้นำมาจากการนำแบบวัดความซื่อสัตย์ซึ่งเป็น ตัวแปรตามมีข้อคำถาม 24 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่อยู่ในกลุ่มประชากรเดียวกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริง จำนวน 30 คน ผลการประมาณค่าความแปรปรวนได้เท่ากับ 12 จากนั้นผู้วิจัยได้นำค่าความแปรปรวนที่ได้ไปประมาณค่าขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.3 ประมาณค่าของขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยการใช้อนุกรการสุ่มแบบแบ่งชั้น (มยุรี ศรีชัย. 2538: 105) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแยกเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก 6 โรงเรียน และขนาดกลาง 6 โรงเรียน

2. ขั้นที่ 2 สุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยจับสลากเลือกโรงเรียนแต่ละขนาด ตามที่ได้ในขั้นที่ 1 และสุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของแต่ละโรงเรียนมา 50% เพื่อใช้เป็นกลุ่ม ตัวอย่าง ซึ่งได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 328 คน ดังแสดงรายละเอียดในตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาด โรงเรียน	โรงเรียน	ม.1	ม.2	ม.3	รวม
		จำนวนนักเรียน	จำนวนนักเรียน	จำนวนนักเรียน	จำนวนนักเรียน
เล็ก	วัดธรรมปัญญา	12	6	10	28
	อนุบาลอำเภอปากพลี	4	2	2	8
	บ้านเขาไม้ไฟ	4	7	6	17
	วัดอรุณรังษี	7	5	4	16
	วัดพลอยกระจ่างศรี	7	4	3	14
	บ้านดอนกลาง	7	5	8	20
กลาง	บ้านคลอง 14	8	7	9	24
	บ้านดงวิทยาจารย์	13	18	19	50
	วัดหนองรี	13	11	9	33
	ชุมชนวัดเขี้ยวโอสถ	17	18	13	48
	วัดสุนทรพิชิตาราม	12	11	12	35
	วัดโพธิ์แก้วเบญจธาราม	11	10	14	35
รวม	12	115	104	109	328

2. การพัฒนาเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น จำนวน 5 ฉบับ ได้แก่

1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้น และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. แบบวัดความซื่อสัตย์
3. แบบวัดอัตมโนทัศน์
4. แบบวัดสัมพันธภาพในครอบครัว
5. แบบวัดความเชื่อมั่นในตนเอง

แบบวัดความซื่อสัตย์ ผู้วิจัยได้ปรับปรุงมาจาก แบบสอบถามวัดความซื่อสัตย์ของ รัตนา ทองล้วน (2541: 85-88) ข้อ 1-6 แบบสอบถามของ พิไลลักษณ์ ทองรอด (2547: 126) ข้อ 7-11,23 และแบบสอบถามของ ศิริพันธ์ วรรณกิจ (2545: 146) ข้อ 12-22

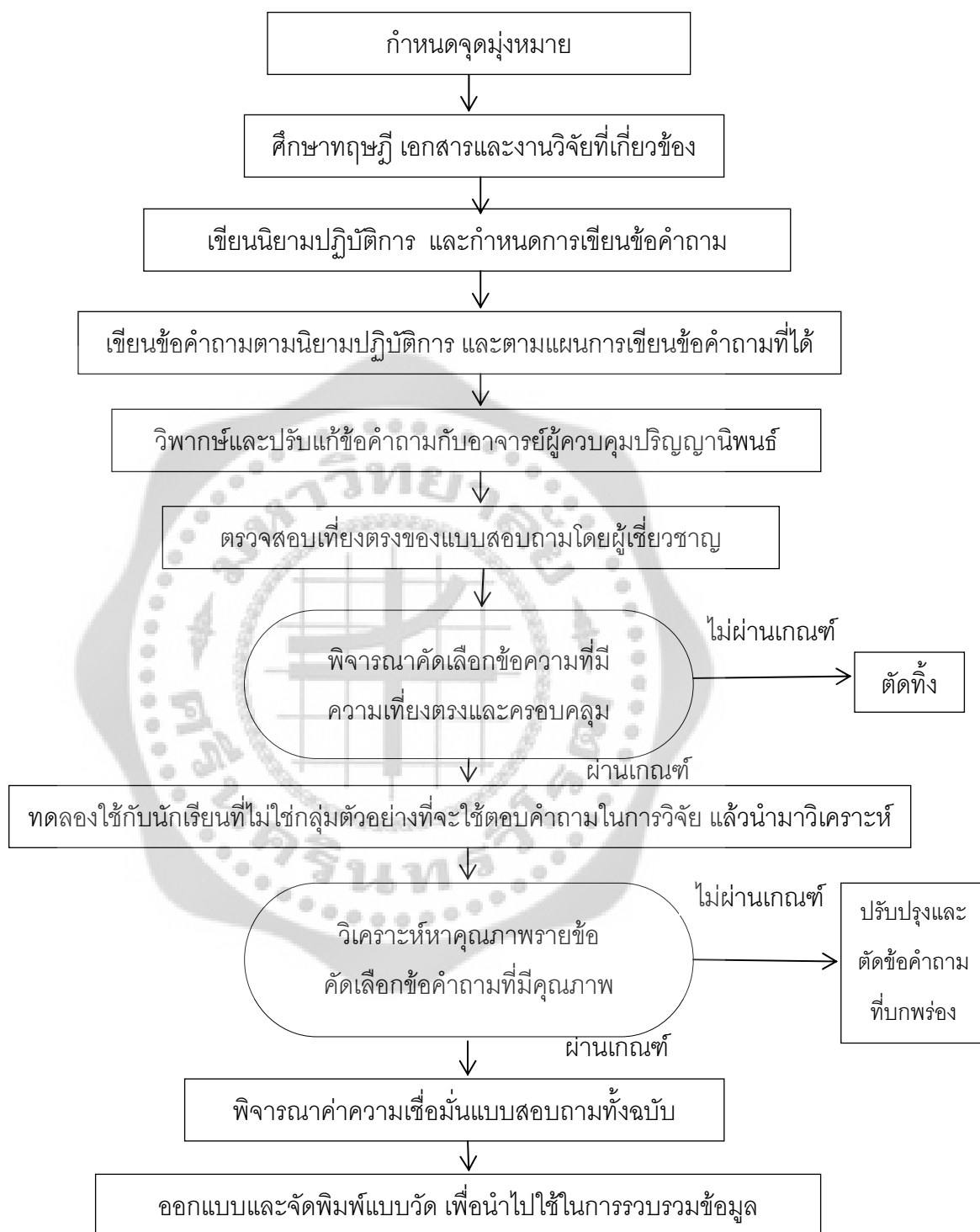
แบบวัดอัธมโนทัศน์ ผู้วิจัยได้ปรับปรุงมาจาก แบบสอบถามวัดอัธมโนทัศน์ของ กันต์ฤทัย คลังพหล (2546: 103-104)

แบบวัดสัมพันธภาพในครอบครัว ผู้วิจัยได้ปรับปรุงมาจาก แบบสอบถามวัดสัมพันธภาพ ในครอบครัวของ นฤมล อึ้งเจริญ (2552: 90) ข้อ 1-6, 18 แบบสอบถามความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ของ จิราภรณ์ ช่างดวงจิตร (2552: 122-123) ข้อ 7-17 และแบบสอบถามของ พิไลลักษณ์ ทองรอด (2547: 131) ข้อ 19-22

แบบวัดความเชื่อมั่นในตนเอง ผู้วิจัยได้ปรับปรุงมาจาก แบบสอบถามความเชื่อมั่นใน ตนเองของจันจิรา เสถียร (2551: 159-160) ข้อ 1, 11-21 แบบสอบถามของ ศิริพันธ์ วรรณกิจ (2545: 143) ข้อ 2-10 และแบบสอบถามของ พิไลลักษณ์ ทองรอด (2547: 132) ข้อ 22

วิธีดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ภาพประกอบ 2 ลำดับขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น

จากภาพประกอบ 2 ในการสร้างแบบวัดเพื่อดำเนินการศึกษาผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายการสร้างแบบวัด ได้มาจากการศึกษาจุดมุ่งหมายของการวิจัย ธรรมชาติคุณลักษณะของตัวแปร และคุณลักษณะของประชากร รวมทั้งองค์ความรู้จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

2. ศึกษา नियามทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความซื่อสัตย์ ศึกษาแบบวัดอัตมโนทัศน์ แบบวัดสัมพันธภาพในครอบครัว และแบบวัดความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบวัด

3. นิยามศัพท์ปฏิบัติการตามคุณลักษณะที่ต้องการวัดจากแบบวัดในข้อ 1

4. เขียนข้อคำถามตามนิยามศัพท์เฉพาะ มีทั้งข้อความเชิงบวกและเชิงลบ โดยแบบวัดมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

5. นำแบบวัดที่สร้างขึ้นนำเสนอประธานและคณะกรรมการผู้ควบคุมปริญญาโทเพื่อขอความเห็นชอบตรวจสอบความถูกต้องตามโครงสร้างเนื้อหาและการใช้ภาษา นำมาแก้ไขการใช้สำนวนภาษา ตลอดจนสาระสำคัญของเนื้อหาให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและนิยามศัพท์เฉพาะ

6. นำแบบวัดที่สร้างขึ้นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและการวิจัยทางการศึกษา 2 คน เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านกระบวนวิธีวิทยาการศึกษา 2 คน และเป็นผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษา 1 คน เพื่อพิจารณาตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น ซึ่งเป็นการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงพิเนิจ (Face Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้พิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหา ความครอบคลุมและความสอดคล้องตามที่ได้นิยามไว้ ตลอดจนการใช้ภาษาในการเขียนข้อคำถาม และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ผลการตรวจสอบพบว่า

6.1 แบบวัดความซื่อสัตย์มี 24 ข้อ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 คัดเลือกไว้ทุกข้อ

6.2 แบบวัดอัตมโนทัศน์มี 23 ข้อ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.40 – 1.00 คัดเลือกไว้ 22 ข้อ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00

6.3 แบบวัดสัมพันธภาพในครอบครัวมี 24 ข้อ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 คัดเลือกไว้ทุกข้อ

6.4 แบบวัดความเชื่อมั่นในตนเองมี 23 ข้อ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.40 – 1.00 คัดเลือกไว้ 22 ข้อ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00

7. นำแบบวัดที่ได้รับมาแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ นำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดนครนายก ปีการศึกษา 2555 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

8. นำแบบวัดที่ได้ไปคำนวณหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยได้ค่า Item-total Correlation แล้วคัดเลือกข้อที่มีอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป

8.1 แบบวัดความซื่อสัตย์มี 24 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.03 – 0.75
คัดเลือกไว้ 23 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.28 – 0.75

8.2 แบบวัดอัธมโนทัศน์มี 22 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.01 – 0.70
คัดเลือกไว้ 17 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.23 – 0.75

8.3 แบบวัดสัมพันธภาพในครอบครัวมี 24 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง
0.08 – 0.83 คัดเลือกไว้ 22 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.27 – 0.83

8.4 แบบวัดความเชื่อมั่นในตนเองมี 22 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.32 – 0.81
คัดเลือกไว้ทุกข้อ

9. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัด โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ
ครอนบาค (α -Coefficient)

9.1 แบบวัดความซื่อสัตย์มี 23 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.89

9.2 แบบวัดอัธมโนทัศน์มี 17 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.64

9.3 แบบวัดสัมพันธภาพในครอบครัวมี 22 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.88

9.4 แบบวัดความเชื่อมั่นในตนเองมี 22 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.87

10. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอประธานและกรรมการควบคุมปริญญาพันธ์
เพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป
เกณฑ์การคัดเลือกแบบวัดแต่ละด้าน แสดงในตาราง 4 ดังนี้

ตาราง 4 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (α) แต่ละด้านของ
แบบวัด
ที่คัดเลือก

แบบวัดด้าน	จำนวนข้อ	คัดเลือก	IOC	r	α
ความซื่อสัตย์	24	23	0.60 – 1.00	0.42 – 0.75	0.89
อัธมโนทัศน์	23	17	0.80 – 1.00	0.23 – 0.75	0.64
สัมพันธภาพในครอบครัว	24	22	0.60 – 1.00	0.27 – 0.83	0.88
ความเชื่อมั่นในตนเอง	23	22	0.60 – 1.00	0.32 – 0.81	0.87

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามทั้งหมด 5 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้น และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ฉบับที่ 2 แบบวัดความซื่อสัตย์

ฉบับที่ 3 แบบวัดทัศนคติ

ฉบับที่ 4 แบบวัดสัมพันธภาพในครอบครัว

ฉบับที่ 5 แบบวัดความเชื่อมั่นในตนเอง

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้น และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตัวอย่างแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักเรียน เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () และเติมข้อความลงไปในช่องว่าง ให้ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ () ชาย () หญิง

2. ระดับชั้น

() ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

() ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

() ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

1. เกรดเฉลี่ยสะสม.....

ฉบับที่ 2 แบบวัดความซื่อสัตย์

ตัวอย่างแบบวัดความซื่อสัตย์

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือช่องใดช่อง

หนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง และไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
ไม่จริงเลย	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนเลย

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	ไม่จริงเลย
0	ข้าพเจ้าเก็บเงินได้นำไปส่งคุณครู					
00	ข้าพเจ้าตั้งใจจะลอกข้อสอบเพื่อน ถ้ามีโอกาส					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	ไม่จริงเลย
ข้อความทางบวก	5	4	3	2	1
ข้อความทางลบ	1	2	3	4	5

เกณฑ์การแปลความหมาย

คะแนนเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความซื่อสัตย์อยู่ในระดับสูงมาก
คะแนนเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความซื่อสัตย์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง
คะแนนเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความซื่อสัตย์อยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความซื่อสัตย์อยู่ในระดับต่ำ
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความซื่อสัตย์อยู่ในระดับต่ำมาก

ฉบับที่ 3 แบบวัดอัตมโนทัศน์

ตัวอย่างแบบวัดอัตมโนทัศน์

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับความคิด ความรู้สึก ของนักเรียนมากที่สุด ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิด ความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิด ความรู้สึกของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิด ความรู้สึกของนักเรียนบ้าง และไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิด ความรู้สึกของนักเรียนน้อย
ไม่จริงเลย	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิด ความรู้สึกของนักเรียนเลย

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	ไม่จริงเลย
0	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณเป็นคนรูปร่างหน้าตาดี					
00	ข้าพเจ้าเป็นคนเรียนเก่ง					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	ไม่จริงเลย
ข้อความทางบวก	5	4	3	2	1
ข้อความทางลบ	1	2	3	4	5

เกณฑ์การแปลความหมาย

คะแนนเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง	มีอัตถ์มโนทัศน์อยู่ในระดับสูงมาก
คะแนนเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง	มีอัตถ์มโนทัศน์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง
คะแนนเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	มีอัตถ์มโนทัศน์อยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	มีอัตถ์มโนทัศน์อยู่ในระดับต่ำ
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	มีอัตถ์มโนทัศน์อยู่ในระดับต่ำมาก

ฉบับที่ 4 แบบวัดสัมพันธภาพในครอบครัว

ตัวอย่างแบบวัดสัมพันธภาพในครอบครัว

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง และไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
ไม่จริงเลย	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนเลย

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	ไม่จริงเลย
0	เมื่อมีปัญหาข้าเจ้าจะซักถามผู้ปกครอง					
00	ผู้ปกครองซักถามเกี่ยวกับการเรียนของข้าพเจ้า					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	ไม่จริงเลย
ข้อความทางบวก	5	4	3	2	1
ข้อความทางลบ	1	2	3	4	5

เกณฑ์การแปลความหมาย

คะแนนเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง	มีสัมพันธภาพในครอบครัวอยู่ในระดับสูงมาก
คะแนนเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง	มีสัมพันธภาพในครอบครัวอยู่ในระดับค่อนข้างสูง
คะแนนเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	มีสัมพันธภาพในครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	มีสัมพันธภาพในครอบครัวอยู่ในระดับต่ำ
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	มีสัมพันธภาพในครอบครัวอยู่ในระดับต่ำมาก

ฉบับที่ 5 แบบวัดความเชื่อมั่นในตนเอง

แบบวัดความเชื่อมั่นในตนเอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง และไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
ไม่จริงเลย	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนเลย

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	ไม่จริงเลย
0	เวลาครูสอนข้าพเจ้ามีความสงสัยจะยกมือถามทันที					
00	ข้าพเจ้าไม่เคยรู้สึกกังวลถ้าต้องไปในสถานที่ที่คนไม่รู้จัก					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	ไม่จริงเลย
ข้อความทางบวก	5	4	3	2	1
ข้อความทางลบ	1	2	3	4	5

เกณฑ์การแปลความหมาย

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความเชื่อมั่นในตนเองอยู่ในระดับสูงมาก
คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความเชื่อมั่นในตนเองอยู่ในระดับค่อนข้างสูง
คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความเชื่อมั่นในตนเองอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความเชื่อมั่นในตนเองอยู่ในระดับต่ำ
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความเชื่อมั่นในตนเองอยู่ในระดับต่ำมาก

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์จากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. นำหนังสือขออนุญาตในการเก็บข้อมูลยื่นต่อผู้อำนวยการโรงเรียนในโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมทั้งนัดหมาย วัน เวลา ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วางแผนในการดำเนินการล่วงหน้าและเตรียมแบบสอบถามให้มากกว่าจำนวนของกลุ่มตัวอย่างประมาณร้อยละ 20 หรือจำนวน 390 ฉบับ เพื่อเป็นการป้องกันการไม่ตอบกลับหรือการตอบข้อมูลไม่สมบูรณ์ของกลุ่มตัวอย่าง

4. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ทำการเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 18 กุมภาพันธ์ – 7 มีนาคม 2556 ซึ่งผู้วิจัยต้องเก็บข้อมูลทั้งหมด 12 โรงเรียน มีจำนวน 5 โรงเรียนที่ผู้วิจัยไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ส่วนอีก 7 โรงเรียนนั้น เนื่องจากช่วงที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูลเป็นช่วงใกล้สอบปลายภาคของนักเรียนประกอบกับทางโรงเรียนมีกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้ไม่สะดวกในการจัดเวลาเพื่อให้ผู้วิจัยไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งทางโรงเรียนได้มอบหมายให้ครูที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานฝ่ายวิจัยของทางโรงเรียนรับผิดชอบในการเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยได้อธิบายขั้นตอนการเก็บข้อมูลให้กับครูที่เก็บข้อมูลฟังเพื่อดำเนินการเก็บข้อมูลให้รัดกุม และได้ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมดจำนวน 351 ฉบับ

5. ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วน คัดเลือกเฉพาะฉบับสมบูรณ์มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์จำนวน 328 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.45 ของแบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับทั้งหมด

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ค่าความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) โดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง (Item – Objective Congruency Index : IOC) (บุญเชิด ภิญญโณนนตพงษ์. 2545: 179)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่นๆ ที่เหลือทั้งหมด (Item Total Correlation) โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient) (บุญเชิด ภิญญโณนนตพงษ์. 2545: 84)

$$r_{XY} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	r_{XY}	แทน	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
	X	แทน	คะแนนของข้อคำถาม
	Y	แทน	คะแนนผลรวมของข้ออื่น ๆ ที่เหลือทุกข้อ

1.3 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. 2545: 131-132)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	S^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

2.1 หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (M) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)

2.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยกับตัวแปรตามโดยใช้สูตรของเพียร์สัน (Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient) (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2550: 312)

$$r_{XY} = \frac{N \sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	r_{XY}	แทน	สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนน X

$\sum Y$	แทน	ผลรวมของคะแนน Y
$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนน X ยกกำลังสอง
$\sum Y^2$	แทน	ผลรวมของคะแนน Y ยกกำลังสอง
$\sum XY$	แทน	ผลรวมของผลคูณ X กับ Y ทุกคู่
N	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มตัวอย่าง

2.3 ทดสอบนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้สูตร t – test

(ชูศรี วงศ์รัตน์. 2550: 315)

$$t = \frac{r\sqrt{N-2}}{\sqrt{1-r^2}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าจากการแจกแจงแบบที
	r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
	N	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มตัวอย่าง

2.4 หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2550: 333)

$$R_{Y.123\dots n} = \sqrt{\sum \beta_j r_{X_j Y}}$$

เมื่อ	$R_{Y.123\dots n}$	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรอิสระ ตัวที่ 1 ถึง n กับตัวแปรตาม Y
	β_j	แทน	ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรอิสระตัวที่ j ในรูปคะแนนมาตรฐาน
	$r_{X_j Y}$	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม (Y) กับตัวแปรอิสระ (X_j)

2.5 ทดสอบความนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุ โดยใช้สูตรการแจกแจง

แบบเอฟ (F – Distribution) (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2550: 335)

$$F = \frac{R^2}{1 - R^2} \cdot \frac{N - k - 1}{k}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าการแจกแจงแบบเอฟ (F – Distribution)
	R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุ
	N	แทน	จำนวนสมาชิกในกลุ่มตัวอย่าง
	k	แทน	จำนวนตัวแปรอิสระ
	df ₁	แทน	k
	df ₂	แทน	N – k – 1

2.5.1 หาค่าน้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนดิบ (Score Weight ; b) โดยใช้สูตร (Pedhazur. 1997: 102)

$$b_j = \beta_j \frac{S_Y}{S_j}$$

เมื่อ	b _j	แทน	ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรอิสระตัวที่ j ในรูปของคะแนนดิบ
	β _j	แทน	ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรอิสระตัวที่ j ในรูปของคะแนนมาตรฐาน
	S _Y	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากตัวแปรตาม(Y)
	S _j	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากตัวแปรอิสระตัวที่ j

2.5.2 ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรอิสระคำนวณโดยใช้ t – test (Kerlinger; & Pedhazur.1979: 119)

$$t_j = \frac{b_j}{SE_{b_j}} \quad ; \quad df = N - k - 1$$

เมื่อ	t _j	แทน	ค่าการแจกแจงแบบทีของค่าน้ำหนักความสำคัญตัวที่ j
	b _j	แทน	ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรอิสระตัวที่ j ในรูปของคะแนนดิบ

SE_{bj}	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของน้ำหนัก ความสำคัญของตัวแปรอิสระตัวที่ j
N	แทน	จำนวนสมาชิกในกลุ่มตัวอย่าง
df	แทน	$N - k - 1$

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ที่ตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

X_1	แทน	อัตมโนทัศน์
X_2	แทน	สัมพันธภาพในครอบครัว
X_3	แทน	ความเชื่อมั่นในตนเอง
X_4	แทน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
Y	แทน	ความซื่อสัตย์
k	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
M	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
SE	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการประมาณค่าเฉลี่ย
df	แทน	ค่าองศาแห่งความอิสระ (degree of freedom)
SS	แทน	ค่าผลรวมกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสอง (Mean Squares)
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	กำลังสองของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2_{adj}	แทน	กำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณแบบปรับแก้
b	แทน	ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรอิสระในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ของตัวแปรอิสระในรูปคะแนนมาตรฐาน
$\hat{HONESTY}$	แทน	ค่าสมการทำนายที่แทนค่าในรูปคะแนนดิบในที่นี้คือค่าสมการทำนายที่ส่งผลต่อความซื่อสัตย์
$\hat{Z}_{HONESTY}$	แทน	ค่าสมการทำนายที่แทนค่าในรูปคะแนนมาตรฐานในที่นี้คือค่าสมการทำนายที่ส่งผลต่อความซื่อสัตย์
SE_b	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของตัวแปรอิสระในรูปคะแนนดิบ
F	แทน	ค่าสถิติการแจกแจงแบบเอฟ (F-distribution)

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอเป็นลำดับดังต่อไปนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐานและการประมาณค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่างของตัวแปรปัจจัย ได้แก่ อคติทัศนคติสัมพันธภาพในครอบครัว ความเชื่อมั่นในตนเอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และตัวแปรตาม ได้แก่ ความซื่อสัตย์

2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรปัจจัย ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างตัวแปรปัจจัยกับความซื่อสัตย์ของนักเรียน

3. ผลการวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบปกติ (Enter)

3.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุระหว่างตัวแปรปัจจัยกับความซื่อสัตย์ของนักเรียน ค่ากำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุ และการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F - test)

3.2 ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัย และการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของค่าน้ำหนักความสำคัญโดยใช้ค่าที (t-test)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐานและการประมาณค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่างของตัวแปรปัจจัยด้าน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อคติทัศนคติสัมพันธภาพในครอบครัว ความเชื่อมั่นในตนเอง และความซื่อสัตย์ของนักเรียน ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 ค่าสถิติพื้นฐานและการประมาณค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่างที่ความเชื่อมั่น 95 % ของปัจจัย

แต่ละด้านและความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครนายก

ตัวแปร	k	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	M	S.D.	SE	การแปลความหมาย
X ₁	17	3.94	4.88	4.13	0.14	0.007	ค่อนข้างสูง
X ₂	22	4.00	4.95	4.23	0.18	0.010	ค่อนข้างสูง
X ₃	22	4.00	4.95	4.13	0.15	0.008	ค่อนข้างสูง
X ₄	-	1.00	4.00	3.06	0.61	0.033	ปานกลาง
Y	-	4.00	4.96	4.41	0.23	0.013	ค่อนข้างสูง

จากตาราง 5 พบว่าตัวแปรปัจจัยได้แก่ อึดทนในทัศน (X₁) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.14 อยู่ในระดับค่อนข้างสูง สัมพันธภาพในครอบครัว (X₂) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.18 อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ความเชื่อมั่นในตนเอง (X₃) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.15 อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X₄) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.06 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.61 อยู่ในระดับปานกลาง และตัวแปรตามความซื่อสัตย์ (Y) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.23 อยู่ในระดับค่อนข้างสูง

ส่วนค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าเฉลี่ยของอึดทนในทัศน (X₁) สัมพันธภาพในครอบครัว (X₂) ความเชื่อมั่นในตนเอง (X₃) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X₄) และความซื่อสัตย์ (Y) คือ 0.007, 0.010, 0.008, 0.033 และ 0.013 ตามลำดับ

2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรปัจจัยและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างตัวแปรปัจจัยกับความซื่อสัตย์ของนักเรียนดังแสดงในตาราง 6

ตาราง 6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรปัจจัยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างตัวแปรปัจจัยกับความซื่อสัตย์

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Y
อึดทนในทัศน(X ₁)	1.000	.332**	.408**	.079	.095*
สัมพันธภาพในครอบครัว(X ₂)		1.000	.426**	.068	.508**
ความเชื่อมั่นในตนเอง(X ₃)			1.000	.063	.291**
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน(X ₄)				1.000	.034
ความซื่อสัตย์ (Y)					1.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 6 พบว่า ตัวแปรปัจจัยสัมพันธภาพในครอบครัว และความเชื่อมั่นในตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความซื่อสัตย์ของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่สัมพันธภาพในครอบครัว มีความสัมพันธ์กับความซื่อสัตย์ของนักเรียนมากที่สุด ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.508 และความเชื่อมั่นในตนเอง มีค่าเท่ากับ 0.291 ตัวแปรปัจจัยอึดทนในทัศน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความซื่อสัตย์ของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.095 และตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งมีความสัมพันธ์กับความซื่อสัตย์ของนักเรียนอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ

เนื่องจากตัวแปรปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และตัวแปรปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงนำตัวแปรปัจจัยมาทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเพื่อศึกษาปัญหาเกี่ยวกับความเป็นพหุสัมพันธ์ร่วม (Multicollinearity) โดยการทดสอบค่า Tolerance ซึ่งถ้าพบว่าค่า Tolerance ของตัวแปรปัจจัยตัวใดมีค่าน้อยจนเข้าใกล้ศูนย์แสดงว่าตัวแปรปัจจัยตัวนั้นมีความสัมพันธ์กับตัวแปรปัจจัยตัวอื่นมาก (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2549: 370) และทดสอบค่า VIF (Variance inflation factor) ซึ่งหากพบว่าค่า VIF มีค่า 10 ถือว่าตัวแปรปัจจัยตัวนั้น มีความสัมพันธ์กันหรือเกิดปัญหาความเป็นพหุสัมพันธ์ร่วม (วิรัช พานิชวงศ์, 2545: 166) ดังแสดงในตาราง 7

ตาราง 7 ค่า Tolerance และ VIF เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัย

ตัวแปรปัจจัย	Collinearity statistics	
	Tolerance	VIF
อัศวินทัศนีย์(X_1)	.801	1.249
สัมพันธภาพในครอบครัว(X_2)	.788	1.270
ความเชื่อมั่นในตนเอง(X_3)	.739	1.354
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน(X_4)	.991	1.009

จากตาราง 7 พบว่าค่า Tolerance ของตัวแปรปัจจัยมีค่าตั้งแต่ .739 ถึง .991 ซึ่งมีค่าไม่เข้าใกล้ศูนย์แสดงว่าตัวแปรปัจจัยแต่ละตัวมีความสัมพันธ์กันน้อยและเมื่อพิจารณาค่า VIF มีค่าตั้งแต่ 1.009 ถึง 1.354 ซึ่งมีค่าไม่เกิน 10 แสดงว่าตัวแปรปัจจัยแต่ละตัวมีความสัมพันธ์กันน้อยผลที่ได้จากค่า Tolerance และค่า VIF ให้ผลสอดคล้องกันจึงสรุปได้ว่าตัวแปรที่ศึกษาไม่เกิดปัญหาความเป็นพหุสัมพันธ์ร่วม (Multicollinearity) ผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์ในขั้นต่อไป

3. ผลการวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบปกติ (Enter)

3.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุระหว่างตัวแปรปัจจัยกับความเชื่อสัจย์ของนักเรียนค่ากำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุและการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F - test) ดังแสดงในตาราง 8

ตาราง 8 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุระหว่างตัวแปรปัจจัยกับความเชื่อสัจย์ของนักเรียน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Regression	4	4.727	1.182	30.859**
Residual	323	12.368	.038	
Total	327	17.094		

R = .526 R² = .276 R²_{adj} = .268

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 8 พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุระหว่างตัวแปรปัจจัยได้แก่ อึดมโนทัศน์ สัมพันธภาพในครอบครัว ความเชื่อมั่นในตนเอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความเชื่อสัจย์ของนักเรียน มีค่าเท่ากับ 0.526 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และกำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุระหว่างตัวแปรปัจจัยกับความเชื่อสัจย์ของนักเรียน มีค่าเท่ากับ 0.276 ซึ่งแสดงว่าตัวแปรปัจจัยทั้ง 4 ตัวแปรร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความเชื่อสัจย์ของนักเรียน ได้ร้อยละ 27.60

3.2 คำนวณน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยแต่ละด้านที่ส่งผลต่อความเชื่อสัจย์ของนักเรียน และการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของค่าน้ำหนักความสำคัญโดยใช้ค่าที (t-test) ดังแสดงในตาราง 9

ตาราง 9 คำนวณน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความเชื่อสัจย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก

ตัวแปร	b	β	SE _b	t	ลำดับ
(Constant)					
อึดมโนทัศน์ (X ₁)	1.815		.381	4.862**	
สัมพันธภาพในครอบครัว (X ₂)	-.202	-.123	.087	-2.321*	4
ความเชื่อมั่นในตนเอง (X ₃)	.609	.492	.066	9.235**	1
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X ₄)	.197	.131	.083	2.377*	2
	.001	.003	.018	.054	3

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 9 พบว่าค่าน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยด้านสัมพันธภาพในครอบครัว ส่งผลทางบวกต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับปัจจัยความเชื่อมั่นในตนเอง ส่งผลทางบวกต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และอัตมโนทัศน์ ส่งผลทางลบต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัจจัยด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนส่งผลต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) พบว่าสัมพันธภาพในครอบครัว ส่งผลทางบวกต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียนมากที่สุด โดยมีค่าน้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนมาตรฐาน ($\beta = 0.492$) รองลงมาคือ ปัจจัยด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งมีค่าน้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนมาตรฐาน ($\beta = 0.131$)

พิจารณากการเปรียบเทียบอิทธิพลของตัวแปรปัจจัยแต่ละตัวที่ส่งผลต่อความซื่อสัตย์ (Y) สามารถสร้างสมการทำนายได้ ดังนี้

สมการทำนายในรูปคะแนนดิบ คือ

$$HONESTY = 1.815^{**} - .202 SELF-CONCEPT^{*} + .609 FAMILY RELATIONSHIP^{**} + .197 SELF-CONFIDENCE^{*} + .001 ACHIEVEMENT$$

สมการทำนาย ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$\hat{Z}_{HONESTY} = -.123^{*} SELF-CONCEPT + .492^{**} FAMILY-RELATIONSHIP + .131^{*} SELF-CONFIDENCE + .003 ACHIEVEMENT$$

จากสมการคะแนนดิบแปลความหมายว่า ความซื่อสัตย์ของนักเรียน จะมีคะแนน 1.815 โดยที่ไม่ต้องมีปัจจัย อัตมโนทัศน์ สัมพันธภาพในครอบครัว ความเชื่อมั่นในตนเอง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

จากสมการทำนายจะพบว่า อัตมโนทัศน์ของนักเรียนที่เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้คะแนนความซื่อสัตย์ของนักเรียนลดลง .202 หน่วย เมื่อตัวแปรปัจจัยอื่นถูกทำให้คงที่ ในทำนองเดียวกัน ถ้าสัมพันธภาพในครอบครัว ความเชื่อมั่นในตนเอง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้คะแนนความซื่อสัตย์ของนักเรียน เพิ่มขึ้น .609 .197 และ .001 ตามลำดับ เมื่อควบคุมตัวแปรปัจจัยอื่นให้คงที่

ส่วนคะแนนมาตรฐาน พบว่า คะแนนมาตรฐานอัตมโนทัศน์ของนักเรียน เมื่อเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้คะแนนมาตรฐานความซื่อสัตย์ของนักเรียน ลดลง .123 เมื่อตัวแปรปัจจัยอื่นถูกทำให้คงที่ ในทำนองเดียวกัน คะแนนมาตรฐานของสัมพันธภาพในครอบครัว ความเชื่อมั่นในตนเอง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้คะแนนมาตรฐานความซื่อสัตย์ของนักเรียน เพิ่มขึ้น .492 .131 และ .003 ตามลำดับ เมื่อควบคุมตัวแปรปัจจัยอื่นให้คงที่

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยซึ่งมาจากทฤษฎีและงานวิจัย โดยตัวแปรปัจจัยซึ่งได้แก่ ด้านอัตมโนทัศน์ สัมพันธภาพในครอบครัว ความเชื่อมั่นในตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมีความมุ่งหมายสำหรับการวิจัยครั้งนี้จำนวน 2 ข้อได้แก่ 1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อัตมโนทัศน์ ความสัมพันธ์ภาพในครอบครัว และความเชื่อมั่นในตนเองกับความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดนครนายก และ 2. เพื่อศึกษาคำนำหน้ความสำคัญของปัจจัยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อัตมโนทัศน์ ความสัมพันธ์ภาพในครอบครัว และความเชื่อมั่นในตนเองกับความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดนครนายก

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดนครนายก มีจำนวน 328 คนซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบสองขั้นตอน (Two- Stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้มีจำนวน 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเบื้องต้นของนักเรียน ตอนที่ 2 แบ่งออกเป็น 4 ฉบับ ได้แก่ ฉบับที่ 1 แบบวัดความซื่อสัตย์ จำนวน 23 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 ฉบับที่ 2 แบบวัดอัตมโนทัศน์ จำนวน 17 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.64 ฉบับที่ 3 แบบวัดสัมพันธภาพในครอบครัว จำนวน 22 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.88 ฉบับที่ 4 แบบวัดความเชื่อมั่นในตนเอง จำนวน 22 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปใช้เก็บนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่วางแผนไว้ร้อยละ 20 ซึ่งผู้วิจัย ใช้เวลาในการเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 18 กุมภาพันธ์ ถึง 7 มีนาคม 2556 และได้คัดเลือกแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์จำนวน 328 ฉบับ จากนั้นนำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้และทำการหาค่าสถิติพื้นฐาน จากแบบสอบถามทุกฉบับวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุระหว่างตัวแปรปัจจัยด้านอัตมโนทัศน์ สัมพันธภาพในครอบครัว ความเชื่อมั่นในตนเอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความซื่อสัตย์ของเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F - test) การทดสอบค่าที (t -test) จากนั้นวิเคราะห์หาคำนำหน้ความสำคัญ (Beta - Weight) ของตัวแปรปัจจัยด้านอัตมโนทัศน์ สัมพันธภาพในครอบครัว ความเชื่อมั่นในตนเอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความซื่อสัตย์ของเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุและทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้การทดสอบค่าที (t - test)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยทั้ง 4 ตัวแปร ได้แก่ อึดมโนทัศน์ สัมพันธภาพในครอบครัว ความเชื่อมั่นในตนเอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความซื่อสัตย์ของนักเรียน มีค่าเท่ากับ 0.53 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งตัวแปรปัจจัยทั้ง 4 ตัวแปรร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความซื่อสัตย์ของนักเรียน ได้ร้อยละ 27.60

2. ค่าน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยด้านสัมพันธภาพในครอบครัว ส่งผลทางบวกต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับปัจจัยความเชื่อมั่นในตนเองและอึดมโนทัศน์ ส่งผลทางบวกต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัจจัยด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนส่งผลต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่าน้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) พบว่าสัมพันธภาพในครอบครัว ส่งผลทางบวกต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียนมากที่สุด โดยมีค่าน้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ 0.49 รองลงมาคือ ปัจจัยด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งมีค่าน้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ 0.13

อภิปรายผล

จากการวิจัยครั้งนี้สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัย พบว่า สัมพันธภาพในครอบครัว และความเชื่อมั่นในตนเองมีความสัมพันธ์กับความซื่อสัตย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.1 สัมพันธภาพในครอบครัว มีความสัมพันธ์กับความซื่อสัตย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด เสาวนิจ นิจอนันต์ชัย (2547: 46) ได้ศึกษาการปลูกฝังคุณธรรมความซื่อสัตย์ในชุมชนพุทธ คริสต์และอิสลามในประเทศไทย ผลการศึกษาโดยใช้การสัมภาษณ์ระดับลึกพบว่า คุณธรรมความซื่อสัตย์ที่เข้มแข็งเกิดจากการอบรมเลี้ยงดูที่ใกล้ชิดของพ่อแม่ ความรับผิดชอบและการพึ่งตนเองเร็วตั้งแต่วัยเด็ก พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ครูและพระเป็นแบบอย่าง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ อุบลรัตน์ โพธิ์โกสุม (2523: 50) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับความซื่อสัตย์ของเด็กไทย ในเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 ของเด็กในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบมีเหตุผลและแบบเข้มงวดมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความซื่อสัตย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แต่การเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยมีความสัมพันธ์ทางลบกับความซื่อสัตย์ และแจ่มจันทร์ เกียรติกุล (2531: 26-27) วิจัยพบว่า บทบาทของพ่อแม่ที่มีต่อลูก คือ การให้ความรัก ความอบอุ่น การเอาใจใส่ตั้งแต่แรกเกิด ช่วยให้ลูกเติบโตทาง

กาย จิตใจ อารมณ์ สังคมอย่างดีที่สุด จัดประสบการณ์สิ่งแวดล้อมที่ดีและอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ครอบครัวจะทำหน้าที่ได้ดีเพียงไร ขึ้นอยู่กับบรรยากาศของการอบรมเลี้ยงดูแต่ละครอบครัวสร้างขึ้นทัศนคติของพ่อแม่ในเรื่องชีวิตครอบครัวความประพฤติของพ่อแม่ที่มีต่อลูกเหล่านี้รวมกันออกมาเป็นบรรยากาศของครอบครัว ซึ่งหมายถึง วิธีการปฏิบัติที่พ่อแม่แสดงออกแก่ลูกนั่นเอง สอดคล้องกับ มุสเสน และคองเกอร์ (ษมาพร ศรีอิทยาจิต. 2548: 63; อ้างอิงจาก Musses; & Conger. 1956: 250) ศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลที่มีต่อการพัฒนาการของเด็ก พบว่า พื้นฐานพฤติกรรมของเด็ก ได้แก่ ความขยันหมั่นเพียร ความซื่อสัตย์ การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เกิดขึ้นเนื่องมาจากบรรยากาศของบ้าน ถ้าทุกคนในบ้านมีความสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกันก็จะแสดงพฤติกรรมที่ดี เป็นมิตรสามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลอื่นด้วย และวอล์คเกอร์ และเทลเลอร์ (สมาพร ภัทรพงศ์กิจ. 2551: 36; อ้างอิงจาก Walker; & Taylor. 1991: 264-286) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ลูกที่มีต่อการพัฒนาการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของลูก ผลการศึกษาพบว่า การอบรมสั่งสอนและการกระทำของพ่อแม่ ทำให้ลูกพัฒนาการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงขึ้นได้

1.2 ความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสัมพันธ์กับความซื่อสัตย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิไลลักษณ์ ทองรอด (2547: 85) ได้ศึกษา การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชนกรุงเทพมหานคร พบว่า สหสัมพันธ์คาโนนิกคอลลระหว่างชุดตัวแปรอิสระด้านการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน สัมพันธภาพในครอบครัว ความเชื่อมั่นในตนเอง กับชุดตัวแปรตามด้านความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความประหยัด ความเมตตากรุณา ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และความกตัญญู ซึ่งสัมพันธภาพในครอบครัว และความเชื่อมั่นในตนเอง ส่งผลต่อความซื่อสัตย์ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับแอรวิสัน (จารุวรรณ อำนวยสมบัติ. 2545: 54; อ้างอิงจาก Arrison. 1999) ได้ศึกษาองค์ประกอบของการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของ Temple University ในภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ของนักเรียนที่มีผลการเรียนดีและไม่ดี จากการใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์พบว่าความเชื่อมั่นในตนเองของนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มเกิดขึ้นขณะเรียนในระดับปัจจุบัน ไม่เกี่ยวข้องกับพื้นฐานและประสบการณ์เดิมก่อนเข้าเรียน

2. อัจฉริยะ มีความสัมพันธ์กับความซื่อสัตย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรธณวิดี จันทร์ราช (2544: 73) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่ออัจฉริยะของนักเรียนที่มีพฤติกรรมผิวดินัย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวกับอัจฉริยะ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ปัจจัยด้านสื่อสารมวลชนกับอัจฉริยะมีความสัมพันธ์

กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของจານูรัตน์ เก็บบุญเกิด (2534: 58) ได้ศึกษาเปรียบเทียบมโนทัศน์ทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 3 ปี การศึกษา 2553 โรงเรียนห้วยกะปิ อ.เมือง จ.ชลบุรี จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 30 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แผนการสอนเกี่ยวกับจริยธรรมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตโดยการใช้ หุ่นมือ แผนการสอนเกี่ยวกับจริยธรรมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตโดยการใช้เกม และแบบวัดมโนทัศน์ ทางจริยธรรมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยการใช้หุ่นมือและการใช้เกมมีมโน ทัศน์ทางจริยธรรมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตหลังการสอนสูงกว่าก่อนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งมีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่สอดคล้องกับ งานวิจัยของ กฤตรินทร์ นิมทองคำ (2542: 106-107) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์ของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความซื่อสัตย์ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ฐานะทาง เศรษฐกิจของผู้ปกครองสูง อาชีพอื่น ๆ ของผู้ปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางด้านลบ กับความซื่อสัตย์ของนักเรียน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนต่ำ ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองปานกลาง อาชีพค้าขายของผู้ปกครอง ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของสไบชิต พูลนวม (2523: 46) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความซื่อสัตย์กับความรู้สึกรับผิดชอบ ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ความรู้สึก รับผิดชอบและความซื่อสัตย์มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อ แยกตามเพศแล้ว นักเรียนหญิงมีความรับผิดชอบและความซื่อสัตย์สูงกว่านักเรียนชาย อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อแยกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์การ เรียน สูง มีความรับผิดชอบและความซื่อสัตย์สูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของทิพวรรณ ลิ้มสุขนิรันดร์ (2535: 127) ได้ศึกษา ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียน พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและต่ำอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .001 และงานวิจัยของวิวัฒน์ อิศวาณิชย์ (2523: 55) พบว่า วินัยในตนเองกับความ ซื่อสัตย์มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูงจะมีวินัยในตนเอง และความซื่อสัตย์สูงกว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของอนุศักดิ์ จินดา (2548: 102) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย จังหวัดสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรสาเหตุที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมมากที่สุด คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รองลงมาคือ การอบรมเลี้ยงดู และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

พบว่า ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของโตเฮอที (สมาพร ภัทรพงศ์กิจ. 2551: 35; อ้างอิงจาก Dougherty. 1966: 110) ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของการจัดการในการปฏิบัติงานของนักวิทยาศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่มีความรับผิดชอบสูงจะมีความซื่อสัตย์มาก ซึ่งจะพบในเด็กที่ประสบความสำเร็จในการเรียน และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ริงเนสส์ (สุมาลี ภูผาลา. 2547: 22; อ้างอิงจาก Nabors. 1975: 3241-A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสุขภาพจิตภายในโรงเรียนกับนักเรียนเกรดเก้า พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีปัญหาทั้งด้านครอบครัว และโรงเรียน นอกจากนี้มีพฤติกรรม คือ ขัดขืน มีความพลุ่งพล่านทางอารมณ์ และมีอาการโรคประสาทมากกว่าพวกที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะเป็นคนที่มีความรับผิดชอบ ควบคุมตนเองได้ มีความสัมพันธ์ที่ดีกับครู ส่วนคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำเป็นคนขี้เกียจ มีความสัมพันธ์กับคนอื่นไม่ดี มีความสับสนวุ่นวายใจ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฮาร์ทชอร์น และเมย์ (กฤตรินทร์ นิมทองคำ. 2542: 22; อ้างอิงจาก Thompson. 1952: 515; citing Hartshorne; & May. 1928) ได้ศึกษาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการศึกษาพบว่าเด็กฉลาดจะซื่อสัตย์สุจริตมากกว่าเด็กไม่ฉลาด และเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะมีความซื่อสัตย์มากกว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคะแนนจากการเรียนมีความสัมพันธ์กันทางบวกกับคะแนนความซื่อสัตย์ เด็กชายและเด็กหญิงมีความซื่อสัตย์ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัย พบว่า สัมพันธภาพในครอบครัว ความเชื่อมั่นในตนเอง และอัตมโนทัศน์ ส่งผลทางบวกต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ดังนั้น เป็นแนวทางในการปลูกฝังให้นักเรียนเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์ ดังนี้

1.1 ทางด้านครอบครัว มีความสำคัญมากที่ช่วยส่งเสริมนักเรียน ช่วยปลูกฝังเรื่องความซื่อสัตย์ของนักเรียน การให้ความรัก ความอบอุ่น มีเหตุผล ยอมรับความสามารถและความคิดเห็น ส่งเสริมให้อิสระในการตัดสินใจ หรือแก้ปัญหาด้วยตัวเอง และให้ความร่วมมือในโอกาสสมควร การอบรมสั่งสอน การดูแลเอาใจใส่ ให้ความสนใจในตัวเด็ก การประพฤติตนเป็นแบบอย่าง สภาพแวดล้อม และความสัมพันธ์ของคนในครอบครัวด้วยกัน การให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดูแลและพัฒนาคุณธรรมของนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการดูแลและติดตาม เป็นกิจกรรมร่วมมือกับผู้ปกครองพัฒนาคุณธรรมนักเรียน เช่น การอบรมเลี้ยงดู สั่งสอนด้วยวาจา การกระทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี การจัดแผนพัฒนาคุณธรรมนักเรียนรายบุคคลกับผู้ปกครอง การขอข้อมูลผู้ปกครองเพื่อพัฒนาคุณธรรมนักเรียน เป็นต้น

1.2 ทางด้านโรงเรียน ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับวัย เน้นการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติด้วยตนเอง เพื่อให้เจอกับประสบการณ์โดยตรง เด็กสามารถแยกแยะได้ระหว่างสิ่งที่ถูกกับสิ่งที่ผิด สามารถเข้าใจได้ถูกต้องและนำไปสู่การพัฒนาได้ดี กิจกรรมส่งเสริมความซื่อสัตย์ เช่น การรณรงค์การไม่ทุจริต กิจกรรมของหยาดได้คืน การมอบรางวัลนักเรียนซื่อสัตย์ กิจกรรมประกวดคุณธรรมดีเด่นโรงเรียนเขตชูเกียรตินักเรียนที่มีความประพฤติดี

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม เช่น ลักษณะชุมชนชุมชน สภาพแวดล้อมที่อยู่ การอบรมเลี้ยงดู การจัดการเรียนการสอนที่ช่วยส่งเสริมความซื่อสัตย์ เพื่อศึกษาว่ามีตัวแปรใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับความซื่อสัตย์ของนักเรียน เนื่องจากงานวิจัยในครั้งนี้ตัวแปรปัจจัยสามารถอธิบายความแปรปรวนของความซื่อสัตย์ได้เพียงร้อยละ 27.60

2.2 จากตัวแปรที่ผู้วิจัยทำการศึกษาในครั้งนี้ ควรนำไปศึกษาในเชิงลึกเพื่อให้ได้ตัวแปรปัจจัยบางตัวเป็นต้นเหตุของตัวแปรปัจจัยตัวอื่น ดังนั้นควรมีการศึกษาตัวแปรปัจจัยต่าง ๆ ในรูปแบบของความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Path Analysis) เพื่อค้นหาลักษณะความสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมของตัวแปรปัจจัยกับความซื่อสัตย์

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กรองแก้ว นายสภาวะธรรม. (2541). *สารานุกรมพฤติกรรมเด็ก*. กรุงเทพฯ: ต้นธรรม.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.๒๕๕๑*. กรุงเทพฯ: ชุมชน สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2541). *แนวคิดและนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ: พื้นฐานการปฏิรูปการศึกษา เพื่อประชาชน*. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- กฤตรินทร์ นิมทองคำ. (2542). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ กรุงเทพมหานคร*. ปริญญาโท กศ.ม. (จิตวิทยา การศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กัญญา คงคานนท์. (2534, กุมภาพันธ์). "การปลูกฝังคุณธรรมในเด็กเล็ก: ความซื่อสัตย์" *ศึกษา กทม.* 14(5): 6-9.
- กันต์ฤทัย คลังพหล. (2546). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับอัตมโนทัศน์ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี*. ปริญญาโท กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กิติพัฒน์ นนทบุรีมะดุลย์. (2530). *พื้นฐานทางทฤษฎีสังเคราะห์*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กุหลาบ รัตนสังข์ธรรม; และคณะ. (2538). *สัมพันธ์ภาพในครอบครัวกับปัญหาเสพติดและพฤติกรรม ทางเพศของนักเรียนระดับอาชีวศึกษาในภาคตะวันออก*. กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย.
- ขวัญรัก สุขสมหทัย. (2547). *พฤติกรรมการทำงานในหน่วยงานให้บริการประชาชนภาครัฐที่มี แนวโน้มความไม่ซื่อสัตย์ในการทำงาน*. การศึกษาวิจัยหลักสูตรมหาบัณฑิตทางการบริหาร สังคม. มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- ขัตติยา กรรณสูต; และคนอื่น ๆ. (2547). *คุณธรรมพฤติกรรมความซื่อสัตย์ของคนไทย*. รายงานการ วิจัย. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ(ป.ป.ช.).

- ครองสิน มิตะทัง. (2548). การศึกษาตัวแปรสภาพแวดล้อมในครอบครัว ลักษณะของครู และลักษณะของนักเรียนที่ส่งผลต่อความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดนครพนม. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จันทจิรา เสถียร. (2551). การศึกษาความถนัดทางการเรียนด้านภาษา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความเชื่อมั่นในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และการอบรมสั่งสอนของครูที่ส่งผลต่อความสามารถในการแก้ปัญหาในชีวิตของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จันทิรา ปัทมินทร; และอมรกุล อินโชนานนท์. (2537). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อครอบครัว. จุลสาร ศูนย์วิทยาจักร.
- จามรรัตน์ เก็บบุญเกิด. (2534). การเปรียบเทียบมโนทัศน์ทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยการใช้หุ่นมือกับการใช้เกม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(การประถมศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- จารุวรรณ อำนวยสมบัติ. (2545). การเปรียบเทียบความสามารถทางการเรียนและความเชื่อมั่นในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาอังกฤษต่ำ โดยได้รับการสอนด้วยการเรียนรู้ภาษาชุมชน ประกอบการจัดกิจกรรมแบบ CIRC กับการสอนแบบเดิม. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จิตรา เมฆะ. (2529). ปัญหาการปฏิบัติงานของครูวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การสอนวิทยาศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- จิราภรณ์ ชังดวงจิตร. (2552). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับเจตคติต่อเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของนักเรียนหญิงช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม.(การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- แจ่มจันทร์ เกียรติกุล. (2531). การศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันอยู่ในชั้นเรียนของครูที่มีพฤติกรรมทางวาจาและท่าทางแตกต่างกัน. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ฉันทนา ภาคบงกช. (2533, มีนาคม). "เทคนิคการพัฒนาความเชื่อมั่นและความคิดสำหรับเด็กปฐมวัย". เอกสารการประชุมเชิงปฏิบัติการ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- ชนาธิป ชินะนาวิน. (2546). การศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับค่านิยมด้านการประหยัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยการวิเคราะห์เชิงเส้น. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชมพูนุช สิริพรหมภักท. (2539). ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อมั่นในตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเองและความวิตกกังวลของนักเรียนศึกษาชั้นปีที่ 1 ประกาศนียบัตรสาธารณสุขศาสตร์ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- ชูชัย สมितिไกร. (2530). "การจัดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาอัตมโนทัศน์ในเยาวชน." วารสารแนะแนว. 21(108): 65 – 74; ธันวาคม 2529 – มกราคม 2530.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2550). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: ไทเนรมิตกิจอินเตอร์ โปรดักส์ชิฟ.
- ดรุณี ขอเจริญ. (2547). ปัจจัยที่ส่งผลต่ออัตมโนทัศน์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ดวงกมล พรหมชัย. (2553). ปัจจัยบางประการด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลและด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อทักษะชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน. (2534). พฤติกรรมศาสตร์ เล่ม 2: จิตวิทยาจริยธรรมและจิตวิทยาภาษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- (2538). ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม การวิจัยและการพัฒนาบุคคล. กรุงเทพฯ: โครงการส่งเสริมเอกสารวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ดิเรก พรสีมา. (2543). ปฏิรูปการศึกษาไทยทำอย่างไร. กรุงเทพฯ: ส. รุ่งทิพย์ ออฟเซ็ท.
- ทิพวรรณ ลิ้มสุขนรินทร์. (2535). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ธนาบดี ท่าใหญ่. (2544). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยวิธีการตามแนวอริยสัจและวิธีสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- นงเยาว์ จุลชาติ. (2535). รายงานการวิจัย เรื่อง ลักษณะบางประการของครอบครัวที่มีผลต่อการเจ็บป่วยทางจิต. กรุงเทพฯ: กระทรวงสาธารณสุข.
- นฤมล อึ้งเจริญ. (2552). การศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างปัจจัยบางประการกับการเรียนรู้ในชั้นเรียนอย่างมีความสุขของชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มกรุงเทพมหานคร. สังกัดกรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญเชิด ภิญโญนันตพงษ์. (2545). ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือสำหรับการประเมินการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- บุรุษย์ ศิริมหาสาร. (2546). เทคนิคการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์. กรุงเทพฯ: บิ๊ค พอยท์.
- ประเทิน มหาจันทร์. (2510). คู่มืออบรมนักเรียน. โรงเรียนสาธิตพิบูลบำเพ็ญ วิทยาลัยวิชาการ บางแสน.
- ประภัสสร สุขชื่น. (2539). การศึกษาคุณภาพของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเชื่อมั่นในตนเองระหว่างรูปแบบมาตรฐานทิศทางเลือกทางเดียว (Unipolar) และมาตรฐานเลือกสองทาง (Bipolar). วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประภาศรี สีหอำไพ. (2543). พื้นฐานการศึกษาทางศาสนาและจริยธรรม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรียา ตันวิพัฒน์. (2544). การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาอุตสาหกรรม. วิทยานิพนธ์. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ. ถ่ายเอกสาร.
- ปิ่น มุฑากันต์. (2534). ประมวลศัพท์ 6 ศาสนา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สารมวลชน.
- พรวณวีดี จันทราช. (2544). ปัจจัยที่ส่งผลต่ออัตมโนทัศน์ของนักเรียนที่มีพฤติกรรมผิดวินัยระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.

- พรรณี (ชูชัย) เจนจิต. (2539). *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: ต้นอ่อนแถมมี.
- (2538). *จิตวิทยาพื้นฐานเพื่อการแนะแนว*. กรุงเทพฯ: สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย.
- (2541). "อ้อมโนทัศน์," เอกสารการสอนชุดวิชาจิตวิทยาและสังคมวิทยาพื้นฐาน
การแนะแนว เล่ม 1. หน่วยที่ 4. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี: สาขาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). *วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไพไลลักษณ์ ทองรอด. (2547). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับคุณธรรม
จริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน
กรุงเทพมหานคร*. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- แพงศรี ราชพรหมมา. (2541). *ศึกษามผลการใช้กลุ่มฝึกฝนความไวในการรับรู้ที่มีต่ออ้อมโนทัศน์ของ
นักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
จังหวัดนครปฐม*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัย
นเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- ไพศาล หวังพานิช; และสำเร็จ บุญเรืองรัตน์. (2533). *เทคนิคการสอน : การสร้างเครื่องมือวัดผล
การศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. กรุงเทพฯ: ฝ่ายโสตทัศนศึกษา สำนักหอสมุดกลาง
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มยุรี ศรีชัย. (2546). *เทคนิคการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง*. กรุงเทพฯ: จี. เจ. พรินติ้ง.
- มานะ พวงความสุข. (2536). *ผลของการฝึกความรู้สึกไว ที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเอง ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหาดอมราอักษรลักษณ์วิทยา จังหวัดสมุทรปราการ*. ปรินิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มาริษา นาคทับที. (2541). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมผู้นำแบบประชาธิปไตยของนิสิตคณะ
วิศวกรรมศาสตร์วิทยาลัยการชลประทานจังหวัดนนทบุรี*. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยา
การศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เมธี โพธิพัฒน์. (2523). *ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์ และความซื่อสัตย์
ของเด็กไทย*. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.

- รลิตา กุดแถลง. (2550). *ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับความซื่อสัตย์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนนครรักษ์ จังหวัดนครนายก*. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- รัฐจวน คำวชิรพิทักษ์. (2539). “การรับรู้และอึดทนในทัศนคติกับการวัดและประเมินผลการศึกษา,” เอกสารการสอนชุดวิชาจิตวิทยาและสังคมวิทยาพื้นฐานเพื่อการประเมินผลการศึกษา เล่ม 1. หน่วยที่ 5. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รัตนา ทองล้วน. (2541). *ความซื่อสัตย์กับเจตคติแบบเชื่ออำนาจภายใน – ภายนอกตน ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2539). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.
- รุจิรี ภู่อารยะ. (2541). *แบบเรียนแนวหน้าชุดพัฒนากระบวนการสร้างเสริมลักษณะนิสัย*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- ล้วน สายยศ; และ อังคณา สายยศ. (2542). *เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: สุริยสาส์น.
- (2543). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วาทีณี อึ้งเกลี้ยง. (2552). *ปัจจัยที่ส่งผลต่ออึดทนในทัศนคติของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนบ้านค่ายอำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- วิทยา นาควัชระ. (2537). *หมอวิทยาช่วยแก้ปัญหาการเลี้ยงดูและวัยรุ่น*. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาตนเอง และนักบริหาร.
- วินัย ไมถึง. (2548). *ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จังหวัดอุบลราชธานี*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (วิจัยและประเมินผลการศึกษา). อุบลราชธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. ถ่ายเอกสาร.
- วิวัฒน์ อัคราณิษฐ์. (2523). *ความสัมพันธ์ระหว่างวินัยในตนเองกับความซื่อสัตย์ของเด็กไทย*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ศรัญญา ไพรวรรณ์. (2543). ผลของการใช้หนังสือการ์ตูนที่ดำเนินเรื่องโดยตัวเอกที่นักเรียนคุ้นเคย และพึงพอใจต่อมโนทัศน์ทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(เทคโนโลยีทางการศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- ศิรินันท์ วรรัตนกิจ. (2545). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความรับผิดชอบ ต่อตนเองและส่วนรวมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีวิเคราะห์แบบสหสัมพันธ์ คาโนนิคัล. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริพร สุวรรณเทศ. (2541). การศึกษาเปรียบเทียบสัมพันธภาพในครอบครัว เด็กออทิสติก เด็ก ปัญญาอ่อนและเด็กปกติ. กรุงเทพฯ: กรมสุขภาพจิต.
- ศิริพรรณ เจริญใจ. (2552). การพัฒนาคุณธรรม 8 ประการ ระดับปฐมวัยโดยการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(หลักสูตรและการสอน). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- ชมาพร ศรีธิทยาจิต. (2548). การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดนครนายก. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สบโชค พูลนวม. (2523). ความสัมพันธ์ระหว่างความซื่อสัตย์สุจริตกับความรับผิดชอบ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมภาพ ประยูรรัตน์. (2551). ผลการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมที่มีต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- สมภาพ ภัทรพงศ์กิจ. (2551). ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้เรียนและการอบรมเลี้ยงดูที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในกลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมิต อาชวนิจกุล. (2543). การพัฒนาตนเอง. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.

- สวนา พรพัฒน์กุล. (2520). *ความสำนึกในหน้าที่พลเมืองของเด็กไทย : รายงานการวิจัยฉบับที่ 22*.
กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สัจจา ประเสริฐกุล. (2551). *การศึกษาเชิงเปรียบเทียบคุณลักษณะการคิดเชิงบวกของนักเรียนช่วง
ชั้นที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ที่มีระดับอัตถิภาวนิยมและ
ประสบการณ์ชีวิตแตกต่างกัน*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สายสุรี จุติกุล. (2540). *การพัฒนาครอบครัว*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดนายกรัฐมนตรี.
- (2542). *Helt : กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- สีปพนนท์ เกตุทัต. (2541, กันยายน – ตุลาคม). *การบรรลุการพัฒนาคนในสถานการณ์ปัจจุบันและ
อนาคต*. 5(29): 64-66.
- สิริวรรณ ตะรุสานนท์. (2542). *การศึกษาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการ
แก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาโดยการจัดกิจกรรมการ
สอนแบบ 4 MAT กับการจัดกิจกรรมการสอนวิธีการทางวิทยาศาสตร์*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.
(การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุชุม มูลเมือง. (2539). *ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น : การวิเคราะห์
รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ด. (ประชากรศึกษา). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- สุดารัตน์ สีทองวัฒนา. (2549). *คู่มือพัฒนาความซื่อสัตย์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2*. สารนิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- สุทธาภา โชติประดิษฐ์. (2537). *การศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรม
ศิลปะสร้างสรรค์ และการเล่นตามมุมที่ได้ริเริ่มกิจกรรมอิสระในกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่*.
ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุมาลี ภูผาลา. (2547). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดธาตุทอง เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2537). *จิตวิทยาการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุวณี เชื้อกุล. (2548). *การใช้กิจกรรมจากโปรแกรมการศึกษาคุณค่าเพื่อชีวิต (Living Values : Education Program) ที่มีผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กอายุ 5-6 ปี*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การจัดการเรียนรู้). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร. ถ่ายเอกสาร.
- สุวลัย พันธโยธี. (2552). *หลักธรรมกับชีวิต*. สืบค้นเมื่อ 17 กรกฎาคม 2552, จาก, <http://www.suwalaiporn.com/>
- สุวิทย์ หิรัญยานนท์; และคนอื่นๆ. (2540). *พจนานุกรมศัพท์การศึกษา*. กรุงเทพฯ: โอ.คิว.บุ๊คเซนเตอร์.
- เสาวนิจ นิจอนันต์ชัย. (2547). *การปลูกฝังคุณธรรมความซื่อสัตย์ชุมชนพุทธ คริสต์ อิสลาม*. กรุงเทพฯ: เพ็ญฟ้า.
- อนุศักดิ์ จินดา. (2548). *ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดสระบุรี*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.(การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อโนมา ชันพันธ์. (2548). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศรีบุญยานนท์ จังหวัดนนทบุรี*. วิทยานิพนธ์ ศป.ม.(พัฒนาสังคม) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- อรรวรรณ พาณิชปฐมพงศ์. (2542). *ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับพฤติกรรมการมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.(การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- อัจฉรา สุขารมณ; และอรพินท์ ชูชม. (2530). *การศึกษาเปรียบเทียบนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติ*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อารยา สุวะมาตย์. (2540). *การวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.(การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อิสรา อารวรรณ์. (2540). *ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัว การสนับสนุนทางสังคมและปัจจัยทางชีวสังคม กับความสามารถในการดูแลสุขภาพของตนเองของผู้สูงอายุ ในชมรมผู้สูงอายุ โรงพยาบาลสังกัดสำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.(สุขศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

อุบลรัตน์ โปธิโกสุม. (2523). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูและความซื่อสัตย์ของเด็กไทย*. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

Austin, Ann M. Berghout. (1986). A comparison of honesty for home care, day care, and preschool children. *Research reports*. 143,20.

Bandura, A. (1977). *Social Learning Theory*. Englewood Cliffs. New Jersey: Prentice-Hall.

Blair, Glenn Myers. (1968). *Educational Psychology*. New York: The Macmillan Company.

Burton, Roger. (1976). "Honesty and Dishonesty," in *Moral Development and Behavior*.

Edited by Thomas Lickona New York: Holt, Rinehart and Winston.

Denis Lawrence. (2000). *Buliding Swlf-Esteem with Adult Learn*. London Paul Chapman.

Journal: Available.

Dougherty, Richard M. (1966). *Scientific Management of Library Operation*. New York:

Scarecrow.

Frances. L.; & Louise, Bates Ames. (1955). *Child Behavior*. New York: Harper & Brothers.

Good, Carter V. (1973). *Dictionary of Education*. 3rd ed. New York: McGraw-Hill.

Hurlock, Elezebeth B. (1978). *Adolescence Development*. 2nd ed: McGraw-Hill.

Jones, V. (1954). "Character Development in Children , an Objective Approach in L.

Camichael (Ed.), "*Nanual of Psychological Review*. New York: wiley.

Lickona, Thomas. (1976). "Reescarch on Piagat's Theory of Moral Development," *Moral*

Development and behavior Theory. Research and Social Issues. New York: Holt, Rinchart and Winston.

Musses, Paul Henry; & Conger, Janeway John. (1956). *Child Development and Personality*.

New York: Harper & Brothers.

Pedhazur, Elazar J. (1997). *Multiple Regression in Behavioral Research*. Explanation and

Prediction: Harcourt Brace College Publishers.

Ringness, Thomasl A. (1968). *Mental Health in the School*. New York: Random House.

Rogers, Carl R. (1951). *Clien-Centered Therapy*. Boston: Houghton Mifflin C.

Thompson, Gorge G. (1952). *Child Psychology : Growth Trends in Psychological*

Adjdtment. Boston: Houghtom Mifflin Company

Tillman, D. (2000). *Living Values Activities for Children Ages 8-14*. Deerfield, FL :HCI.

Walker, Lawrence J.; & John H. Taylor. (1991, April.). "Interactions and the Development of Moral Reasoning." *Child Development*. 62(2): 264-283.

Wright, John D. (1975). *The Psychology of Moral Behavior*. London: Penguin Books.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

อาจารย์ ดร.อรอุมา เจริญสุข	ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อาจารย์ ดร. วิไลลักษณ์ ลังกา	ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อาจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง	ภาควิชาการแนะแนวจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อาจารย์ ดร.ศรชิต แสนอุบล	ภาควิชาการแนะแนวจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อาจารย์ ดร.ยุวี ผลพันธิน	ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคผนวก ข
คุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

ตาราง 10 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดอัถมโนทัศน์

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	IOC	การพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	0	1	1	1	1	4	0.80	คัดเลือกไว้ใช้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
6	0	1	1	1	1	4	0.80	คัดเลือกไว้ใช้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
10	0	1	1	1	1	4	0.80	คัดเลือกไว้ใช้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
12	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
13	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
14	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
15	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
16	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
17	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
18	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
19	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
20	0	1	0	0	1	2	0.40	ตัดทิ้ง
21	1	1	1	0	1	4	0.80	คัดเลือกไว้ใช้
22	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
23	0	1	1	1	1	4	0.80	คัดเลือกไว้ใช้

ตาราง 11 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดสัมพันธภาพในครอบครัว

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	IOC	การพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
3	1	1	0	1	1	4	0.80	คัดเลือกไว้ใช้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
8	1	1	0	1	1	4	0.80	คัดเลือกไว้ใช้
9	1	1	0	1	1	4	0.80	คัดเลือกไว้ใช้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
12	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
13	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
14	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
15	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
16	1	1	0	1	1	4	0.80	คัดเลือกไว้ใช้
17	1	1	0	1	1	4	0.80	คัดเลือกไว้ใช้
18	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
19	1	1	1	1	0	4	0.80	คัดเลือกไว้ใช้
20	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
21	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
22	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
23	1	1	1	0	0	3	0.60	คัดเลือกไว้ใช้
24	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้

ตาราง 12 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดความเชื่อมั่นในตนเอง

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	IOC	การพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
7	1	1	0	1	1	4	0.80	คัดเลือกไว้ใช้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
12	0	1	0	1	1	3	0.60	คัดเลือกไว้ใช้
13	0	1	1	1	0	3	0.60	คัดเลือกไว้ใช้
14	0	1	0	1	0	2	0.40	ตัดทิ้ง
15	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
16	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
17	-1	1	1	1	1	3	0.60	คัดเลือกไว้ใช้
18	1	1	0	1	1	4	0.80	คัดเลือกไว้ใช้
19	-1	1	1	1	1	3	0.60	คัดเลือกไว้ใช้
20	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
21	1	1	0	1	1	4	0.75	คัดเลือกไว้ใช้
22	1	1	-1	1	1	3	0.60	คัดเลือกไว้ใช้
23	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้

ตาราง 13 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดความซื่อสัตย์

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	IOC	การพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	0	1	1	1	1	4	0.80	คัดเลือกไว้ใช้
2	1	1	-1	1	1	3	0.60	คัดเลือกไว้ใช้
3	1	1	-1	1	1	3	0.60	คัดเลือกไว้ใช้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
5	1	0	1	1	1	4	0.80	คัดเลือกไว้ใช้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
9	1	1	-1	1	1	3	0.60	คัดเลือกไว้ใช้
10	1	0	1	0	1	3	0.80	คัดเลือกไว้ใช้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
12	1	1	0	1	1	4	0.80	คัดเลือกไว้ใช้
13	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
14	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
15	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
16	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
17	0	1	1	1	1	4	0.80	คัดเลือกไว้ใช้
18	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
19	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
20	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
21	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
22	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
23	1	1	1	1	1	5	1.00	คัดเลือกไว้ใช้
24	1	0	1	1	1	4	0.80	คัดเลือกไว้ใช้

ตาราง 14 ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบวัดอัตถิภาวนิยมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก

ข้อ	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก	ผลการ พิจารณา
1.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าจะต้องทำการบ้านทุกวิชาให้ได้ถูกต้อง	0.25	ผ่านเกณฑ์
2.	ข้าพเจ้าสามารถที่จะทำความเข้าใจบทเรียนที่ครูสอนได้ทุกวิชา	0.70	ผ่านเกณฑ์
3.	ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองมีทักษะทางด้านการพูดดีกว่าเพื่อนบางคน	0.38	ผ่านเกณฑ์
4.	ข้าพเจ้าสามารถทำการบ้านวิชาคณิตศาสตร์ได้ด้วยตนเองโดยไม่จำเป็นต้องปรึกษาเพื่อน	0.55	ผ่านเกณฑ์
5.	ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองสามารถจำสูตรคณิตศาสตร์ได้แม่นยำ	0.60	ผ่านเกณฑ์
6.	ข้าพเจ้าชอบประดิษฐ์สิ่งของที่แตกต่างจากเพื่อน ๆ	0.12	ตัดทิ้ง
7.	ถ้ามีเวลาว่างข้าพเจ้าชอบใช้เศษวัสดุมาประดิษฐ์เป็นของใช้ต่าง ๆ	0.23	ผ่านเกณฑ์
8.	ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองเป็นคนสุภาพอ่อนน้อม	0.51	ผ่านเกณฑ์
9.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองมีท่าทางสง่างาม	0.32	ผ่านเกณฑ์
10.	ข้าพเจ้าเป็นคนแต่งกายทันสมัย	0.37	ผ่านเกณฑ์
11.	ข้าพเจ้ากังวลใจเรื่องรูปร่างหน้าตาของข้าพเจ้า	0.26	ผ่านเกณฑ์
12.	ข้าพเจ้าสามารถเล่นกีฬาได้หลายประเภท	0.19	ตัดทิ้ง
13.	ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองเป็นคนอ่อนแอ	0.37	ผ่านเกณฑ์
14.	ข้าพเจ้าสนิทสนมกับเพื่อนเพศเดียวกันได้รวดเร็ว	0.01	ตัดทิ้ง
15.	ข้าพเจ้ามักขัดแย้งกับเพื่อนเพศเดียวกัน	0.36	ผ่านเกณฑ์
16.	ข้าพเจ้าสามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนต่างเพศได้ดี	0.62	ผ่านเกณฑ์
17.	เพื่อนต่างเพศส่วนใหญ่เป็นมิตรกับข้าพเจ้า	0.42	ผ่านเกณฑ์
18.	ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองเป็นคนเก่งในสายตาผู้ปกครอง	0.17	ตัดทิ้ง
19.	ข้าพเจ้ากับผู้ปกครองมีความคิดเห็นขัดแย้งกัน	0.28	ผ่านเกณฑ์
20.	ข้าพเจ้าพร้อมที่จะพูดปด ถ้าคำพูดปดนั้นจะช่วยให้ข้าพเจ้าได้รับประโยชน์	0.14	ตัดทิ้ง
21.	ข้าพเจ้าไม่แสดงอาการโกรธให้คนอื่นเห็น	0.46	ผ่านเกณฑ์
22.	ข้าพเจ้าจะแสดงอาการโกรธออกมาทันทีที่รู้สึกไม่พอใจ	0.56	ผ่านเกณฑ์

มีข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์และคัดเลือก ทั้งหมด 17 ข้อ

ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.23 ถึง 0.70

ค่าความเชื่อมั่น คือ 0.64

ตาราง 15 ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบวัดสัมพันธภาพในครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก

ข้อ	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก	ผลการ พิจารณา
1.	ในวันหยุดครอบครัวของข้าพเจ้าจะใช้เวลาอยู่ด้วยกัน	0.41	ผ่านเกณฑ์
2.	ครอบครัวของข้าพเจ้าร่วมรับประทานอาหารเย็นพร้อมกัน	0.45	ผ่านเกณฑ์
3.	ครอบครัวของข้าพเจ้าดูโทรทัศน์ร่วมกัน	0.60	ผ่านเกณฑ์
4.	เมื่อมีปัญหาในการเรียน ข้าพเจ้าปรึกษาบุคคลในครอบครัวได้	0.27	ผ่านเกณฑ์
5.	ข้าพเจ้าขออนุญาตผู้ปกครองเมื่อออกไปธุระนอกบ้าน	0.60	ผ่านเกณฑ์
6.	บิดามารดา หรือผู้ปกครอง ไม่มีเวลาว่างสำหรับข้าพเจ้า	0.47	ผ่านเกณฑ์
7.	ผู้ปกครองเอาใจ ใส่ ทุกข์-สุข และให้กำลังใจข้าพเจ้าเสมอ	0.83	ผ่านเกณฑ์
8.	ผู้ปกครองไม่สนใจเวลากลับบ้านของข้าพเจ้า	0.57	ผ่านเกณฑ์
9.	ข้าพเจ้าไม่ปรึกษากับผู้ปกครองเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัว	0.58	ผ่านเกณฑ์
10.	เมื่อกลับบ้านข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อกว่าที่ต้องอยู่ร่วมกับผู้ปกครอง	0.67	ผ่านเกณฑ์
11.	ในครอบครัวของข้าพเจ้ามักจะมีทะเลาะกัน	0.42	ผ่านเกณฑ์
12.	ข้าพเจ้าจะตัดสินใจไปเที่ยวกับเพื่อนแม้ว่าผู้ปกครองจะไม่อนุญาต	0.57	ผ่านเกณฑ์
13.	ข้าพเจ้าเชื่อฟังที่ผู้ปกครองสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อน	0.66	ผ่านเกณฑ์
14.	ข้าพเจ้าได้ตอบผู้ปกครองทันที เมื่อรู้สึกไม่พอใจ	0.57	ผ่านเกณฑ์
15.	ข้าพเจ้าไม่พอใจเมื่อถูกผู้ปกครองถามเรื่องส่วนตัว	0.63	ผ่านเกณฑ์
16.	ผู้ปกครองพูดคุยหรืออบรมสั่งสอนข้าพเจ้าในเรื่องการวางตัวที่เหมาะสมกับเพื่อนต่างเพศ	0.72	ผ่านเกณฑ์
17.	ผู้ปกครองพูดคุยและแนะนำการมีพฤติกรรมทางเพศที่ถูกต้องและไม่ถูกต้องแก่ข้าพเจ้า	0.36	ผ่านเกณฑ์
18.	ข้าพเจ้ากับพี่ ๆ น้อง ๆ ชอบเล่นกีฬาด้วยกัน	0.08	ตัดทิ้ง
19.	ข้าพเจ้าไม่มีความลับปิดบังบุคคลในครอบครัว	0.69	ผ่านเกณฑ์
20.	ในวันหยุดครอบครัวของข้าพเจ้าจะไปเที่ยวพักผ่อนด้วยกัน	0.17	ตัดทิ้ง
21.	ผู้ปกครองสนใจการเข้าร่วมกิจกรรมที่ข้าพเจ้าปฏิบัติที่โรงเรียน	0.32	ผ่านเกณฑ์
22.	ผู้ปกครองใส่ใจซักถามเกี่ยวกับการเรียนของข้าพเจ้า	0.64	ผ่านเกณฑ์
23.	สมาชิกในครอบครัวข้าพเจ้าใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา	0.64	ผ่านเกณฑ์
24.	เมื่อข้าพเจ้ามีปัญหาจะได้รับความช่วยเหลือจากสมาชิกในครอบครัว	0.77	ผ่านเกณฑ์

มีข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด 22 ข้อ

ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.27 ถึง 0.83

ค่าความเชื่อมั่น คือ 0.88

ตาราง 16 ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบวัดความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก

ข้อ	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก	ผลการ พิจารณา
1.	ข้าพเจ้าเชื่อว่างานที่ตนเองทำจะได้รับความสำเร็จเป็นอย่างดี	0.56	ผ่านเกณฑ์
2.	ในขณะที่เรียนข้าพเจ้ากลัวว่าครูจะเรียกให้ข้าพเจ้าตอบคำถาม	0.81	ผ่านเกณฑ์
3.	ข้าพเจ้าไม่ชอบโต้แย้งกับคนอื่น ๆ เพราะกลัวคนอื่นจะไม่เห็นด้วย	0.47	ผ่านเกณฑ์
4.	ข้าพเจ้ารู้สึกตื่นเต้นหากต้องลุกขึ้นตอบคำถามในชั้นเรียน	0.32	ผ่านเกณฑ์
5.	ข้าพเจ้าเป็นคนขี้อาย ทำให้ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นในที่ที่มีคนมาก ๆ	0.40	ผ่านเกณฑ์
6.	ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดถ้าครูมายืนข้าง ๆ ในขณะที่กำลังทำแบบฝึกหัด	0.75	ผ่านเกณฑ์
7.	ข้าพเจ้ารู้สึกอายที่ครูเรียกให้ข้าพเจ้าแสดงตัวต่อหน้าคนอื่น	0.51	ผ่านเกณฑ์
8.	เมื่อทำสิ่งใดแล้วเกิดความผิดพลาดข้าพเจ้าจะเกิดความลังเลที่จะทำสิ่งนั้นต่อไป	0.57	ผ่านเกณฑ์
9.	ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลที่ต้องไปในสถานที่ต่าง ๆ ตามลำพัง	0.44	ผ่านเกณฑ์
10.	ข้าพเจ้ารู้สึกตื่นเต้นที่ต้องออกไปพูดหน้าชั้นเรียน	0.43	ผ่านเกณฑ์
11.	ข้าพเจ้ายอมรับในสิ่งที่ตนเองกระทำ แม้ว่าจะถูกตำหนิทำโทษ	0.48	ผ่านเกณฑ์
12.	เวลาทำงานกลุ่มข้าพเจ้านั่งฟังเฉย ๆ มากกว่าพูดแสดงความคิดเห็น	0.64	ผ่านเกณฑ์
13.	ข้าพเจ้าชอบเป็นผู้นำมากกว่าผู้ตาม	0.50	ผ่านเกณฑ์
14.	ข้าพเจ้าสามารถทำอะไรได้ด้วยตนเอง	0.68	ผ่านเกณฑ์
15.	ข้าพเจ้ามีความภูมิใจในผลงานที่ข้าพเจ้าทำ	0.59	ผ่านเกณฑ์
16.	เมื่อมีครูมอบหมายงานให้ทำ ข้าพเจ้าจะทำให้สำเร็จให้ได้ แม้งานจะยากเพียงใดก็ตาม	0.66	ผ่านเกณฑ์
17.	เมื่อครูเฉลยแบบฝึกหัดแล้วคำตอบไม่ตรงกับที่ทำมา ข้าพเจ้าขอให้ครูช่วยอธิบายให้ฟังจนกว่าเข้าใจ	0.34	ผ่านเกณฑ์
18.	ข้าพเจ้ายึดถือว่า “ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น” เป็นหลักในการทำงาน	0.54	ผ่านเกณฑ์
19.	ข้าพเจ้าเชื่อว่าการตอบคำถามผิดต่อหน้าเพื่อนเป็นเรื่องธรรมดา	0.32	ผ่านเกณฑ์

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก	ผลการ พิจารณา
20.	ถ้าข้าพเจ้ามีข้อสงสัยเกี่ยวกับเนื้อหาในบทเรียน ข้าพเจ้าขอให้ครูช่วยอธิบายให้ฟังจนเข้าใจ	0.66	ผ่านเกณฑ์
21.	ข้าพเจ้าเต็มใจเล่าประวัติจริงของตนเองให้ผู้อื่นฟัง	0.70	ผ่านเกณฑ์
22.	เมื่อครูให้ออกไปทำแบบฝึกหัดหน้าชั้นเรียนข้าพเจ้าออกไปทำแม้จะผิดหรือถูกก็ตาม	0.39	ผ่านเกณฑ์

มีข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด 22 ข้อ

ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.32 ถึง 0.81

ค่าความเชื่อมั่น คือ 0.87

ตาราง 17 ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบวัดความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก

ข้อ	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก	ผลการ พิจารณา
1.	หากข้าพเจ้าเก็บสิ่งของได้ สิ่งของนั้นควรเป็นของข้าพเจ้า	0.42	ผ่านเกณฑ์
2.	ข้าพเจ้าอยู่ห้องคนเดียว ที่โต๊ะหลังห้องมีกล่องใส่เครื่องเขียนวางอยู่ไม่รู้เป็น ของใคร นักเรียนเก็บใส่กระเป๋าตนเอง เพราะรู้ว่าไม่มีใครเห็น	0.42	ผ่านเกณฑ์
3.	ข้าพเจ้ารู้จักการเลี้ยงดูทำโทษจากครูได้ เป็นเครื่องหมายแห่งความฉลาด	0.49	ผ่านเกณฑ์
4.	กรรมการคุมห้องสอบไม่อยู่ ข้าพเจ้ารีบถามเพื่อนถ้าทำข้อสอบไม่ได้	0.68	ผ่านเกณฑ์
5.	ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจที่แอบกินขนมในห้องเรียนได้ โดยที่ครูจับไม่ได้	0.74	ผ่านเกณฑ์
6.	ถ้าพ่อให้ข้าพเจ้าหยิบเงินไปโรงเรียนเอง ข้าพเจ้าจะหยิบตามที่พ่อกำหนดให้	0.48	ผ่านเกณฑ์
7.	ข้าพเจ้าเก็บเงินตกได้ในโรงเรียน ข้าพเจ้าจะนำไปส่งคุณครูทุกครั้ง	0.56	ผ่านเกณฑ์
8.	เมื่อเพื่อนมีสิ่งของที่ข้าพเจ้าอยากได้ ข้าพเจ้าจะแอบหยิบมาเป็นของตนเอง	0.68	ผ่านเกณฑ์
9.	เมื่อข้าพเจ้าทำงานส่งครูไม่ทันจะหยิบของเพื่อนที่ทำเสร็จแล้วมาดัดแปลงส่งครู	0.67	ผ่านเกณฑ์
10.	เมื่อข้าพเจ้าขออนุญาตครูเข้าห้องน้ำจะใช้เวลานานๆ เพื่อถ่วงเวลาในการเรียน	0.67	ผ่านเกณฑ์
11.	เมื่อข้าพเจ้าต้องการไปเที่ยวกับเพื่อนในวันหยุดก็จะบอกกับผู้ปกครองโดยตรง	0.28	ผ่านเกณฑ์
12.	เมื่อข้าพเจ้าสัญญากับเพื่อนว่าจะนำสิ่งใดมาให้เพื่อนเมื่อมาถึงวันนั้นก็นำมาให้	0.03	ตัดทิ้ง
13.	ข้าพเจ้าจะหาโอกาสหยิบเงินของพ่อแม่มาใช้โดยไม่บอกให้รู้	0.69	ผ่านเกณฑ์
14.	เมื่อข้าพเจ้าได้รับมอบหมายให้แจกของ ข้าพเจ้าจะแอบเก็บของไว้ใช้เองบ้าง	0.51	ผ่านเกณฑ์
15.	เมื่อข้าพเจ้ายืมของเพื่อนไป ข้าพเจ้าจะคืนทุกครั้ง	0.55	ผ่านเกณฑ์
16.	เมื่อครูให้แต่งกลอนเข้าส่งประกวด ข้าพเจ้าจะนำตัวอย่างกลอนมาดัดแปลง เข้าส่งประกวด	0.50	ผ่านเกณฑ์
17.	เมื่อยืมเงินเพื่อนไปแล้ว ข้าพเจ้าจะคืนเงินเพื่อนทุกครั้ง	0.60	ผ่านเกณฑ์
18.	ถ้าข้าพเจ้าเป็นผู้เก็บเงินของกลุ่ม ข้าพเจ้าจะไม่นำเงินของกลุ่มไปใช้ส่วนตัว	0.55	ผ่านเกณฑ์
19.	เมื่อข้าพเจ้าซึ่กิจทำการบ้าน ข้าพเจ้าจะบอกพ่อแม่ว่าไม่มีการบ้าน	0.65	ผ่านเกณฑ์
20.	ข้าพเจ้านำงานที่ครูสั่งให้ทำไปจ้างผู้อื่นทำ แล้วบอกว่าข้าพเจ้าทำเอง	0.75	ผ่านเกณฑ์
21.	เมื่ออยากได้เงินไปซื้อของ ข้าพเจ้าจะบอกพ่อแม่ตามตรง	0.63	ผ่านเกณฑ์

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก	ผลการ พิจารณา
22.	เมื่อมีโอกาสข้าพเจ้าจะลอกข้อสอบเพื่อนที่นั่งอยู่ข้าง ๆ	0.44	ผ่านเกณฑ์
23.	เมื่อเพื่อนฝากชื่อของ ข้าพเจ้าจะบอกราคาตามจริง	0.54	ผ่านเกณฑ์
24.	ข้าพเจ้าทำงานกลุ่มโดยไม่เกี่ยงงานที่ได้รับมอบหมายและทำได้สำเร็จ	0.55	ผ่านเกณฑ์

มีข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์และคัดเลือก ทั้งหมด 23 ข้อ

ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.28 ถึง 0.75

ค่าความเชื่อมั่น คือ 0.89

ภาคผนวก ค
เครื่องมือการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง
ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
ในจังหวัดนครนายก

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้นมา เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ในการทำวิจัยเกี่ยวกับ ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดนครนายก โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเบื้องต้นของนักเรียน

ตอนที่ 2 แบบวัด จำนวน 4 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 แบบวัดความซื่อสัตย์	จำนวน 23 ข้อ
ฉบับที่ 2 แบบวัดอัตมโนทัศน์	จำนวน 17 ข้อ
ฉบับที่ 3 แบบวัดสัมพันธภาพในครอบครัว	จำนวน 22 ข้อ
ฉบับที่ 4 แบบวัดความเชื่อมั่นในตนเอง	จำนวน 22 ข้อ

ขอความกรุณาให้นักเรียนตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ

2. เมื่อนักเรียนทำเสร็จแล้ว ก่อนจะส่งขอความร่วมมือให้นักเรียนตรวจสอบดูว่าทำเรียบร้อยแล้วครบทุกข้อหรือไม่ ถ้าครบถ้วนแล้วจึงนำส่ง

3. คำตอบที่จริงใจของนักเรียนจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัย และผู้วิจัยขอรับรองว่า คำตอบของนักเรียนจะถูกเก็บเป็นความลับ และจะไม่มีผลกระทบใด ๆ ทั้งสิ้นกับนักเรียน

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

นางสาวอำภา แสงระวี

นิสิตปริญญาโท สาขาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 แบบสำรวจข้อมูลเบื้องต้นของนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง () ที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน

1. เพศ
() ชาย () หญิง
2. ระดับชั้น
() มัธยมศึกษาปีที่ 1
() มัธยมศึกษาปีที่ 2
() มัธยมศึกษาปีที่ 3
3. เกรดเฉลี่ยสะสม.....

ตอนที่ 2 แบบวัดความซื่อสัตย์, แบบวัดอัตมโนทัศน์, แบบวัดสัมพันธภาพในครอบครัว และแบบวัดความเชื่อมั่นในตนเอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง และไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
ไม่จริงเลย	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนเลย

ตัวอย่างข้อคำถาม

ข้อ	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
		จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	ไม่จริงเลย
0	ข้าพเจ้าเก็บเงินได้นำไปส่งคุณครู		✓			
00	ข้าพเจ้าตั้งใจจะลอกข้อสอบเพื่อนถ้ามีโอกาส			✓		

ฉบับที่ 1 แบบวัดความซื่อสัตย์

ข้อ	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
		จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	ไม่จริงเลย
1	หากข้าพเจ้าเก็บสิ่งของได้ สิ่งของนั้นควรเป็นของข้าพเจ้า					
2	ข้าพเจ้าอยู่ห้องคนเดียว ที่โต๊ะหลังห้องมีกล่องใส่เครื่องเขียนวางอยู่ไม่รู้เป็นของใคร นักเรียนเก็บใส่กระเป๋าตนเอง เพราะรู้ว่าไม่มีใครเห็น					
3	ข้าพเจ้ารู้จักการเลี้ยงดูทำโทษจากครูได้ เป็นเครื่องหมายแห่งความฉลาด					
4	กรรมการคุมห้องสอบไม่อยู่ ข้าพเจ้ารีบถามเพื่อนถ้าทำข้อสอบไม่ได้					
5	ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจที่แอบกินขนมในห้องเรียนได้ โดยที่ครูจับไม่ได้					
6	ถ้าพ่อให้ข้าพเจ้าหยิบเงินไปโรงเรียนเอง ข้าพเจ้าจะหยิบตามที่พ่อกำหนดให้					
7	ข้าพเจ้าเก็บเงินตกได้ในโรงเรียน ข้าพเจ้าจะนำไปส่งคุณครูทุกครั้ง					
8	เมื่อเพื่อนมีสิ่งของที่ข้าพเจ้าอยากได้ ข้าพเจ้าจะแอบหยิบมาเป็นของตนเอง					
9	เมื่อข้าพเจ้าทำงานส่งครูไม่ทันจะหยิบของเพื่อนที่ทำเสร็จแล้วมาดัดแปลงส่งครู					
10	เมื่อข้าพเจ้าขออนุญาตครูเข้าห้องน้ำจะใช้เวลานานๆ เพื่อถ่วงเวลาในการเรียน					
11	เมื่อข้าพเจ้าต้องการไปเที่ยวกับเพื่อนในวันหยุด ก็จะบอกกับผู้ปกครองตามตรง					
12	ข้าพเจ้าจะหาโอกาสหยิบเงินของพ่อแม่มาใช้ โดยไม่บอกให้รู้					
13	เมื่อข้าพเจ้าได้รับมอบหมายให้แจกของ ข้าพเจ้าจะแอบเก็บของไว้ใช้เองบ้าง					

ข้อ	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
		จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	ไม่จริงเลย
14	เมื่อข้าพเจ้ายืมของเพื่อนไป ข้าพเจ้าจะคืนทุกครั้ง					
15	เมื่อครูให้แต่งกลอนเข้าส่งประกวด ข้าพเจ้าจะนำตัวอย่างกลอนมาดัดแปลงเข้าส่งประกวด					
16	เมื่อยืมเงินเพื่อนไปแล้ว ข้าพเจ้าจะคืนเงินเพื่อนทุกครั้ง					
17	ถ้าข้าพเจ้าเป็นผู้เก็บเงินของกลุ่ม ข้าพเจ้าจะไม่นำเงินของกลุ่มไปใช้ส่วนตัว					
18	เมื่อข้าพเจ้าชี้แจงทำการบ้าน ข้าพเจ้าจะบอกพ่อแม่ว่าไม่มีการบ้าน					
19	ข้าพเจ้านำงานที่ครูสั่งให้ทำไปจ้างผู้อื่นทำ แล้วบอกว่าข้าพเจ้าทำเอง					
20	เมื่ออยากได้เงินไปซื้อของ ข้าพเจ้าจะบอกพ่อแม่ตามตรง					
21	เมื่อมีโอกาสข้าพเจ้าจะลอกข้อสอบเพื่อนที่นั่งอยู่ข้าง ๆ					
22	เมื่อเพื่อนฝากซื้อของ ข้าพเจ้าจะบอกราคาตามจริง					
23	ข้าพเจ้าทำงานกลุ่มโดยไม่เกี่ยงงานที่ได้รับมอบหมายและทำได้สำเร็จ					

ฉบับที่ 2 แบบวัดอัตมโนทัศน์

ข้อ	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
		จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	ไม่จริงเลย
1	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าจะต้องทำการบ้านทุกวิชาให้ได้ ถูกต้อง					
2	ข้าพเจ้าสามารถที่จะทำความเข้าใจบทเรียนที่ครูสอน ได้ทุกวิชา					
3	ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองมีทักษะทางการพูดดีกว่า เพื่อนบางคน					
4	ข้าพเจ้าสามารถทำการบ้านวิชาคณิตศาสตร์ได้ ด้วยตนเองโดยไม่จำเป็นต้องปรึกษาเพื่อน					
5	ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองสามารถจำสูตรคณิตศาสตร์ ได้แม่นยำ					
6	ถ้ามีเวลาว่างข้าพเจ้าชอบใช้เศษวัสดุมาประดิษฐ์ เป็นของใช้ต่าง ๆ					
7	ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองเป็นคนสุภาพอ่อนน้อม					
8	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าจะตนเองมีท่าทางสง่างาม					
9	ข้าพเจ้าเป็นคนแต่งกายทันสมัย					
10	ข้าพเจ้ากังวลใจเรื่องรูปร่างหน้าตาของข้าพเจ้า					
11	ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองเป็นคนอ่อนแอ					
12	ข้าพเจ้ามักขัดแย้งกับเพื่อนเพศเดียวกัน					
13	ข้าพเจ้าสามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนต่างเพศได้ดี					
14	เพื่อนต่างเพศส่วนใหญ่เป็นมิตรกับข้าพเจ้า					
15	ข้าพเจ้ากับผู้ปกครองมีความคิดเห็นขัดแย้งกัน					
16	ข้าพเจ้าไม่แสดงอาการโกรธให้คนอื่นเห็น					
17	ข้าพเจ้าจะแสดงอาการโกรธออกมาทันทีที่รู้สึกไม่ พอใจ					

ฉบับที่ 3 แบบวัดสัมพันธภาพในครอบครัว

ข้อ	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
		จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	ไม่จริงเลย
1	ในวันหยุดครอบครัวของข้าพเจ้าจะใช้เวลาอยู่ด้วยกัน					
2	ครอบครัวของข้าพเจ้าร่วมรับประทานอาหารเย็นพร้อมกัน					
3	ครอบครัวของข้าพเจ้าดูโทรทัศน์ร่วมกัน					
4	เมื่อมีปัญหาในการเรียน ข้าพเจ้าปรึกษาบุคคลในครอบครัวได้					
5	ข้าพเจ้าขออนุญาตผู้ปกครองเมื่อออกไปธุระนอกบ้าน					
6	บิดามารดา หรือผู้ปกครอง ไม่มีเวลาว่างสำหรับข้าพเจ้า					
7	ผู้ปกครองเอาใจ ใส่ ทุกข์-สุข และให้กำลังใจข้าพเจ้าเสมอ					
8	ผู้ปกครองไม่สนใจเวลากลับบ้านของข้าพเจ้า					
9	ข้าพเจ้าไม่ปรึกษากับผู้ปกครองเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัว					
10	เมื่อกลับบ้านข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อกว่าที่ต้องอยู่ร่วมกับผู้ปกครอง					
11	ในครอบครัวของข้าพเจ้ามักจะทะเลาะกัน					
12	ข้าพเจ้าจะตัดสินใจไปเที่ยวกับเพื่อนแม้ว่าผู้ปกครองจะไม่อนุญาต					
13	ข้าพเจ้าเชื่อฟังที่ผู้ปกครองสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อน					
14	ข้าพเจ้าได้ตอบผู้ปกครองทันที เมื่อรู้สึกไม่พอใจ					
15	ข้าพเจ้าไม่พอใจเมื่อถูกผู้ปกครองถามเรื่องส่วนตัว					
16	ผู้ปกครองพุดคุยหรืออบรมสั่งสอนข้าพเจ้าในเรื่องการวางตัวที่เหมาะสมกับเพื่อนต่างเพศ					

ข้อ	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
		จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	ไม่จริงเลย
17	ผู้ปกครองพูดคุยและแนะนำการมีพฤติกรรมทางเพศที่ถูกต้องและไม่ถูกต้องแก่ข้าพเจ้า					
18	ข้าพเจ้าไม่มีความลับปิดบังบุคคลในครอบครัว					
19	ผู้ปกครองสนใจการเข้าร่วมกิจกรรมที่ข้าพเจ้าปฏิบัติที่โรงเรียน					
20	ผู้ปกครองใส่ใจซักถามเกี่ยวกับการเรียนของข้าพเจ้า					
21	สมาชิกในครอบครัวข้าพเจ้าใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา					
22	เมื่อข้าพเจ้ามีปัญหาจะได้รับความช่วยเหลือจากสมาชิกในครอบครัว					

ฉบับที่ 4 แบบวัดความเชื่อมั่นในตนเอง

ข้อ	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
		จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	ไม่จริงเลย
1	ข้าพเจ้าเชื่อว่างานที่ตนเองทำจะได้รับความสำเร็จเป็นอย่างดี					
2	ในขณะที่เรียนข้าพเจ้ากลัวว่าครูจะเรียกให้ข้าพเจ้าตอบคำถาม					
3	ข้าพเจ้าไม่ชอบโต้แย้งกับคนอื่น ๆ เพราะกลัวคนอื่นจะไม่เห็นด้วย					
4	ข้าพเจ้ารู้สึกตื่นเต้นหากต้องลุกขึ้นตอบคำถามในชั้นเรียน					
5	ข้าพเจ้าเป็นคนขี้อาย ทำให้ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นในที่ที่มีคนมาก ๆ					
6	ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดถ้าครูมายืนข้าง ๆ ในขณะที่กำลังทำแบบฝึกหัด					
7	ข้าพเจ้ารู้สึกอายที่ครูเรียกให้ข้าพเจ้าแสดงตัวต่อหน้าคนอื่น					
8	เมื่อทำสิ่งใดแล้วเกิดความผิดพลาดข้าพเจ้าจะเกิดความลังเลที่จะทำสิ่งนั้นต่อไป					
9	ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลที่ต้องไปในสถานที่ต่าง ๆ ตามลำพัง					
10	ข้าพเจ้ารู้สึกตื่นเต้นที่ต้องออกไปพูดหน้าชั้นเรียน					
11	ข้าพเจ้ายอมรับในสิ่งที่ตนเองกระทำ แม้ว่าจะถูกตำหนิทำโทษ					
12	เวลาทำงานกลุ่มข้าพเจ้านั่งฟังเฉย ๆ มากกว่าพูดแสดงความคิดเห็น					
13	ข้าพเจ้าชอบเป็นผู้นำมากกว่าผู้ตาม					
14	ข้าพเจ้าสามารถทำอะไรได้ด้วยตนเอง					
15	ข้าพเจ้ามีความภูมิใจในผลงานที่ข้าพเจ้าทำ					

ข้อ	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
		จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	ไม่จริงเลย
16	เมื่อมีครูมอบหมายงานให้ทำ ข้าพเจ้าจะทำให้สำเร็จให้ได้ แม้งานจะยากเพียงใดก็ตาม					
17	เมื่อครูเฉลยแบบฝึกหัดแล้วคำตอบไม่ตรงกับที่ทำมา ข้าพเจ้าขอให้ครูช่วยอธิบายให้ฟังจนกว่าเข้าใจ					
18	ข้าพเจ้ายึดถือว่า “ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น” เป็นหลักในการทำงาน					
19	ข้าพเจ้าเชื่อว่าการตอบคำถามผิดต่อหน้าเพื่อน เป็นเรื่องธรรมดา					
20	ถ้าข้าพเจ้ามีข้อสงสัยเกี่ยวกับเนื้อหาในบทเรียน ข้าพเจ้าขอให้ครูช่วยอธิบายให้ฟังจนเข้าใจ					
21	ข้าพเจ้าเต็มใจเล่าประวัติจริงของตนเองให้ผู้อื่นฟัง					
22	เมื่อครูให้ออกไปทำแบบฝึกหัดหน้าชั้นเรียน ข้าพเจ้าออกไปทำแม้จะผิดหรือถูกก็ตาม					

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล นางสาวอำภา แสงระวี
 วันเดือนปีเกิด 18 พฤศจิกายน 2524
 สถานที่เกิด จังหวัดนครนายก
 สถานที่อยู่ปัจจุบัน 45/2 หมู่ 10 ต.บางปลากรด อ.องครักษ์ จ.นครนายก
 ตำแหน่งหน้าที่การงาน ครู คศ.1 ระดับ 3
 สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนวัดบ้านพริก หมู่ 4 ต.บ้านพริก อ.บ้านนา จ.นครนายก
 ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2536 ประถมศึกษา
 จากโรงเรียนวัดประสิทธิเวช
 พ.ศ.2542 มัธยมศึกษา
 จากโรงเรียนองครักษ์
 พ.ศ.2546 คหกรรมศาสตรบัณฑิต (คศ.บ) วิชาเอกอาหารและโภชนาการ
 จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
 พ.ศ.2551 ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู (ป.บัณฑิต) วิชาการศึกษา
 จากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
 พ.ศ.2556 การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม) วิชาเอกการวิจัยและสถิติทางการศึกษา
 จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ